

Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності

З М І С Т

Щомісячний додаток
до журналу
«Вісник Національного
банку України»

Видається з травня
1996 року

Випуск 11 (224)
листопад
2014

Засновник і видавець:
Національний банк України
Адреса: вул. Інститутська, 9
Київ-601, 01601, Україна
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1930
від 02.04.1996

Закони. Укази. Постанови. Розпорядження. Інші документи

Закон України від 12 серпня 2014 р. № 1636-VII «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»	3
Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 431 «Про внесення змін до Положення про Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини»	18
Зміни, що вносяться до Положення про Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 431	18
Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади»	19
Схема спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442	21

Нормативні акти Національного банку України

Постанова Правління Національного банку України від 3 вересня 2014 р. № 548 «Про внесення зміни до Положення про проведення Національним банком України валютних аукціонів»	24
Постанова Правління Національного банку України від 8 вересня 2014 р. № 553 «Про затвердження Регламенту роботи Засвідчувального центру Національного банку України»	25
Регламент роботи Засвідчувального центру Національного банку України, затверджений постановою Правління Національного банку України від 8 вересня 2014 р. № 553	25
Постанова Правління Національного банку України від 9 вересня 2014 р. № 557 «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 20 серпня 2014 року № 515»	67
Постанова Правління Національного банку України від 17 вересня 2014 р. № 578/ДСК Літер «В» «Про затвердження Порядку банківського обслуговування мобільними підрозділами банку військових частин, суб'єктів господарювання, населення в разі запровадження надзвичайного режиму роботи»	68
Постанова Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 581 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	69

Редакційна колегія:

Петрик О.І. (голова)
Бажал Ю.М.
Барановський О.І.
Боровацький Ришард
Вовчак О.Д.
Вожжов А.П.
Гальчинський А.С.
Гесць В.М.
Кірсев О.І.
Коваленко О.І.
Козьменко С.М.
Круглик С.В.
Лютий І.О.
Мітнік Стефан
Миценко В.І.
Мороз А.М.
Патрікац Л.М.
Раєвський К.Є.
Ричаківська В.І.
Савлук М.І.
Сенищ П.М.
Смовженко Т.С.
Стельмах В.С.
Тридід О.М.
Федосов В.М.
Шаров О.М.
Шевчук А.В.
Шульга Н.П.
Щербакова О.А.

Тематичне планування збірника:

Гриценко М.Р.

Збірник підготовлено відділом з випуску статистичних видань Національного банку України редакції періодичних видань Національного банку України
Завідувач редакції періодичних видань Національного банку України
Патрікац Л.М.

Над збірником працювали:

Гриценко М.Р.,

Стаднічук М.О., Лотоцька П.В.

Відповідальна за випуск – начальник відділу з випуску статистичних видань Національного банку України
Гриценко М.Р.

Оригінал-макет виконано відділом організації видавничого забезпечення Головного господарського управління Національного банку України

Комп'ютерна верстка
Піддубенко Т.А.

Підписано у світ 23.10.2014

Формат 60×84/8. Гарнітура Таймс.
Зам. № 14-0725.

Адреса редакції:

просп. Науки, 7, Київ-028, 03028, Україна
тел.: (044) 527-30-27
тел./факс: (044) 524-96-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua

Передплатний індекс
«Вісника Національного банку України»
з додатком «Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності»
на CD-диску 74132

© Національний банк України, 2014

Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків, затверджені постановою Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 581	69
Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 581	71
Постанова Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 582 «Про внесення зміни до Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України»	72
Постанова Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 585 «Про переведення банків – учасників СЕП на обслуговування за кореспондентським рахунком до Головного управління Національного банку України по м. Києву і Київській області»	73
Постанова Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 587 «Про внесення змін до Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»	76
Постанова Правління Національного банку України від 18 вересня 2014 р. № 589 «Про внесення зміни до Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України»	77
Постанова Правління Національного банку України від 22 вересня 2014 р. № 591 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	78
Постанова Правління Національного банку України від 22 вересня 2014 р. № 592 «Про проведення валютних операцій»	80
Постанова Правління Національного банку України від 22 вересня 2014 р. № 593 «Про внесення зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства»	81
Постанова Правління Національного банку України від 24 вересня 2014 р. № 596 «Про внесення змін до Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України»	82
Постанова Правління Національного банку України від 25 вересня 2014 р. № 602 «Про заходи щодо забезпечення повернення кредитів, наданих Національним банком України»	83
Постанова Правління Національного банку України від 29 вересня 2014 р. № 612 «Про внесення зміни до Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб»	88
Постанова Правління Національного банку України від 30 вересня 2014 р. № 614 «Про внесення змін до Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок»	89
Постанова Правління Національного банку України від 2 жовтня 2014 р. № 623 «Про врегулювання питань щодо відкриття та використання рахунків в уповноважених банках під час обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл продукції»	90
Постанова Правління Національного банку України від 3 жовтня 2014 р. № 626 «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 29 серпня 2014 року № 540»	92
Постанова Правління Національного банку України від 7 жовтня 2014 р. № 637 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»	93

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України

Цей Закон є спеціальним законом, що визначає особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України згідно із статтею 13 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», створює вільну економічну зону «Крим» (далі – ВЕЗ «Крим»), та врегульовує інші аспекти правових відносин між фізичними і юридичними особами, які знаходяться на тимчасово окупованій території або за її межами.

Розділ I ВІЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ЗОНА «КРИМ»

Стаття 1. Територія вільної економічної зони «Крим»

1.1. ВЕЗ «Крим» запроваджується у межах двох адміністративно-територіальних одиниць України: Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

1.2. Адміністративний кордон між територією ВЕЗ «Крим» та іншою територією України збігається із суходільним адміністративним кордоном між Автономною Республікою Крим та Херсонською областю.

1.3. Територія ВЕЗ «Крим» не поширюється на виключну морську економічну зону України, визначену такою згідно з нормами Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права 1982 року та Угодою про імплементацію частини XI Конвенції від 10 грудня 1982 року, а саме: на територіальне море України і прилеглі зони, протоки, що використовуються для міжнародного судноплавства, континентальний шельф, відкрите море, режим островів та міжнародний район морського дна, а також на повітряний простір над півостровом Крим, визначений таким відповідно до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 року.

На територію ВЕЗ «Крим» поширюються норми Договору з відкритого неба 1992 року.

Стаття 2. Строки дії вільної економічної зони «Крим»

2.1. ВЕЗ «Крим» запроваджується на десять повних календарних років, починаючи з дня набрання чинності цим Законом.

2.2. Строк дії ВЕЗ «Крим» може бути продовжено або скорочено законом України.

Функціонування ВЕЗ «Крим» під час режиму тимчасової окупації її території здійснюється з урахуванням особливостей, визначених розділом II «Перехідні положення» цього Закону.

2.3. Закінчення режиму тимчасової окупації не є підставою для припинення дії ВЕЗ «Крим».

Стаття 3. Правовий режим вільної економічної зони «Крим»

3.1. На території ВЕЗ «Крим» діє особливий правовий режим економічної діяльності фізичних та юридичних осіб, у тому числі особливий порядок застосування норм регуляторного, податкового та митного законодавства України, а також особливий режим внутрішньої та зовнішньої міграції фізичних осіб.

3.2. У межах ВЕЗ «Крим» створюється вільна митна зона, що за своїм функціональним типом є одночасно вільною митною зоною комерційного, сервісного та промислового типу згідно із статтею 430 Митного кодексу України.

3.3. Особливості правового режиму ВЕЗ «Крим» та вільної митної зони на її території визначаються цим Законом з урахуванням норм Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

3.4. Митні формальності, пов'язані з переміщенням товарів, транспортних засобів комерційного призначення та громадян через адміністративний кордон ВЕЗ «Крим», здійснюються у зонах митного контролю, розташованих у місцях, визначених статтею 329 Митного кодексу України.

Стаття 4. Створення вільної економічної зони «Крим» та Керуючої компанії вільної економічної зони «Крим»

4.1. ВЕЗ «Крим» створюється згідно з цим Законом (*ipso jure*) без погодження з відповідними органами місцевого самоврядування або місцевими органами виконавчої влади.

4.2. Органом господарського розвитку та управління ВЕЗ «Крим» є Керуюча компанія ВЕЗ «Крим» (далі – Керуюча компанія), яка є юридичною особою і перебуває у державній власності.

4.3. Протягом строку дії ВЕЗ «Крим» Керуюча компанія не може бути корпоратизована або приватизована.

4.4. Функції та повноваження Керуючої компанії, а також порядок контролю за її діяльністю визначаються Кабінетом Міністрів України.

Кабінет Міністрів України може відмовитися від утворення Керуючої компанії або делегувати її функції та повноваження визначеному ним центральному органу виконавчої влади України або державному підприємству (далі – уповноваженому органу з питань Криму).

Стаття 5. Справляння податків на території вільної економічної зони «Крим»

5.1. На території ВЕЗ «Крим» не справляються загальнодержавні податки та збори, визначені статтею 9 Податкового кодексу України, та збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, передбачений Законом України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування».

5.2. Взаємовідносини між особами, які мають податкову адресу на території ВЕЗ «Крим», та особами, які мають податкову адресу на іншій території України, є контрольованими операціями згідно із статтею 39 Податкового кодексу України.

5.3. Фізична особа, яка має податкову адресу (місце проживання), юридична особа (відокремлений підрозділ), яка має податкову адресу (місцезнаходження) на території ВЕЗ «Крим», прирівнюються з метою оподаткування до нерезидента.

Фізична особа, яка має податкову адресу (місце проживання), юридична особа (відокремлений підрозділ), яка має податкову адресу (місцезнаходження) на іншій території України, прирівнюються з метою оподаткування до резидента.

5.4. Норми пункту 103.1 статті 103 Податкового кодексу України не застосовується до осіб, прирівняних до нерезидентів згідно з пунктом 5.3 цієї статті.

5.5. Норми статей 154, 155, 157, 158 Податкового кодексу України не поширюються на доходи осіб, прирівняних до резидентів згідно з пунктом 5.3 цієї статті, що мають джерело походження з території ВЕЗ «Крим».

5.6. Стаття 160 Податкового кодексу України застосовується з урахуванням того, що пільги, встановлені для оподаткування доходів, визначених підпунктом «і» пункту 160.1 статті 160 Податкового кодексу України, не застосовуються, а призи, що надаються (виплачуються) на користь осіб, прирівняних до нерезидента або резидента згідно з пунктом 5.3 цієї статті, підлягають оподаткуванню при їх виплаті (видачі) та за їх рахунок за подвійною основною ставкою, встановленою у пункті 151.1 статті 151 Податкового кодексу України (з урахуванням підрозділу 4 пункту 10 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України).

5.7. Будь-які доходи з джерелом їх походження з території ВЕЗ «Крим», одержані особою, прирівняною до резидента згідно з нормами пункту 5.3 цієї статті, підлягають оподаткуванню як іноземні доходи за загальними правилами, встановленими Податковим кодексом України.

5.8. Доходи найманих працівників, які мають постійне місце проживання на території ВЕЗ «Крим», як заробітна плата та інші подібні виплати та компенсації, що виплачуються роботодавцем з місцезнаходженням на іншій території України, оподатковуються за загальними правилами за місцезнаходженням такого роботодавця.

5.9. На території ВЕЗ «Крим» можуть справлятися місцеві податки та збори, визначені статтею 10 Податкового кодексу України, з урахуванням норм цієї статті.

5.10. Фізична особа, яка має податкову адресу на іншій території України ніж ВЕЗ «Крим», зобов'язана задекларувати об'єкти житлової нерухомості, що перебувають у її власності та знаходяться на території ВЕЗ «Крим», з метою:

а) визначення загальної бази оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до пункту 265.3 статті 265 Податкового кодексу України;

б) отримання пільг з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, відповідно до пункту 265.4 статті 265 Податкового кодексу України.

5.11. Витрати юридичної особи, прирівняної до резидента, що були понесені на оплату вартості товарів (робіт, послуг), поставлених особою, прирівняною до нерезидента, включаються до складу витрат такої особи у сумі, передбаченій пунктом 161.2 статті 161 Податкового кодексу України для офшорних компаній.

Стаття 6. Особливості поставки товарів на (з) території вільної економічної зони «Крим»

6.1. Поставка товарів на (з) територію ВЕЗ «Крим», а також поставка послуг на (з) територію ВЕЗ «Крим» підпадає під регулювання законів України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму», «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання».

Такі поставки не підпадають під норми міжнародних угод (договорів), що регулюють питання міжнародного обігу товарів, зокрема (але не виключно) про зони вільної торгівлі, або укладені у межах ГАТТ/СОТ.

6.2. Тимчасове ввезення зареєстрованих на території ВЕЗ «Крим» автотранспортних засобів (моторних транспортних засобів, причепів, напівпричепів) чи рухомого складу залізниці, що використовуються у перевезеннях через адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» для платного транспортування осіб або для платного чи безоплатного промислового чи комерційного транспортування товарів разом з їх звичайними запасними частинами, приладдям та устаткуванням, а також мастилом та паливом, що містяться в їх звичайних баках, упродовж їх транспортування разом із транспортними засобами комерційного призначення, здійснюється з повним умовним звільненням від оподаткування в порядку, встановленому законодавством України для переміщення транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

6.3. Митні формальності, пов'язані з переміщенням товарів, транспортних засобів комерційного призначення та громадян через адміністративний кордон ВЕЗ «Крим», здійснюються у зонах митного контролю, розташованих у місцях, визначених у статті 329 Митного кодексу України, як при переміщенні через митну територію України.

6.4. Товари, що були вироблені, достатньо перероблені або ввезені на митну територію України та випущені для вільного обігу на тимчасово окупованій території України до набрання чинності Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», вважаються товарами українського походження, які вільно переміщуються на іншу територію України без застосування заходів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності до 1 січня 2015 року.

6.5. Для цілей застосування податкового та митного законодавства договори, укладені між суб'єктами господарювання із місцезнаходженням (місце проживання) на території ВЕЗ «Крим» та іншими суб'єктами господарювання, є документами, що використовуються замість зовнішньоекономічних договорів (контрактів).

6.6. Товари, які згідно з розділом II Митного кодексу України відповідають критеріям повністю вироблених, достатньо перероблених чи ввезені на митну територію України та випущені для вільного

обігу на тимчасово окупованій території України, вважаються товарами походженням з України та вільно переміщуються на іншу територію України без застосування будь-якого мита, передбаченого главою 42 Митного кодексу України, за умови подання сертифіката про походження товару з України, що видається торгово-промисловими палатами на іншій території України.

Стаття 7. Порядок перетину фізичними особами адміністративного кордону вільної економічної зони «Крим»

7.1. На фізичних осіб, які перетинають адміністративний кордон ВЕЗ «Крим», поширюється дія розділу XII Митного кодексу України з урахуванням положень статті 9 цього Закону щодо переміщення валютних цінностей.

7.2. На фізичних осіб, які перетинають адміністративний кордон ВЕЗ «Крим», поширюється дія Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

7.3. Громадяни України під час перетину адміністративного кордону ВЕЗ «Крим», керуючись нормами Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», мають право:

а) перетнути адміністративний кордон між ВЕЗ «Крим» та іншою територією України за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 5 Закону України «Про громадянство України» або статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України»;

б) перетнути адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» із-за меж (за межі) державного кордону України за умови пред'явлення будь-якого документа, визначеного статтею 2 Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України».

7.4. Іноземні громадяни та особи без громадянства при перетині адміністративного кордону ВЕЗ «Крим» керуються нормами Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» з урахуванням того, що вони:

а) мають право перетнути адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» за умови пред'явлення належного паспортного документа іноземця, визначеного пунктом 16 частини першої статті 1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», або посвідки на тимчасове проживання, визначеної пунктом 18 статті 1 (за наявності підстав, визначених частинами четвертою – дванадцятою статті 4 зазначеного Закону);

б) у разі порушення правил перетину адміністративного кордону ВЕЗ «Крим» – підпадають під дію статті 13 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;

в) мають право перетнути адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» у випадках та за процедурою, передбаченими Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про статус біженців 1951 року.

Стаття 8. Порядок надання державних гарантій на території вільної економічної зони «Крим»

8.1. Україна гарантує захист майнових і немайнових прав фізичних та юридичних осіб на території ВЕЗ «Крим» згідно із законами України, у тому числі щодо захисту іноземних інвестицій.

8.2. Державні гарантії за внутрішніми та зовнішніми місцевими запозиченнями (позиками) Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а також осіб, які мають місцезнаходження (проживання, перебування) на цій території, не надаються. Порядок сплати (списання, продажу) раніше гарантованого державою боргу Автономної Республіки Крим та міста Севастополя або осіб, які перебувають на цій території, у частині, що залишається непогашеним станом на дату набрання чинності цим Законом, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

8.3. На фізичних осіб, які проживають (перебувають) на території ВЕЗ «Крим» та мають громадянство іноземної держави або є особами без громадянства, не поширюються державні гарантії (пільги, допомоги), встановлені законами України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та іншими законами України.

Стаття 9. Дія валютного та платіжних режимів у межах вільної економічної зони «Крим»

9.1. На території ВЕЗ «Крим» може застосовуватися мультивалютний режим, за яким в оплату вартості товарів (робіт, послуг), що продаються (надаються) у межах ВЕЗ «Крим», приймається як

гривня, так і валюти іноземних країн, включені Національним банком України до 1 – 2 груп Класифікатора іноземних валют та банківських металів.

Будь-які безготівкові платежі (перекази) з території ВЕЗ «Крим» на іншу територію України чи з іншої території України на територію ВЕЗ «Крим» здійснюються виключно у гривні або у вільно конвертованій валюті. Особливості режиму таких платежів (переказів) встановлюються Національним банком України.

Операції, передбачені пунктом 9.1 цієї статті, не потребують індивідуальної ліцензії Національного банку України, визначеної пунктом 4 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю».

9.2. Фізичні особи мають право ввезти на територію ВЕЗ «Крим» або вивезти з неї на іншу територію України готівкові кошти або банківські метали на суму, встановлену Національним банком України згідно з Декретом Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» та відповідно до вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму».

9.3. На територію ВЕЗ «Крим» поширюються норми Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» з урахуванням того, що:

а) електронні платіжні засоби, емітовані на території ВЕЗ «Крим», у тому числі як мобільний платіжний інструмент, не можуть використовуватися на іншій території України з метою ініціювання будь-якого грошового переказу;

б) електронні платіжні засоби, емітовані внутрішньодержавною платіжною системою або міжнародними платіжними системами, можуть використовуватися на території ВЕЗ «Крим».

9.4. Вимоги законодавства України щодо обов'язкового продажу надходжень (в тому числі виручки) в іноземній валюті не застосовуються до юридичних осіб (філій, відділень, інших відокремлених підрозділів юридичних осіб) з місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим».

На операції, що здійснюються між резидентами України та особами з місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим», а також на розрахунки за такими операціями не поширюються норми Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті».

Стаття 10. Застосування окремих норм регуляторного законодавства на території вільної економічної зони «Крим»

10.1. Суб'єкти господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на території ВЕЗ «Крим» можуть набути статусу учасників, учасників попередньої кваліфікації чи виконавців, а товари (роботи, послуги), походженням з території ВЕЗ «Крим», можуть бути об'єктом державних закупівель на загальних підставах згідно із Законом України «Про здійснення державних закупівель», що здійснюються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів.

10.2. Закони України «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про захист економічної конкуренції» поширюються на взаємовідносини, що виникають між суб'єктами господарювання з місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим», та суб'єктами господарювання з місцезнаходженням на іншій території України.

10.3. Ліцензії, видані до набрання чинності цим Законом суб'єктам господарської діяльності згідно із Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», Законом України «Про радіочастотний ресурс України», та/або сертифікати, надані згідно із Декретом Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію та сертифікацію», та/або дозволи, надані згідно із Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», діють на території ВЕЗ «Крим» до закінчення строку дії цих ліцензій, сертифікатів, дозволів.

Стаття 11. Особливості трудових відносин на території вільної економічної зони «Крим»

11.1. На громадян України, які постійно або тимчасово проживають на території ВЕЗ «Крим» та/або перебувають у трудових відносинах з роботодавцем, який має місцезнаходження на території ВЕЗ «Крим», поширюються положення конвенцій Міжнародної організації праці, згода на обов'язковість яких надана Україною, принципи Тристоронньої декларації засад, котрі стосуються багатонаціональних корпорацій та соціальної політики 1977 року, а також законодавство України про працю.

11.2. На території ВЕЗ «Крим»:

а) гарантується вільна діяльність профспілок і право на страйк згідно із Законом України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». Профспілка, що поширює свою діяльність на територію ВЕЗ «Крим», може бути створена (її керівні органи розміщені) також за межами території ВЕЗ «Крим»;

б) діють норми законів України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» (з урахуванням того, що організація (об'єднання) роботодавців може бути створена (керівні органи розміщені) за межами території ВЕЗ «Крим»), «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Розділ II ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 12. Особливості функціонування вільної економічної зони «Крим» під час тимчасової окупації її території

12.1. Початком тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя вважається дата набрання чинності Резолюцією № 68/262 Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 27 березня 2014 року про підтримку територіальної цілісності України.

В окремих випадках, прямо визначених цим Законом, початком тимчасової окупації вважається дата набрання чинності Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

12.2. Завершенням тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя вважається дата, з якої втрачає чинність Резолюція № 68/262 Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 27 березня 2014 року про підтримку територіальної цілісності України або пункт 6 зазначеної Резолюції, який закликає всі держави, міжнародні організації та спеціалізовані заклади не визнавати жодну зміну статусу Автономної Республіки Крим або міста Севастополя.

Незалежно від положень абзацу першого цього пункту строк тимчасової окупації вважається також завершеним з дати набрання чинності законом України, що припиняє дію Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

12.3. Під час тимчасової окупації справляння податків і зборів, єдиного соціального внеску та застосування реєстраторів розрахункових операцій відносно території ВЕЗ «Крим» діють з урахуванням того, що:

1) загальнодержавні податки і збори, визначені статтею 9 Податкового кодексу України, статтею 271 Митного кодексу України, єдиний внесок, встановлений Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та збір на обов'язкове державне пенсійне страхування, справляння якого здійснюється відповідно до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», не справляються з доходів, отриманих юридичними особами (їх відокремленими підрозділами) та фізичними особами на тимчасово окупованій території, операцій та/або з інших об'єктів оподаткування (в тому числі об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням) на тимчасово окупованій території.

Особи, які перебували на обліку в контролюючих органах або мали місцезнаходження (місце проживання) на території Автономної Республіки Крим або міста Севастополя на початок тимчасової окупації, звільняються від обов'язків сплати єдиного внеску, передбаченого Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та виконання вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» під час провадження їхньої підприємницької діяльності на тимчасово окупованій території України.

Такі особи мають право на добровільну сплату єдиного внеску, передбаченого Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України або уповноваженим органом з питань Криму.

Особи, які перебували на обліку в контролюючих органах або мали місцезнаходження (місце проживання) на території Автономної Республіки Крим або міста Севастополя на початок тимчасової окупації, звільняються від обов'язку подання до контролюючих органів декларацій (крім митних декларацій), звітності та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів протягом строку такої тимчасової окупації та після її завершення;

2) марки акцизного податку, що залишаються невикористаними станом на дату набрання чинності цим Законом виробниками алкогольних напоїв та тютюнових виробів, що були зареєстровані на тимчасово окупованій території до початку тимчасової окупації:

а) або використовуються такими виробниками на іншій території України за умови сплати належних сум акцизного податку;

б) або у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, передаються іншим виробникам алкогольних напоїв та тютюнових виробів, зареєстрованим на іншій території України. У цьому випадку такі інші виробники відшкодовують витрати, понесені на оплату вартості виготовлення зазначених марок акцизного податку на погоджених між сторонами умовах, та сплачують належні суми акцизного податку;

в) або повертаються контролюючому органу – продавцю марок акцизного податку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У цьому випадку:

сума сплаченого акцизного податку повертається такому виробнику алкогольних напоїв та тютюнових виробів або за його бажанням враховується у зменшення його зобов'язань з акцизного податку в наступних податкових періодах;

витрати, понесені на оплату вартості виготовлення зазначених марок акцизного податку, не відшкодовуються;

контролюючий орган приймає рішення про знищення таких марок акцизного податку або про їх видачу іншим виробникам алкогольних напоїв та тютюнових виробів, зареєстрованим на іншій території України, без справляння плати за виготовлення таких марок. Порядок знищення або видачі таких марок акцизного збору встановлюється Кабінетом Міністрів України або уповноваженим органом з питань Криму;

3) з 1 червня 2014 року вважається анульованою податкова реєстрація осіб, які станом на 31 травня 2014 року мали місцезнаходження (місце проживання) та перебували на обліку в контролюючих органах на території Автономної Республіки Крим або міста Севастополя.

Така податкова реєстрація може бути відновленою після евакуації особи на іншу територію України згідно із статтею 15 цього Закону у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади з питань оподаткування, або внаслідок завершення строку тимчасової окупації;

4) у разі ввезення на іншу територію України тютюнових виробів або алкогольних напоїв, що були вироблені на тимчасово окупованій території до набрання чинності цим Законом, платник податку подає контролюючому органу разом з іншими документами, передбаченими Митним кодексом України, примірник заявки-розрахунку з відміткою продавця марок акцизного податку про сплату виробником сум податку з алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований, до відповідного бюджету в повному обсязі та/або примірник заявки-розрахунку з відміткою продавця марок акцизного податку про сплату платником податку сум податку з алкогольних напоїв, для виробництва яких не використовується спирт етиловий неденатурований, до державного бюджету в повному обсязі;

5) для отримання права на податкову соціальну пільгу, передбачену статтею 169 Податкового кодексу України, фізична особа-резидент зобов'язана задекларувати доходи, що мають джерело походження з території ВЕЗ «Крим», та подати декларацію про відсутність громадянства держави-окупанта;

6) будь-які податки, збори (обов'язкові платежі), стягнуті на території ВЕЗ «Крим», не змінюють розмір податкових зобов'язань з податків, зборів (обов'язкових платежів), нарахованих (що підлягають стягненню) на іншій території України;

7) будь-які доходи з джерелом їхнього походження з території ВЕЗ «Крим», одержані фізичною, юридичною особами, прирівняними до резидентів, оподатковуються за правилами, встановленими для іноземних доходів;

8) під час тимчасової окупації норми пункту 5.11 статті 5 цього Закону не застосовуються;

9) будь-які доходи з джерелом їхнього походження з іншої території України, що нараховуються (виплачуються) на користь осіб, прирівняних до нерезидентів, оподатковуються за правилами, встановленими для їхньої виплати (репатріації) за кордон України;

10) платники податку на прибуток підприємств, які мають відокремлені підрозділи на території ВЕЗ «Крим», та платники зазначеного податку із місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим», які мають відокремлені підрозділи на іншій території України, не можуть сплачувати податок на прибуток підприємств на консолідованій основі;

11) до платників податків, які станом на початок тимчасової окупації мали місцезнаходження на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, не застосовуються починаючи з першого числа місяця, в якому набрала чинності Резолюція № 68/262 Сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 27 березня 2014 року про підтримку територіальної цілісності України, фінансові та штрафні санкції за порушення вимог порядку подання, обчислення, правильності заповнення податкових декларацій (податкової звітності) та повноти сплати сум податків і зборів;

12) зупиняється застосування до платників податків із місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим» норм статей 59, 60, 87 – 101, 124, 126 і 129 Податкового кодексу України.

Податкова інформація про суми податкового боргу платників податків із місцезнаходженням на території ВЕЗ «Крим» зберігається та опрацьовується в інформаційних базах контролюючих органів в окремому (позабалансовому) порядку.

12.4. Під час тимчасової окупації поставки товарів на територію (з території) ВЕЗ «Крим» здійснюються з урахуванням того, що:

1) митні формальності, пов'язані з поставками товарів, переміщенням транспортних засобів комерційного призначення та фізичних осіб через адміністративний кордон ВЕЗ «Крим», здійснюються у відповідних контрольних пунктах в'їзду-виїзду, в яких утворюються підрозділи органів доходів і зборів, а для поставки товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередач, – у місцях, визначених статтею 231 та частиною п'ятою статті 247 Митного кодексу України;

2) на товари, що ввозяться з території ВЕЗ «Крим» на іншу територію України, за бажанням продавця (виробника, постачальника) видається сертифікат походження у порядку, визначеному розділом II Митного кодексу України, з урахуванням Протоколу I до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, 2014 року (з моменту набрання чинності), Угоди про Правила визначення країни походження товарів у Співдружності Незалежних Держав 2009 року (крім товарів, що призначені для вивезення до держави-окупанта) та інших міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Передумовою отримання сертифіката або інших документів про походження товару з України є надання належних документів згідно із законодавством.

Митне оформлення товарів, що були ввезені з території ВЕЗ «Крим» на іншу територію України та вивозяться за межі митної території України як товари українського походження, здійснюється відповідно до Митного кодексу України на іншій (крім окупованої) території України з обов'язковим наданням митниці документів, що підтверджують походження товарів з України, передбачених розділом II Митного кодексу України та/або відповідною міжнародною угодою.

Перевірка даних, зазначених у поданій документації, може бути здійснена митними органами України в порядку та у випадках, передбачених Митним кодексом України та/або відповідною міжнародною угодою;

3) норми частини другої статті 130, частини третьої статті 131, частини четвертої статті 136, статей 137 – 139, частини сьомої статті 430, статті 432, пунктів 2, 4 і 5 частини першої статті 433, частин третьої та п'ятої статті 434, статті 435, 436 Митного кодексу України не застосовуються на території ВЕЗ «Крим»;

4) Кабінет Міністрів України має право тимчасово обмежити поставки окремих товарів (робіт, послуг) та/або під окремими (всіма) митними режимами з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію.

Таке рішення:

а) приймається виключно з метою забезпечення безпеки держави, збереження громадського порядку та охорони здоров'я населення України;

б) набирає чинності не раніше ніж через 30 календарних днів після його оприлюднення;

в) не може призводити до порушення норм Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», іншого антимонопольного законодавства України у частині, що поширюється на покупців таких товарів (робіт, послуг) на іншій території України;

5) поставка товарів з території ВЕЗ «Крим» на іншу територію України з метою їх вільного обігу здійснюється у митному режимі імпорту із застосуванням норм законодавства України про державний санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фіто-санітарний, екологічний, радіологічний контроль, інших заходів тарифного і нетарифного регулювання, з урахуванням положень статті 6 цього Закону.

Поставка товарів, що мають митний статус українських товарів, з іншої території України на територію ВЕЗ «Крим» прирівнюється до митного режиму експорту, в тому числі для цілей тарифного та нетарифного регулювання;

б) товари, що перебували на території ВЕЗ «Крим» на день набрання чинності цим Законом, набувають митного статусу іноземних товарів з урахуванням положень статті 6 цього Закону.

12.5. Фізичні особи (іноземці, особи без громадянства, громадяни України), які мають місце проживання на тимчасово окупованій території України, у тому числі ті, що тимчасово перебувають на іншій території України, а також юридичні особи та їх відокремлені підрозділи із місцезнаходженням на тимчасово окупованій території України для цілей здійснення митних формальностей визнаються нерезидентами.

12.6. Під час тимчасової окупації фізична особа може перетнути адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» з урахуванням того, що:

1) порядок перетину фізичними особами адміністративного кордону ВЕЗ «Крим» встановлюється з урахуванням Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;

2) норми міжнародних угод, укладених між компетентними органами України та інших країн про використання національних (внутрішніх) документів для в'їзду, виїзду і пересування фізичними особами територією договірних сторін, не поширюються на тимчасово окуповану територію України;

3) паспорт або інший проїзний документ особи, який був виданий компетентним органом держави-окупанта на території тимчасово окупованої території України, чи фізичної особи, яка постійно проживає або тимчасово перебуває на такій окупованій території, вважається недійсним (не дає права) на перетин адміністративного кордону ВЕЗ «Крим» та державного кордону України;

4) на адміністративному кордоні ВЕЗ «Крим» запроваджується тимчасовий прикордонний контроль.

12.7. Під час тимчасової окупації порядок надання державних гарантій на території ВЕЗ «Крим» діє з урахуванням того, що:

1) закони України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України», «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та інші законодавчі акти України, які передбачають надання дотацій, субсидій, інших грошових виплат за рахунок бюджетів, фондів державного соціального страхування (забезпечення), Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, отримання податкової соціальної пільги, а також пільг і компенсацій, визначених статтею 14 цього Закону:

а) поширюються на громадян України, які не мають одночасно громадянства держави-окупанта;

б) надаються на іншій території України у разі дотримання визначених законодавством процедур за умови пред'явлення дійсного паспорта громадянина України та особистої декларації про відсутність громадянства держави-окупанта;

2) до громадянина України, який особисто декларує відсутність громадянства держави-окупанта, але фактично має таке громадянство на час отримання державних гарантій, застосовується юридична відповідальність, встановлена законами України за неправомірне (незаконне) отримання відповідних виплат (пільг, компенсацій).

12.8. Під час режиму тимчасової окупації валютний та платіжний режими діють з урахуванням того, що:

1) система електронних платежів Національного банку України та внутрішньодержавні платіжні системи, платіжними організаціями яких є резиденти України, не застосовуються на тимчасово окупованій території України;

2) переміщення готівкової валюти держави-окупанта через адміністративний кордон ВЕЗ «Крим» забороняється, за винятком її переміщення фізичними особами в сумі, що не перевищує в еквіваленті 10000 гривень, за умови усного декларування посадовій особі митниці;

3) залучення на території України вкладів (депозитів) та/або надання позик (кредитів), виражених у валюті держави-окупанта, забороняється;

4) Національний банк України може встановити особливий порядок ввезення на територію України готівкової валюти держави-окупанта через інші ділянки державного кордону України та/або особливий порядок обміну валюти держави-окупанта на гривню на іншій території України, обмежити чи заборонити такий обмін на строк тимчасової окупації;

5) валютний резерв України не може містити валюту, емітовану державою-окупантом, або цінні папери (інші боргові інструменти), виражені у валюті держави-окупанта.

12.9. Під час тимчасової окупації норми регуляторного законодавства на території ВЕЗ «Крим» застосовуються з урахуванням того, що:

1) ліцензії, надані суб'єктам господарської діяльності до набрання чинності Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» згідно із Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», та/або сертифікати, надані згідно із Декретом Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію», та/або дозволи, надані згідно із Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»:

а) вважаються дійсними на тимчасово окупованій території України;

б) можуть використовуватися для проведення господарської (підприємницької) діяльності на іншій території України до закінчення строку їх дії;

в) не можуть бути продовженими відповідно до законодавства України, крім випадків, коли до закінчення строку дії таких ліцензій (дозволів) втрачає чинність Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Зазначене положення не поширюється на порядок продовження, переоформлення сертифікатів;

г) можуть бути зупинені (анульовані, відкликані, скасовані) на підставах, установлених законодавством України. Якщо згідно із законодавством для цього вимагається рішення суду, такий суд має знаходитися на іншій (неокупованій) території України.

Ліцензії на експорт товарів, видані відповідно до статті 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності, зареєстрованим на території ВЕЗ «Крим», вважаються анульованими для здійснення ними ліцензованої діяльності з дня набрання чинності цим Законом.

Ліцензії та дозволи на здійснення видів діяльності, визначених статтею 404 Митного кодексу України, видані органами доходів і зборів підприємствам, вважаються анульованими для здійснення ними ліцензованої (дозвільної) діяльності на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя з дня набрання чинності цим Законом.

Ліцензії на здійснення видів діяльності, визначених Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», видані органами доходів і зборів суб'єктам господарської діяльності, можуть використовуватися для проведення господарської (підприємницької) діяльності до закінчення строку їх дії за умови сплати чергового платежу за такі ліцензії;

2) Кабінет Міністрів України приймає рішення про особливості застосування норм цього пункту з урахуванням того, що будь-який спір між Україною та державою-окупантом передається до суду, створеного за законодавством нейтральної країни та/або під егідою Організації Об'єднаних Націй.

12.10. На тимчасово окупованій території України:

а) обов'язки з дотримання прав людини покладаються на державу-окупанта згідно із Женевськими конвенціями 1949 року та Додатковими протоколами 1977 року;

б) особа звільняється від обов'язку отримання дозволу на застосування праці іноземців та осіб без громадянства, передбаченого Законом України «Про зайнятість населення»;

в) особа не несе юридичної відповідальності за невплату або за затримку виплати заробітної плати працівникам, передбаченої законодавством України, якщо така невплата (затримка) виникла внаслідок тимчасової окупації (обставин непереборної дії).

12.11. Під час тимчасової окупації:

а) суб'єкти господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на території ВЕЗ «Крим» та суб'єкти господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на іншій території України укладають договори на підставі використання норм права України та пункту 9.1 статті 9 цього Закону;

б) суперечки між суб'єктами господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на території ВЕЗ «Крим» та суб'єктами господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на іншій території України, не врегульовані шляхом переговорів, підсудні судам України або, за домовленістю сторін, Міжнародному комерційному арбітражному суду при Торгово-промисловій палаті України та Морській арбітражній комісії при Торгово-промисловій палаті України;

в) торгово-промислові палати України засвідчують наявність обставин непереборної дії (форс-мажору) відповідно до умов договорів між суб'єктами господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на території ВЕЗ «Крим» та суб'єктами господарської діяльності з місцезнаходженням (місцем проживання) на іншій території України, якщо інший порядок засвідчення наявності таких обставин непереборної дії (форс-мажору) не встановлено міжнародними договорами України.

Стаття 13. Операції з об'єктами права приватної, державної та комунальної власності на тимчасово окупованій території України

13.1. Об'єкти права приватної, державної та комунальної власності, що розташовані (знаходяться) на тимчасово окупованій території України, залишаються у власності осіб, які мали такі об'єкти у власності (користуванні) на початок тимчасової окупації.

13.2. Протягом строку тимчасової окупації:

а) передача права приватної власності на об'єкти, що розташовані (знаходяться) на тимчасово окупованій території України, підлягає реєстрації на іншій території України згідно з правилами, встановленими законодавством України;

б) приватизація об'єктів державної та комунальної власності здійснюється згідно із Законом України «Про приватизацію державного майна» та законодавством України про приватизацію комунального майна;

в) будь-які правочини із землями, що розташовані (знаходяться) в межах тимчасово окупованої території України, здійснюються за правилами, встановленими Земельним кодексом України та іншим законодавством України щодо відчуження (продажу, оренди) землі на території України.

13.3. Протягом тимчасової окупації не дозволяється здійснення будь-яких правочинів з об'єктами власності, зазначеними у пункті 13.1 цієї статті, якщо їх стороною є особа, яка знаходиться у власності або перебуває під контролем держави-окупанта. Термін «контроль» вживається у значенні, визначеному пунктом 17 частини першої статті 1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».

13.4. Будь-які договори, укладені всупереч вимогам цієї статті, вважаються юридично нікчемними з дня їх укладення та не підлягають виконанню.

Стаття 14. Евакуація громадян з тимчасово окупованої території України

14.1. Внутрішньо переміщеною особою вважається особа, яка підпадає під визначення Статуту Управління Верховного Комісаріату Організації Об'єднаних Націй із справ біженців та на початок тимчасової окупації мала місце проживання або тимчасового перебування на території Автономної Республіки Крим чи міста Севастополя.

14.2. Внутрішньо переміщена особа, яка депортується (примусово направляється, доправляється) за межі тимчасово окупованої території України або не може повернутися у місце свого проживання чи тимчасового перебування за рішенням відповідних органів держави-окупанта:

а) одержує одноразову субсидію, яка складається з компенсації фактично понесених витрат на евакуацію з тимчасово окупованої території України та коштів на первинне облаштування.

Порядок розрахунку такої субсидії, її склад та строки надання визначаються Кабінетом Міністрів України;

б) має право на безоплатне розміщення (навчання) у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах на іншій території України. Порядок такого розміщення (навчання) визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти;

в) звільняється від плати за гуртожиток у разі вступу до вищого навчального закладу, а також в аспірантуру чи докторантуру на іншій території України;

г) закріплюється за відповідними закладами охорони здоров'я та отримує безоплатно медичну допомогу та медичне обслуговування;

г) підпадає під дію норм законодавства України щодо правового статусу осіб, які вимушено залишили місця проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя.

14.3. Упродовж строку тимчасової окупації примусово переміщена особа звільняється від обов'язку погашення основної суми іпотечного кредиту та нарахованих відсотків за ним, якщо об'єктом іпотеки є майно, розташоване (зарєєстроване) на території, що після укладення такого іпотечного договору була тимчасово окупована. Національний банк України приймає рішення про зміну класифікації таких іпотечних кредитів або інші рішення з метою недопущення погіршення ліквідності (фінансового стану) кредитора.

Норми цього пункту не поширюються на нерухоме житлове майно, загальна площа якого перевищує показники, встановлені статтею 265 Податкового кодексу України.

На громадянина України, який виїжджає з тимчасово окупованої території за межі державного кордону України на місце постійного проживання або змінює своє громадянство, не поширюються норми цього пункту.

Стаття 15. Евакуація бізнесу з тимчасово окупованої території України

15.1. Будь-якій юридичній особі – резиденту України, яка змінює (змінює) своє місцезнаходження з тимчасово окупованої території на іншу територію України:

а) списується податковий борг, суми розстрочених (відстрочених) грошових зобов'язань за будь-якими податками (зборами, обов'язковими платежами), що виникли з моменту тимчасової окупації.

До платників податків, які станом на початок тимчасової окупації мали місцезнаходження на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя, починаючи з 1 числа місяця, на який припадає початок тимчасової окупації, не застосовуються фінансові санкції, штрафні санкції та пеня за порушення порядку подання, обчислення, правильності заповнення податкових декларацій та повноти сплати сум податків і зборів, допущені під час здійснення господарської діяльності на території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

б) надається звільнення від будь-якого оподаткування (у тому числі згідно із статтею 271 Митного кодексу України) основних засобів і малоцінних та швидкозношуваних предметів, що належать юридичним особам, які переносять місце своєї діяльності з тимчасово окупованої території на іншу територію України, та вивозяться для подальшого використання у господарській діяльності, за умови, що такі основні засоби перебували на балансі підприємства станом на 1 січня 2014 року у вільному обігу на території України.

Такі основні засоби можуть бути відчуженими до їх введення в експлуатацію за новим місцем розташування на іншій території України чи протягом 12 місяців після такого введення в експлуатацію за умови сплати податків, зборів згідно із статтею 30 Податкового кодексу України;

в) дозволяється включити до складу витрат з метою оподаткування податком на прибуток підприємств:

підтверджені належним чином витрати, понесені у зв'язку з евакуацією основних засобів та запасів з тимчасово окупованої території на іншу територію України;

100 відсотків амортизації основних засобів, що евакууються з тимчасово окупованої території України та були введені в експлуатацію на іншій території України.

15.2. На тимчасово окупованій території України права на цінні папери і права за цінними паперами емітентів охороняються та обліковуються згідно із законодавством України, з урахуванням того, що:

а) набуття і припинення прав на цінні папери і прав за цінними паперами емітентів на тимчасово окупованій території України, а також їхнє обтяження зобов'язаннями чи обмеження в обігу підляга-

ють реєстрації на іншій території України у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

б) депозитарні установи, які були зареєстровані на тимчасово окупованій території України, зобов'язані пройти спрощену процедуру перереєстрації на іншій території України у порядку та строки, встановлені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Ліцензія депозитарної установи, що не пройшла таку спрощену процедуру перереєстрації у встановлений строк, вважається анульованою;

в) переказ цінних паперів та/або прав на цінні папери чи прав за цінними паперами, якщо їхнім одержувачем є особа, яка знаходиться або зареєстрована на тимчасово окупованій території України, здійснюється після повної оплати цих цінних паперів;

г) особливості обігу цінних паперів, здійснення депозитарної діяльності та діяльності емітентів цінних паперів, які знаходяться на тимчасово окупованій території України, визначаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Протягом тимчасової окупації:

а) Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку має право зупинити внесення змін до системи депозитарного обліку щодо цінних паперів емітентів, зареєстрованих на тимчасово окупованій території України, або власників цінних паперів, депозитарний облік яких ведеться депозитарними установами на тимчасово окупованій території України, зокрема у разі виявлення порушень норм цього Закону;

б) забороняється проведення на тимчасово окупованій території України загальних зборів акціонерів і власників корпоративних прав та інших засідань органів управління акціонерних та інших господарських товариств;

в) розрахунок за правочинами щодо цінних паперів (переказу цінних паперів та/або прав на цінні папери чи прав за цінними паперами), якщо їхнім набувачем є особа, яка розташована (знаходиться) на тимчасово окупованій території України, здійснюється за принципом поставки проти оплати, передбаченим у пункті 18 статті 1 Закону України «Про депозитарну систему України».

15.3. На тимчасово окупованій території України забороняється будь-яка діяльність операторів державних лотерей.

Особа позбавляється ліцензії на випуск і проведення лотерей, якщо вона підпадає під дію закону щодо встановлення санкцій.

Розділ III ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» діє у частині, що не суперечить нормам цього Закону.

3. Інші закони України діють з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

4. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону «Порт Крим» в Автономній Республіці Крим».

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) розділ VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50 – 51, ст. 572) доповнити пунктом 16 такого змісту:

«16. Установити, що на період дії Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» норми цього Кодексу, що поширюються на Автономну Республіку Крим та місто Севастополь, застосовуються в особливому порядку»;

2) підрозділ 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 13 – 17, ст. 112) доповнити пунктом 26 такого змісту:

«26. На період дії Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» цей Кодекс застосовується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»;

3) розділ XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., №№ 44 – 48, ст. 552) доповнити пунктом 5-1 такого змісту:

«5-1. На період дії законів України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» та «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» норми цього Кодексу застосовуються з урахуванням цих законів»;

4) пункт 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892) доповнити словами «та втрачає чинність з моменту повернення тимчасово окупованої території під загальну юрисдикцію України за умови попереднього і повного відшкодування збитків, нанесених внаслідок такої тимчасової окупації, у тому числі моральних збитків примусово переміщених осіб»;

5) підпункт «г» пункту 4 статті 5 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 17, ст. 184) викласти у такій редакції:

«г) використання іноземної валюти на території України як засобу платежу або як застави, за винятком оплати в іноземній валюті за товари, роботи, послуги, а також оплати праці, на тимчасово окупованій території України»;

6) частину першу статті 11 Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 13, ст. 52) після абзацу сьомого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Торгово-промислова палата України та торгово-промислові палати України залучаються до надання експертних висновків про походження товарів в тих випадках, коли відповідно до міжнародних договорів України повноваження видачі сертифікатів походження товарів надані митному органу, якщо інше не визначено такими міжнародними договорами. Порядок надання експертних висновків встановлюється Кабінетом Міністрів України».

У зв'язку з цим абзаци восьмий – шістнадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятим – сімнадцятим;

7) у Законі України «Про державні лотереї в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 30, ст. 369):

частину першу статті 8 доповнити пунктом 4 такого змісту:

«4) оператор лотерей не відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»;

частину п'яту статті 13 доповнити словами «та Закону України «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України»;

8) розділ VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 2 – 3, ст. 11 із наступними змінами) доповнити пунктом 9-3 такого змісту:

«9-3. Тимчасово на період дії особливого правового режиму, визначеного Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», зупиняється застосування до платників єдиного внеску із місцезнаходженням (місцем проживання) на тимчасово окупованій території України норм статей 25 і 26 цього Закону.

Податкова інформація про суми недоїмки платників єдиного внеску, визначених абзацом першим цього пункту, зберігається та опрацьовується в інформаційних базах контролюючих органів в окремому (позабалансовому) порядку».

6. Протягом 30 днів з дня набрання чинності цим Законом:

1) Кабінету Міністрів України:

прийняти нормативно-правові акти, що випливають з цього Закону, та нотифікувати заінтересовані сторони про особливий порядок перетину адміністративного кордону ВЕЗ «Крим», у тому числі під час тимчасової окупації;

прийняти рішення про захист прав споживачів у зв'язку з можливим анулюванням ліцензії на випуск і проведення лотерей, що не відповідає вимогам цього Закону;

прийняти рішення про встановлення правил розрахунку, надання пільг, передбачених підпунктом 14.3 статті 14 цього Закону;

2) Національному банку України, центральним органам виконавчої влади, Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку прийняти відповідні акти, що впливають з норм цього Закону.

Президент України

м. Київ

12 серпня 2014 року

№ 1636-VII

П. ПОРОШЕНКО

ПОСТАНОВА
Кабінету Міністрів України
від 10 вересня 2014 р. № 431

Про внесення змін до Положення про Урядового
уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Внести до Положення про Урядового уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2006 р. № 784 «Про заходи щодо реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» (Офіційний вісник України, 2006 р., № 22, ст. 1655; 2009 р., № 3, ст. 80; 2011 р., № 19, ст. 802), зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України

А. Яценюк

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 вересня 2014 р. № 431

ЗМІНИ,
що вносяться до Положення про Урядового уповноваженого
у справах Європейського суду з прав людини

1. Підпункт 1 пункту 4 викласти в такій редакції:

«1) забезпечення представництва України в Суді під час розгляду справ про порушення нею Конвенції, справ за заявами України стосовно порушення Конвенції іншими Договірними Сторонами, а також як третьої сторони під час розгляду справ за заявами громадян України або юридичних осіб – резидентів України проти інших Договірних Сторін;».

2. У пункті 5:

1) підпункт 7 викласти в такій редакції:

«7) вживає на національному рівні заходів для запобігання констатації Судом порушення Конвенції, на будь-якій стадії розгляду справи Судом за власною ініціативою або ініціативою заявника проводить переговори про укладення угоди про дружнє врегулювання, у разі потреби узгоджує на міжвідомчому рівні умови дружнього врегулювання у справах проти України, укладає угоду про дружнє врегулювання спору;»;

2) доповнити пункт підпунктами 7¹ і 7² такого змісту:

«7¹) координує виконання рішень Суду, які є тлумаченням норм Конвенції та її невід'ємною частиною, містять норми права та підлягають застосуванню в порядку виконання міжнародних договорів;

7²) вживає на будь-якій стадії розгляду справи Судом заходів для відновлення прав заявника, включаючи звернення до державних органів, установ, організацій та органів місцевого самоврядування, якщо у справі вбачається порушення Конвенції.»;

3) підпункт 10 викласти в такій редакції:

«10) проводить аналіз практики Суду та видає огляди рішень Суду, які містять норми права та застосовуються в порядку, передбаченому підпунктом 7¹ пункту 5 цього Положення.».

ПОСТАНОВА
Кабінету Міністрів України
від 10 вересня 2014 р. № 442

**Про оптимізацію системи центральних органів
виконавчої влади**

З метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади та відповідно до пунктів 9 і 9¹ статті 116 Конституції України Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Утворити:

Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, реорганізувавши шляхом перетворення Державну ветеринарну та фітосанітарну службу і приєднавши до Служби, що утворюється, Державну інспекцію з питань захисту прав споживачів і Державну санітарно-епідеміологічну службу та поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій з реалізації державної політики у сфері племінної справи у тваринництві, у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), а також функції із здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін; здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів;

Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру, реорганізувавши Державне агентство земельних ресурсів України шляхом перетворення;

Державну службу України з безпеки на транспорті, реорганізувавши шляхом злиття Державну інспекцію з безпеки на морському та річковому транспорті, Державну інспекцію з безпеки на наземному транспорті та підпорядкувавши Службі, що утворюється, Державну спеціальну службу транспорту;

Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, реорганізувавши шляхом злиття Державну службу з лікарських засобів та Державну службу з контролю за наркотиками і поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій із забезпечення формування державної політики з питань обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, а також координації діяльності органів виконавчої влади із зазначених питань);

Державну службу України з питань праці, реорганізувавши шляхом злиття Державну інспекцію з питань праці та Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки і поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій з реалізації державної політики у сфері охорони надр), а також функції з реалізації державної політики у сфері гігієни праці та функції із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників;

Державну інспекцію енергетичного нагляду України, поклавши на Інспекцію функції з реалізації державної політики з нагляду (контролю) у сфері електроенергетики та теплопостачання;

Державне агентство України з питань відновлення Донбасу.

2. Ліквідувати:

Державну службу з питань захисту персональних даних;

Державну службу з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань, поклавши її функції на Міністерство охорони здоров'я;

Державне агентство з туризму та курортів, поклавши його функції на Міністерство економічного розвитку і торгівлі (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів);

Державну пробірну службу, поклавши функції з реалізації державної політики у сфері державного пробірного контролю на Міністерство фінансів, а функції із захисту прав споживачів виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння – на Державну службу з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

Державну інспекцію з контролю за цінами, поклавши функції з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку на Державну службу статистики;

Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами, поклавши його функції на Міністерство економічного розвитку і торгівлі;

Державну інспекцію сільського господарства, поклавши функції із здійснення реєстрації та обліку машин на Міністерство внутрішніх справ, функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині експлуатації та технічного стану машин – на Державну службу з безпеки на транспорті, функції із здійснення сертифікації насіння і садивного матеріалу – на Державну службу з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів – на Державну екологічну інспекцію;

Державне агентство екологічних інвестицій, поклавши його функції на Міністерство екології та природних ресурсів.

3. Покласти на:

Міністерство аграрної політики та продовольства функції з реалізації державної політики у сфері племінної справи у тваринництві та функції із забезпечення формування державної політики щодо використання і охорони земель сільськогосподарського призначення;

Міністерство охорони здоров'я функції із забезпечення формування державної політики з питань обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, координації діяльності органів виконавчої влади із зазначених питань;

Державну реєстраційну службу функції із здійснення державної реєстрації речових прав на земельні ділянки та їх обтяжень.

4. Затвердити схему спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, що додається.

5. Установити, що центральні органи виконавчої влади, що утворюються шляхом реорганізації інших центральних органів виконавчої влади, є правонаступниками органів, які реорганізуються.

Права та обов'язки центральних органів виконавчої влади, що ліквідуються, передаються відповідним центральним органам виконавчої влади, на які цією постановою покладено функції з реалізації державної політики у відповідній сфері.

6. Центральні органи виконавчої влади, що припиняються згідно з цією постановою, продовжують здійснювати повноваження та функції у визначених сферах до завершення здійснення заходів з утворення центральних органів виконавчої влади, яким передаються повноваження та функції центральних органів виконавчої влади, що припиняються.

7. Міністерству аграрної політики та продовольства разом з Міністерством юстиції протягом двох тижнів подати Кабінету Міністрів України законопроект щодо надання доступу до відомостей Державного земельного кадастру Державній реєстраційній службі, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування в межах їх компетенції.

8. Міністерству фінансів під час підготовки пропозицій щодо внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» передбачити видатки, необхідні для забезпечення виконання цієї постанови.

9. Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади:

у тижневий строк подати Кабінетові Міністрів України проекти актів Кабінету Міністрів України щодо утворення комісій з припинення відповідних центральних органів виконавчої влади;

у двомісячний строк подати Кабінетові Міністрів України проекти положень про відповідні центральні органи виконавчої влади, розроблені згідно з цією постановою;

у двомісячний строк подати Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо внесення до актів законодавства змін, що впливають з цієї постанови, та привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Прем'єр-міністр України

А. Яценюк

СХЕМА
спрямування і координації діяльності центральних органів
виконавчої влади Кабінетом Міністрів України
через відповідних членів Кабінету Міністрів України

I. Міністерства

Міністерство аграрної політики та продовольства України*
Міністерство внутрішніх справ України
Міністерство екології та природних ресурсів України*
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України*
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України*
Міністерство закордонних справ України*
Міністерство інфраструктури України*
Міністерство культури України
Міністерство молоді та спорту України*
Міністерство оборони України*
Міністерство освіти і науки України*
Міністерство охорони здоров'я України*
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України*
Міністерство соціальної політики України*
Міністерство фінансів України*
Міністерство юстиції України*

II. Центральні органи виконавчої влади

Державна авіаційна служба України
Державна архівна служба України
Державна виконавча служба України*
Державна казначейська служба України*
Державна міграційна служба України*
Державна пенітенціарна служба України*
Державна регуляторна служба України*
Державна реєстраційна служба України*
Державна служба геології та надр України
Державна служба експортного контролю України
Державна служба інтелектуальної власності України
Державна служба статистики України
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками
Державна служба України з безпеки на транспорті
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів
Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру*
Державна служба України з питань праці
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Державна служба фінансового моніторингу України
Державна фіскальна служба України

Державна служба України з питань Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та тимчасово переміщених осіб*

Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції*

Державне агентство автомобільних доріг України*

Державне агентство водних ресурсів України*

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України*

Державне агентство з питань електронного урядування України*

Державне агентство лісових ресурсів України

Державне агентство України з питань відновлення Донбасу*

Державне агентство резерву України*

Державне агентство рибного господарства України

Державне агентство України з управління зоною відчуження*

Державне агентство України з питань кіно

Державне космічне агентство України*

Державна архітектурно-будівельна інспекція України

Державна екологічна інспекція України

Державна інспекція навчальних закладів України

Державна інспекція енергетичного нагляду України

Державна інспекція ядерного регулювання України

Державна фінансова інспекція України

Адміністрація Державної прикордонної служби України*

Пенсійний фонд України*

Національне агентство України з питань державної служби*

Український інститут національної пам'яті*

Антимонопольний комітет України

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

Фонд державного майна України

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

III. Центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України безпосередньо та через відповідних членів Кабінету Міністрів України:

1) Кабінетом Міністрів України:

Антимонопольний комітет України

Державний комітет телебачення і радіомовлення України

Фонд державного майна України

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Державна регуляторна служба України

Державна фіскальна служба України

Державна служба України з питань Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та тимчасово переміщених осіб

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Державне космічне агентство України

Національне агентство з питань державної служби України

Державна інспекція ядерного регулювання України

2) через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства:

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру

Державне агентство з питань електронного урядування України

Державне агентство України з питань відновлення Донбасу

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України

Державна архітектурно-будівельна інспекція України

- 3) через Міністра аграрної політики та продовольства:
Державне агентство рибного господарства України
Державне агентство лісових ресурсів України
- 4) через Міністра внутрішніх справ:
Адміністрація Державної прикордонної служби України
Державна міграційна служба України
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
- 5) через Міністра екології та природних ресурсів:
Державна служба геології та надр України
Державне агентство України з управління зоною відчуження
Державне агентство водних ресурсів України
Державна екологічна інспекція України
- 6) через Міністра економічного розвитку і торгівлі:
Державна служба експортного контролю України
Державна служба інтелектуальної власності України
Державна служба статистики України
Державне агентство резерву України
- 7) через Міністра енергетики та вугільної промисловості:
Державна інспекція енергетичного нагляду України
- 8) через Міністра інфраструктури:
Державна авіаційна служба України
Державне агентство автомобільних доріг України
Державна служба України з безпеки на транспорті
- 9) через Міністра культури:
Державне агентство України з питань кіно
Український інститут національної пам'яті
- 10) через Міністра освіти і науки:
Державна інспекція навчальних закладів України
- 11) через Міністра охорони здоров'я:
Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками
- 12) через Міністра соціальної політики:
Державна служба України з питань праці
Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції
Пенсійний фонд України
- 13) через Міністра фінансів:
Державна казначейська служба України
Державна служба фінансового моніторингу України
Державна фінансова інспекція України
- 14) через Міністра юстиції:
Державна архівна служба України
Державна виконавча служба України
Державна пенітенціарна служба України
Державна реєстраційна служба України

* Орган, що не здійснює державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності.

Нормативні акти Національного банку України

**ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 3 вересня 2014 р. № 548**

**Про внесення зміни до Положення про проведення
Національним банком України валютних аукціонів**

З метою підтримання ефективного функціонування міжбанківського валютного ринку України та удосконалення механізму здійснення інтервенцій Національного банку України, керуючись статтею 28, пунктом 1 частини другої статті 44 Закону України «Про Національний банк України», статтею 6 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до Положення про проведення Національним банком України валютних аукціонів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2008 року № 469, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 січня 2009 року за № 86/16102 (зі змінами), такі зміни:

у пункті 4:

абзац перший викласти в такій редакції:

«4. Суб'єкти ринку, які планують узяти участь в аукціоні, мають, якщо інше не визначене в повідомленні про проведення аукціону.»;

абзац п'ятий після слів «Суб'єкти ринку» доповнити словами «якщо інше не визначене в повідомленні про проведення аукціону».

2. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома банків України та територіальних управлінь Національного банку України.

3. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

4. Постанова набирає чинності з 4 вересня 2014 року.

В. о. Голови О.В. Писарук

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 8 вересня 2014 р. № 553

Про затвердження Регламенту роботи Засвідчувального центру
Національного банку України

Відповідно до Закону України «Про електронний цифровий підпис», Порядку акредитації центру сертифікації ключів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 року № 903 (зі змінами), Правил посиленої сертифікації, затверджених наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від 13 січня 2005 року № 3, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 січня 2005 року за № 104/10384 (зі змінами), з метою вдосконалення правових засад діяльності Засвідчувального центру Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Регламент роботи Засвідчувального центру Національного банку України, що додається.
2. Управлінню інформаційної безпеки (Лук'янов Д. О.) після набрання чинності цієї постановою надіслати її копію до Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, довести її зміст до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.
3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Смоля Я. В.
4. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
8 вересня 2014 року № 553

Регламент роботи
Засвідчувального центру Національного банку України

І. Загальні положення

1. Цей Регламент розроблено відповідно до пунктів 7, 26 статті 7 Закону України «Про Національний банк України», частини сьомої статті 5 та частини сьомої статті 10 Закону України «Про електронний цифровий підпис», розпорядження Кабінету Міністрів України від 06 травня 2009 року № 483-р «Про погодження створення Засвідчувального центру Національного банку України», Порядку акредитації центру сертифікації ключів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 року № 903 (зі змінами), Правил посиленої сертифікації, затверджених наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від 13 січня 2005 року № 3, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27 січня 2005 року за № 104/10384 (у редакції наказу від 10 травня 2006 року № 50), Положення про Засвідчувальний центр Національного банку України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 23 вересня 2008 року № 287 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 25 квітня 2014 року № 239), Правил реєстрації, засвідчення чинності відкритого ключа та акредитації

центрів сертифікації ключів банків України в Засвідчувальному центрі Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2010 року № 284, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2010 року за № 1035/18330 (зі змінами).

2. У цьому Регламенті терміни вживаються в такому значенні:

адміністратор безпеки Засвідчувального центру Національного банку України (далі – Засвідчувальний центр) – відповідальна особа Засвідчувального центру, яка виконує функції служби захисту інформації;

адміністратор реєстрації Засвідчувального центру – відповідальна особа Засвідчувального центру, яка виконує функції служби реєстрації;

адміністратор сертифікації Засвідчувального центру – відповідальна особа Засвідчувального центру, яка виконує функції служби сертифікації;

база даних – база даних Засвідчувального центру, у якій зберігається реєстр Засвідчувального центру, інформаційно-довідкова, технологічна та інша службова інформація, потрібна для функціонування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

ведення реєстру Засвідчувального центру – унесення (видалення, модифікація) інформації до реєстру Засвідчувального центру, її зберігання та резервування;

ключі Засвідчувального центру – власні криптографічні ключі Засвідчувального центру (особистий і відкритий) та криптографічні ключі (особистий і відкритий) послуги інтерактивного визначення статусу посиленого сертифіката відкритого ключа (далі – сертифікат ключа);

комплексна система захисту інформації Засвідчувального центру – сукупність інженерно-технічних, організаційних заходів та програмно-апаратних засобів, які забезпечують технічний та криптографічний захист інформації в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру;

поновлення сертифіката ключа – процедура управління статусом сертифіката ключа, що забезпечує поновлення чинності сертифіката ключа (якій передувала відповідна процедура блокування сертифіката ключа);

програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру – сукупність технічного обладнання, програмного забезпечення та організаційних заходів, що використовується Національним банком України для забезпечення виконання функцій Засвідчувального центру;

системний адміністратор Засвідчувального центру – відповідальна особа Засвідчувального центру, що виконує функції служби системного адміністратора;

список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру – перелік блокованих і скасованих сертифікатів ключів, що формується Засвідчувальним центром, захист якого забезпечується накладенням електронного цифрового підпису за допомогою власних особистих ключів Засвідчувального центру;

скасування сертифіката ключа – процедура управління статусом сертифіката ключа, яка зупиняє чинність сертифіката ключа;

строк чинності сертифіката ключа – проміжок часу між датою і часом початку та датою і часом закінчення чинності сертифіката ключа, що встановлюються під час формування сертифіката ключа;

строк чинності особистого ключа – строк, протягом якого використання особистого ключа є чинним.

Інші терміни в цьому Регламенті застосовуються в значеннях, наведених у Законі України «Про електронний цифровий підпис», Положенні про центри сертифікації ключів банків України, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2010 року № 284, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2010 року за № 1034/18329, Правилах реєстрації, засвідчення чинності відкритого ключа та акредитації центрів сертифікації ключів банків України в Засвідчувальному центрі Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2010 року № 284, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2010 року за № 1035/18330 (зі змінами), інших нормативно-правових актах з питань застосування електронного цифрового підпису.

3. Суб'єктами правових відносин у сфері електронного цифрового підпису, що обумовлюються цим Регламентом, є центри сертифікації ключів, які здійснюють дії, пов'язані з проведенням процедур реєстрації/акредитації в Засвідчувальному центрі, чи зареєстровані/акредитовані в Засвідчувальному центрі (далі – Центри), Засвідчувальний центр та центральний засвідчувальний орган.

4. Цей Регламент є нормативно-правовим актом, що визначає організаційно-методологічні та технологічні умови діяльності Засвідчувального центру під час проведення процедур реєстрації, засвідчення чинності відкритих ключів, акредитації Центрів у Засвідчувальному центрі, зміни ідентифікаційних даних Центрів та надання послуг електронного цифрового підпису для Центрів від Засвідчувального центру.

5. Центр зобов'язаний здійснювати свою діяльність відповідно до регламенту роботи, що визначає організаційно-методологічні та технологічні умови його діяльності в процесі надання послуг електронного цифрового підпису підписувачам. Регламент роботи Центру має розроблятися відповідно до Правил оформлення Регламенту роботи центрів сертифікації ключів банків України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2010 року № 284, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04 листопада 2010 року за № 1036/18331.

6. Центр зобов'язаний погодити свій регламент роботи із Засвідчувальним центром до початку проведення реєстрації/акредитації. Центр зобов'язаний додатково погодити свій регламент роботи із органом контролю до початку проведення акредитації.

7. Центр зобов'язаний кожні шість місяців надсилати електронною поштою до служби реєстрації Засвідчувального центру інформацію про діяльність Центру згідно з формою, визначеною в додатку 1 до цього Регламенту, протягом одного місяця, наступного за останнім місяцем відповідного півріччя.

8. Засвідчувальний центр має право скасувати реєстрацію/акредитацію Центру в разі ненадходження такої інформації у встановлений термін з вини Центру.

9. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний контролювати термін вчасного подання зареєстрованим/акредитованим Центром до Засвідчувального центру інформації про діяльність Центру шляхом надсилання офіційного листа з попередженням про необхідність негайно подати звіт, якщо звіт не надійшов вчасно.

Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний проводити аналіз інформації про діяльність Центру, яка надається Центром відповідно до пункту 7 розділу I цього Регламенту, визначати потребу в перевірці виконання Центром вимог, визначених цим Регламентом та нормативно-правовими актами з питань застосування електронного цифрового підпису. Перевірка Центру проводиться, якщо кількість скарг користувачів на неправомірну діяльність (або бездіяльність) Центру протягом відповідного періоду перевищує десять. Перевірка Центру здійснюється Національним банком України в межах повноважень та згідно із законодавством України.

10. Цей Регламент установлює обов'язки Засвідчувального центру щодо використання послуг електронного цифрового підпису, які надаються центральним засвідчувальним органом, та Центрів щодо використання послуг електронного цифрового підпису, які надаються Засвідчувальним центром. Цей Регламент є засобом офіційного інформування зазначених суб'єктів у правовідносинах, що виникають під час надання та використання послуг електронного цифрового підпису.

11. Основними функціями Центру є:

створення і забезпечення функціонування програмно-технічного комплексу Центру;

реєстрація підписувачів;

генерування і зберігання ключів Центру та відповідальних осіб Центру;

забезпечення підписувачів засобами криптографічного захисту інформації (генерування ключів) і в разі потреби надання допомоги під час генерування ключів, а також ужиття заходів щодо забезпечення безпеки інформації під час їх генерування;

засвідчення чинності відкритих ключів Центру в Засвідчувальному центрі відповідно до вимог цього Регламенту та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері електронного цифрового підпису;

формування сертифікатів відкритих ключів відповідно до вимог регламенту роботи Центру та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері електронного цифрового підпису;

ведення реєстру Центру;

розповсюдження сертифікатів відкритих ключів Центру та підписувачів відповідно до вимог регламенту роботи Центру та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері електронного цифрового підпису;

блокування, скасування та поновлення сертифікатів відкритих ключів, сформованих Центром, у випадках, передбачених регламентом роботи Центру і законодавством України у сфері електронного цифрового підпису;

надання підписувачам послуги фіксування часу;

забезпечення можливості перевірки статусу сертифікатів відкритих ключів, сформованих Центром;

публікація на інформаційному ресурсі Центру відкритої інформації;

інші функції, визначені Законом України «Про електронний цифровий підпис», та дії, пов'язані з технічною і технологічною підтримкою діяльності Центру.

12. Ідентифікаційні дані Засвідчувального центру:

Повне найменування: Засвідчувальний центр Національного банку України.

Місцезнаходження: 01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9.

Адреси розміщення Засвідчувального центру:

03028, м. Київ, просп. Науки, 7;

01601, м. Київ, вул. Інститутська, 9.

Телефон: (044) 525-37-36.

Факс: (044) 524-39-63.

Код за ЄДРПОУ: 00032106.

Електронна адреса інформаційного ресурсу (веб-сайта): <http://zc.bank.gov.ua>.

II. Організаційна структура Засвідчувального центру

1. Організаційна структура Засвідчувального центру містить дві основні складові, що виконують адміністративні, технічні й технологічні функції.

2. Адміністративні функції Засвідчувального центру:

реєстрація Центрів;

акредитація Центрів;

видача, переоформлення та анулювання свідоцтв/дублікатів свідоцтв про реєстрацію/акредитацію Центрів;

забезпечення діяльності Комісії з питань реєстрації, акредитації, повторної акредитації, скасування реєстрації та акредитації, погодження регламентів роботи Центрів;

ведення списку Центрів, що припинили діяльність;

надання Центрам консультацій з питань, пов'язаних із використанням електронного цифрового підпису;

погодження регламентів роботи Центрів;

аналіз інформації про діяльність Центрів, розгляд заяв і скарг щодо неналежного функціонування Центрів та вживання відповідних заходів;

приймання на зберігання від Центрів документованої інформації, яка підлягає передаванню в разі скасування реєстрації, акредитації чи припинення їх діяльності.

3. Технічні й технологічні функції Засвідчувального центру:

створення і забезпечення функціонування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

забезпечення захисту інформації впродовж експлуатації програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

генерування і зберігання ключів Засвідчувального центру та відповідальних осіб Засвідчувального центру;

вивантаження з програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру власних відкритих ключів Засвідчувального центру для засвідчення їх чинності в центральному засвідчувальному органі;

установлення належності Центру особистого ключа та його відповідності відкритому ключу під час формування сертифіката ключа Центру;

формування сертифікатів ключів відповідно до вимог цього Регламенту та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері електронного цифрового підпису;

ведення реєстру Засвідчувального центру;

поширення сертифікатів ключів Засвідчувального центру та Центрів у встановленому цим Регламентом порядку;

блокування, скасування та поновлення сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром, у випадках, передбачених цим Регламентом і законодавством України у сфері електронного цифрового підпису;

забезпечення можливості визначення статусу сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром;

оприлюднення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру відкритої інформації;

інші дії, пов'язані з технічною й технологічною підтримкою діяльності Засвідчувального центру.

4. У Засвідчувальному центрі для виконання адміністративних, технічних і технологічних функцій створено такі служби:

служба захисту інформації;

служба сертифікації;

служба реєстрації;

служба системного адміністратора.

5. Основними функціями служби захисту інформації є:

проекування, розроблення, експлуатація, обслуговування та модернізація комплексної системи захисту інформації Засвідчувального центру;

адміністрування відповідальних осіб Засвідчувального центру.

6. Основними функціями служби сертифікації є:

генерування ключів Засвідчувального центру;

збереження та використання особистих ключів Засвідчувального центру;

збереження та використання особистих ключів Засвідчувального центру;

вивантаження з апаратури криптографічних засобів захисту інформації (далі – АКЗЗІ) власних відкритих ключів Засвідчувального центру для засвідчення їх чинності в центральному засвідчувальному органі;

завантаження сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру в програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру;

перехід на використання нових ключів Засвідчувального центру;

знищення особистих ключів Засвідчувального центру, строк чинності яких закінчився;

засвідчення чинності відкритих ключів Центрів та послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа;

звернення до центрального засвідчувального органу щодо зміни статусу сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру у випадках, передбачених цим Регламентом і законодавством України у сфері електронного цифрового підпису;

управління статусом сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром;

унесення змін до реєстру Засвідчувального центру щодо статусу Центру (Центр може мати один із таких статусів: збережений, зареєстрований, акредитований, анульований);

забезпечення можливості визначення статусу сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром;

вивантаження/завантаження резервної інформації із/в програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру.

7. Основними функціями служби реєстрації є:

установлення осіб заявників Центрів;

перевірка Центрів у процесі їх реєстрації, акредитації та подальшої роботи на відповідність вимогам, установленим цим Регламентом та іншими нормативно-правовими актами у сфері електронного цифрового підпису;

опрацювання документів і запитів, які подаються заявником Центру до Засвідчувального центру під час проведення регламентних процедур;

уведення в програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру запитів на формування сертифікатів ключів Центрів для засвідчення їх чинності;

формування в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру запитів на блокування, поновлення та скасування сертифікатів ключів Центрів у разі подання відповідних заяв (додаток 2);

контроль за строками подання акредитованими Центрами до Засвідчувального центру інформації про діяльність Центрів за формою, установленою в додатку 1 до цього Регламенту, та її опрацювання.

8. Основними функціями служби системного адміністратора є:

установлення та налаштування операційної системи на робочих місцях відповідальних осіб Засвідчувального центру та на серверах Засвідчувального центру;

установлення та налаштування серверних і клієнтських застосувань на робочих місцях відповідальних осіб Засвідчувального центру та на серверах Засвідчувального центру;

виконання оновлень серверного та клієнтського програмного забезпечення програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

під'єднання робочих місць відповідальних осіб Засвідчувального центру та серверів Засвідчувального центру до інформаційної мережі Національного банку України;

підтримка належного функціонування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру.

9. У Засвідчувальному центрі для виконання завдань, покладених на зазначені в пункті 4 цього розділу служби, створено такі автоматизовані робочі місця:

автоматизовані робочі місця адміністраторів безпеки Засвідчувального центру;

автоматизовані робочі місця адміністраторів сертифікації Засвідчувального центру;

автоматизовані робочі місця адміністраторів реєстрації Засвідчувального центру;

неспеціалізовані автоматизовані робочі місця.

10. Відповідальні особи Засвідчувального центру виконують функції служб, зазначених у пункті 4 цього розділу, на відповідних спеціалізованих автоматизованих робочих місцях.

11. Відповідальні особи Засвідчувального центру мають право виконувати роботу з нормативно-довідковою інформацією Засвідчувального центру на своїх спеціалізованих автоматизованих робочих місцях або на неспеціалізованому автоматизованому робочому місці з дотриманням вимог, визначених політикою безпеки інформації в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру, у межах повноважень, наданих їм адміністратором безпеки Засвідчувального центру.

12. Відповідальна особа Засвідчувального центру не має права суміщувати функції служби захисту інформації Засвідчувального центру з функціями інших служб у Засвідчувальному центрі.

13. Усі відповідальні особи Засвідчувального центру перед початком виконання своїх функціональних обов'язків зобов'язані ознайомитися зі змістом цього Регламенту, інструкцій щодо роботи на автоматизованих робочих місцях, інструкції щодо забезпечення безпеки експлуатації засобів криптографічного захисту інформації та порядку генерування ключових даних і поводження з ключовими документами (далі – інструкції щодо роботи з ключовими даними). Відповідальні особи Засвідчувального центру підтверджують факт ознайомлення з цими документами під підпис.

III. Архітектура програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру

1. Графічна архітектура та загальна технологічна схема оброблення інформації в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру зображені на рис. 1.

2. Програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру є автоматизованою системою класу 3. Технічні засоби комплексу об'єднані в розподілену обчислювальну мережу з використанням інформаційної мережі Національного банку України, частина з яких підключена до зовнішніх телекомунікаційних мереж.

3. Апаратне комп'ютерне забезпечення програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру складається з двох типів комп'ютерної техніки, а саме:

серверної комп'ютерної техніки;

клієнтської комп'ютерної техніки.

4. Програмне забезпечення програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру є централізованим трирівневим комплексом, що складається з таких компонентів:

база даних;

серверні застосування;

клієнтські застосування.

5. База даних, клієнтське застосування системи керування базою даних та серверні застосування функціонують у серверній комп'ютерній техніці.

6. Усі інші клієнтські застосування, що використовуються в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру, функціонують у клієнтській комп'ютерній техніці, яка входить до складу автоматизованих робочих місць відповідальних осіб Засвідчувального центру.

7. У програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру організовано основні та резервні автоматизовані робочі місця адміністратора сертифікації Засвідчувального центру та адміністратора безпеки Засвідчувального центру. Забороняється одночасно експлуатувати основне та резервне автоматизовані робочі місця адміністратора сертифікації Засвідчувального центру. Забороняється одночасно експлуатувати основне та резервне автоматизовані робочі місця адміністратора безпеки Засвідчувального центру.

Клієнтські робочі місця ПТК Засвідчувального центру

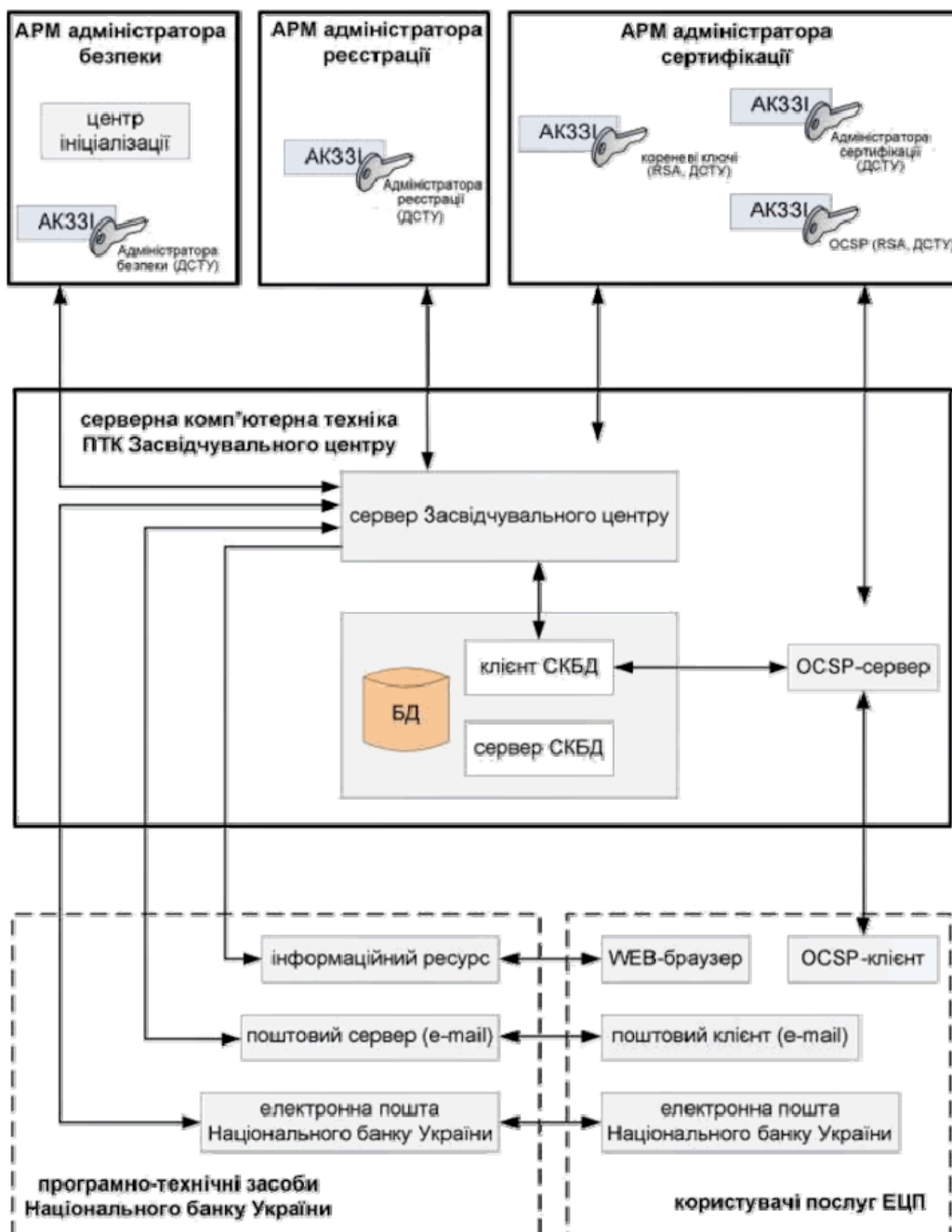

рис. 1. Архітектура програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру

8. Сервер Засвідчувального центру виконує такі технічні й технологічні функції програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру:

ініціювання завантаження/вивантаження інформації до/із бази даних шляхом використання клієнтського застосування системи керування базою даних (за запитом клієнтських застосувань, установлених на автоматизованих робочих місцях відповідальних Засвідчувального центру, та під час поширення сертифікатів ключів і списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру);

формування сертифікатів ключів;

створення запитів на блокування, скасування та поновлення сертифікатів ключів;

блокування, скасування та поновлення сертифікатів ключів;

формування списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

поширення сертифікатів ключів;

поширення списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

зберігання нормативно-довідкової інформації Засвідчувального центру;

ідентифікація, автентифікація та авторизація відповідальних осіб Засвідчувального центру;

ведення журналів аудиту функціонування сервера Засвідчувального центру.

9. Сервер надання послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа (сервер OCSP) надає послугу інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа, сформованого Засвідчувальним центром.

10. Сервер системи керування базою даних виконує такі технічні й технологічні функції програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру:

управління даними бази даних (завантаження/вивантаження інформації до/із бази даних, створення нових записів тощо);

ведення журналів аудиту функціонування бази даних;

резервне копіювання бази даних;

відновлення бази даних після збоїв.

11. За допомогою клієнтських застосувань ініціюється:

виконання технічних і технологічних функцій програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру з використанням серверних застосувань;

генерування і зберігання криптографічних ключів Засвідчувального центру та відповідальних осіб Засвідчувального центру засобами АКЗЗІ;

вивантаження з АКЗЗІ відкритих ключів Засвідчувального центру для засвідчення їх чинності відповідно до вимог цього Регламенту та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері електронного цифрового підпису.

12. Лише за допомогою серверних застосувань може проводитися завантаження/вивантаження інформації до/із бази даних шляхом використання клієнтського застосування системи керування базою даних. Клієнтські застосування, що функціонують у складі автоматизованих робочих місць, отримують доступ до інформації в базі даних за допомогою серверних застосувань.

13. Серверні застосування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру функціонують на базі відмовостійкого кластера.

14. Моніторинг роботи кластера здійснює Єдина система моніторингу та управління інформаційними ресурсами Національного банку України.

IV. Режими доступу до інформації у Засвідчувальному центрі

1. У Засвідчувальному центрі приймається, обробляється, пересилається і зберігається інформація, яка за режимом доступу поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом, що має гриф «банківська таємниця» та «конфіденційно».

2. Відкрита інформація може оприлюднюватися шляхом її розміщення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру і розсилання засобами електронної пошти (e-mail) та електронної пошти Національного банку України.

3. Доступ до інформації з обмеженим доступом Засвідчувального центру мають керівник/заступник керівника та відповідальні особи Засвідчувального центру з дотриманням вимог, визначених політикою безпеки інформації в Засвідчувальному центрі.

4. Засвідчувальний центр має право надавати доступ до інформації з обмеженим доступом іншим особам лише у випадках, передбачених законодавством України.

5. До відкритої інформації Засвідчувального центру належать:

положення цього Регламенту;

нормативні документи та довідкові матеріали;

зразок договору про надання Засвідчувальним центром послуг Центру (далі – договір про надання послуг);

примірний регламент роботи Центру;

сертифікати ключів Засвідчувального центру та Центрив;

інформація про статус сертифікатів ключів Засвідчувального центру та Центрив;

частина бази даних, у якій міститься інформація про Центри, що вноситься в сертифікати ключів

Центрів та оприлюднюється шляхом розміщення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру.

Відкрита інформація може зберігатися на паперових носіях та в електронній формі.

6. До відкритої інформації, яка потребує захисту (забезпечення цілісності та доступності), належить інформація, що оприлюднюється шляхом розміщення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру.

7. До інформації з обмеженим доступом Засвідчувального центру в електронній формі належать:

особисті ключі Засвідчувального центру та відповідальних осіб Засвідчувального центру;

частина бази даних, у якій міститься інформація про Центри, що не підлягає безпосередньому оприлюдненню (персональні дані про заявника, керівника та заступників керівників Центрив, списки відповідальних осіб Центрив, плани-схеми приміщень Центрив, порядок доступу до спеціальних приміщень та інша інформація, яка не оприлюднюється на електронному інформаційному ресурсі Засвідчувального центру);

налаштування програмних засобів програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру (налаштування комплексу засобів захисту, перелік мережевих адрес, протоколів і портів, що використовуються для забезпечення взаємодії між клієнтськими та серверними застосуваннями тощо);

списки відповідальних осіб Засвідчувального центру, їх ідентифікаторів, повноважень, права доступу, зміст протоколів роботи програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру тощо; журнали аудиту, які ведуться в електронній формі.

8. До інформації з обмеженим доступом Засвідчувального центру на паперових носіях належать:

документи, що подаються Центрами до Засвідчувального центру під час проведення регламентних процедур і не підлягають безпосередньому оприлюдненню;

журнали аудиту, які ведуться на паперових носіях;

інструкції відповідальних осіб Засвідчувального центру;

інструкції щодо роботи з ключовими даними.

V. Захист інформації в Засвідчувальному центрі

1. Захист інформації в Засвідчувальному центрі забезпечується в результаті впровадження комплексної системи захисту інформації. Комплексна система захисту інформації повинна мати атестат відповідності вимогам захисту інформації.

2. Усі складові частини програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру перебувають у межах контрольованих зон Центрального апарату, Центральної розрахункової палати чи територіального управління Національного банку України (залежить від місця розташування конкретної частини програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру).

3. Серверна комп'ютерна техніка програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру розміщується в спеціальних серверних приміщеннях (у будівлях Національного банку України за адресами: м. Київ, вул. Інститутська, 9; м. Київ, просп. Науки, 7), що відповідають вимогам Правил з технічного захисту інформації для приміщень банків, у яких обробляються електронні банківські документи, затверджених постановою Правління Національного банку України від 04 липня 2007 року № 243, та додатка до Правил посиленої сертифікації, затверджених наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від 13 січня 2005 року № 3, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 січня 2005 року за № 104/10384 (у редакції наказу від 10 травня 2006 року № 50).

4. Основне та резервне автоматизовані робочі місця адміністратора сертифікації Засвідчувального центру розміщуються в будівлях Національного банку України за адресами: м. Київ, просп. Науки, 7; м. Київ, вул. Інститутська, 9. Обидва автоматизовані робочі місця розміщені в екранованих шафах, які розташовані в спеціальних приміщеннях з обмеженим доступом. Ключі від екранованих шаф мають тільки адміністратори сертифікації Засвідчувального центру. Спеціальні приміщення та екрановані шафи відповідають вимогам Правил з технічного захисту інформації для приміщень банків, у яких обробляються електронні банківські документи, затверджених постановою Правління Національного банку України від 04 липня 2007 року № 243, та додатка до Правил посиленої сертифікації, затверджених наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від 13 січня 2005 року № 3, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 січня 2005 року за № 104/10384 (у редакції наказу від 10 травня 2006 року № 50). Адміністратор безпеки Засвідчувального центру отримує доступ до автоматизованого робочого місця адміністратора сертифікації Засвідчувального центру тільки на час проведення процедури генерування криптографічних ключів Засвідчувального центру.

5. Клієнтська комп'ютерна техніка інших відповідальних осіб Засвідчувального центру розміщується в тих самих приміщеннях, у яких працюють ці відповідальні особи Засвідчувального центру.

6. Сторонні особи не мають доступу до приміщень, у яких розташовано обладнання програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру. Ці приміщення перебувають під цілодобовою охороною, оснащені охороною сигналізацією, датчиками руху та датчиками пожежної сигналізації. Ключі від приміщень видаються охороною тільки авторизованому персоналу. Такі умови розміщення обладнання програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру забезпечують захищеність середовища його розміщення та унеможливають несанкціоноване проникнення до програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру.

7. Усі засоби криптографічного захисту інформації програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру повинні мати позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації.

8. Усі особисті ключі, що використовуються в Засвідчувальному центрі, зберігаються виключно всередині пристроїв АКЗЗІ. Відкриті ключі відповідальних осіб Засвідчувального центру зберігаються виключно всередині АКЗЗІ та в базі даних програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру. Сертифікати ключів, сформовані Засвідчувальним центром, розповсюджуються в порядку, установленому цим Регламентом.

9. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані здійснювати генерування і використання криптографічних ключів відповідно до своїх функціональних обов'язків виключно засобами АКЗЗІ на своїх спеціалізованих автоматизованих робочих місцях.

10. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані зберігати інформацію з обмеженим доступом на паперових носіях чи в електронному вигляді на зйомних носіях (у тому числі в АКЗЗІ), у сейфах/ящиках/шафах, що надійно замикаються і до яких не мають доступу сторонні особи.

11. Відповідальні особи Засвідчувального центру несуть особисту відповідальність за надійне зберігання АКЗЗІ та нерозголошення значення паролів доступу і розблокування.

12. Адміністратор безпеки Засвідчувального центру та адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язані зберігати свої основні пристрої АКЗЗІ на своїх основних робочих місцях, а резервні пристрої АКЗЗІ – на резервних робочих місцях.

13. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний зберігати основні та частину резервних АКЗЗІ з ключами Засвідчувального центру в екранованій шафі на основному робочому місці, а іншу частину резервних АКЗЗІ – в екранованій шафі на резервному робочому місці.

Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру несе особисту відповідальність за надійне зберігання цих АКЗЗІ та нерозголошення паролів доступу і розблокування.

14. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити зберігання резервних копій бази даних Засвідчувального центру на зйомних носіях в екранованих шафах на своїх основному та резервному робочих місцях.

15. Серверні застосування та всі автоматизовані робочі місця забезпечують можливість: криптографічного захисту інформації, що передається каналами зв'язку (автентифікація та шифрування);

захищеного від модифікації протоколювання подій, визначених цим Регламентом;
використання засобів антивірусного захисту на комп'ютерах програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру.

16. Захист інформації, що надається заявником Центру для проведення регламентних процедур (у тому числі персональних даних керівника Центру, заступників керівників Центру та заявника Центру), забезпечується шляхом ужиття:

організаційних заходів щодо обліку та зберігання справ Центрів (формування справ Центрів та їх облік; призначення осіб, відповідальних за зберігання справ Центрів; обмеження доступу до приміщень (шаф), у яких зберігаються справи Центрів);

організаційно-технічних і технічних заходів, реалізованих у результаті впровадження комплексної системи захисту інформації, у тому числі використання надійних засобів електронного цифрового підпису, ведення журналів роботи програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру в захищеному вигляді, розмежування та здійснення контролю за інформаційними потоками між внутрішньою локальною мережею Засвідчувального центру і підсистемою відкритого доступу, використання антивірусних засобів, міжмережєвих екранів тощо.

VI. Журнали аудиту в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру

1. У програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру ведуться такі журнали аудиту: функціонування програмного забезпечення та АКЗЗІ в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру;

обліку АКЗЗІ;

обліку носіїв інформації з резервними копіями бази даних Засвідчувального центру;

проведення регламентних процедур;

технічного обслуговування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру.

2. Журнали функціонування програмного забезпечення та АКЗЗІ в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру ведуться в електронній формі на всіх серверних та клієнтських застосуваннях. Інші журнали ведуться в електронній формі або на паперових носіях. Журнали аудиту, які ведуться в електронній формі, повинні мати захист від модифікації.

3. Програмне забезпечення програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру забезпечує захищене від модифікації протоколювання подій, пов'язаних з функціонуванням програмного забезпечення та АКЗЗІ. Цей журнал подій містить дату та час події, опис події, а також ідентифікатор суб'єкта, що ініціював цю подію. У журналі реєструються події, пов'язані з:

генеруванням, резервуванням, використанням і знищенням особистих ключів Засвідчувального центру та відповідальних осіб Засвідчувального центру;

формуванням, переформуванням, блокуванням, поновленням та скасуванням сертифікатів ключів;

унесенням, модифікацією та вилученням даних про Засвідчувальний центр, відповідальних осіб Засвідчувального центру (у тому числі інформації про їх права доступу до програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру) та Центри;

наданням доступу до програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру відповідальним особам Засвідчувального центру, у тому числі зі спробами несанкціонованого доступу до програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

збоями в роботі програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

установленням, зміною, знищенням паролів та системних привілеїв відповідальних осіб Засвідчувального центру.

4. Адміністратор безпеки Засвідчувального центру зобов'язаний вести журнал подій, пов'язаних з обліком АКЗЗІ, яка використовується в Засвідчувальному центрі. Цей журнал подій містить дату та час події, опис події, серійний номер АКЗЗІ, підпис адміністратора безпеки Засвідчувального центру. У журналі реєструються події, пов'язані з видачею/поверненням АКЗЗІ відповідальними особами Засвідчувального центру.

5. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний вести журнал подій, пов'язаних з обліком носіїв інформації, на яких зберігається резервна копія бази даних Засвідчувального центру. Цей журнал подій містить дату і час події, опис події, назву та серійний номер носія, підпис адміністратора сертифікації Засвідчувального центру.

6. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний вести журнал подій, пов'язаних з проведенням регламентних процедур. Цей журнал подій містить дату події, опис події, реєстраційний номер поданої заяви, реєстраційний номер рішення про виконання чи відмову від здійснення відповідної регламентної процедури, підпис адміністратора реєстрації Засвідчувального центру. У журналі реєструються події, пов'язані з:

прийняттям заяв про реєстрацію Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 3), про акредитацію Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 4), про формування посиленого сертифіката відкритого ключа Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 5), про зміну статусу сертифіката ключа Центру, про внесення змін до реєстраційних даних зареєстрованого/акредитованого Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 6), про видачу дубліката свідоцтва про реєстрацію/акредитацію Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 7);

прийняттям рішення про виконання чи відмову в проведенні реєстрації / акредитації / формуванні сертифікатів ключів;

унесенням даних Центру до реєстру Засвідчувального центру;

видачею/скасуванням свідоцтв про реєстрацію/акредитацію Центру в Засвідчувальному центрі (додаток 8) та дублікатів цих свідоцтв.

7. Системний адміністратор зобов'язаний вести журнал регламентних робіт із технічного обслуговування програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру. Цей журнал подій містить дату та час події, опис події. У журналі реєструються події, пов'язані з:

плановою заміною комп'ютерної техніки програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру;

виходом з ладу складових частин комп'ютерної техніки програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру та їх ремонт/заміною;

оновленням програмного забезпечення Засвідчувального центру.

8. Відповідальні особи Засвідчувального центру, які ведуть журнали аудиту на паперових носіях або в електронній формі на зйомних носіях, зобов'язані зберігати їх у сейфах / ящиках / шафах, що надійно замикаються і до яких не мають доступу сторонні особи.

9. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані здійснювати резервне копіювання журналів аудиту. Відповідальні особи Засвідчувального центру здійснюють резервне копіювання журналів аудиту в електронній формі шляхом їх запису на зйомні носії. Відповідальні особи Засвідчувального центру здійснюють резервне копіювання журналів аудиту на паперових носіях шляхом сканування та запису на зйомні носії.

10. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані забезпечити зберігання резервних копій журналів аудиту в приміщеннях, що територіально відокремлені від приміщень Засвідчувального центру, із забезпеченням їх захисту від несанкціонованого доступу.

11. Відповідальні особи Засвідчувального центру мають право переглядати журнали аудиту в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру в разі потреби.

12. Відповідальні особи Засвідчувального центру (крім адміністратора безпеки Засвідчувального центру) зобов'язані отримати дозвіл від керівника / заступника керівника Засвідчувального центру на перегляд журналів аудиту, що ведуться:

з використанням серверних застосувань (крім системних адміністраторів, які відповідають за функціонування операційної системи чи прикладного програмного забезпечення на серверній комп'ютерній техніці);

з використанням клієнтських застосувань на інших автоматизованих робочих місцях; іншими відповідальними особами Засвідчувального центру.

13. Строк зберігання резервних копій журналів аудиту в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру становить п'ять років з дати здійснення резервного копіювання.

VII. Особисті та відкриті ключі

1. У Засвідчувальному центрі генеруються та використовуються такі криптографічні ключі: власні (особистий та відкритий) ключі Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму за ДСТУ 4145-2002 (довжина не менше 257 біт);

власні (особистий та відкритий) ключі Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму RSA (довжина не менше 2048 біт);

особистий та відкритий ключі послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа для криптографічного алгоритму за ДСТУ 4145-2002 (довжина не менше 257 біт);

особистий та відкритий ключі послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа для криптографічного алгоритму RSA (довжина не менше 2048 біт);

особисті та відкриті ключі відповідальних осіб Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму за ДСТУ 4145-2002 (довжина не менше 191 біта).

2. Власні особисті ключі Засвідчувального центру використовуються для формування сертифікатів ключів Центрів, Засвідчувального центру (крім сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму за ДСТУ 4145-2002) та списків відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру.

3. Особисті ключі послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа використовуються під час формування відповіді на запит про визначення статусу сертифіката ключа.

4. Особисті ключі відповідальних осіб Засвідчувального центру використовуються виключно для їх автентифікації, авторизації, забезпечення цілісності інформації та спостережності в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру.

5. Центр самостійно генерує особисті та відкриті ключі Центру. Засвідчувальний центр не надає послуг з генерації ключів для Центру.

6. Довжина особистих ключів для зареєстрованого Центру або Центру, що проходить реєстрацію, має бути:

для алгоритму ДСТУ 4145-2002 – не менше 162 біт;

для алгоритму RSA – не менше 1536 біт.

7. Довжина особистих ключів для акредитованого Центру або Центру, що проходить акредитацію, має бути:

для алгоритму ДСТУ 4145-2002 – не менше 257 біт;

для алгоритму RSA – не менше 2048 біт.

8. Центр зобов'язаний:

використовувати особисті ключі Центру для формування списку відкликаних сертифікатів ключів Центру та сертифікатів ключів підписувачів, які є клієнтами цього Центру;

використовувати та зберігати особистий ключ та фразу-пароль для голосової автентифікації у спосіб, що унеможливує ознайомлення з ними сторонніх осіб;

звернутися до служби реєстрації Засвідчувального центру щодо блокування/скасування сертифіката ключа внаслідок виявлення даних про: утрату або компрометацію особистого ключа Центру; утрату контролю за особистим ключем Центру через компрометацію пароля (коду, персонального ідентифікаційного номера), доступу до нього; зміну відомостей, зазначених у сертифікаті ключа Центру;

негайно припинити використання особистого ключа Центру після подання заяви про блокування/скасування відповідного йому сертифіката ключа Центру;

не використовувати особистий ключ Центру в разі його компрометації чи втрати чинності відповідного йому сертифіката ключа Центру.

9. Центр має право використовувати особисті ключі Центру для формування сертифікатів ключів відповідальних осіб Центру та послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа.

10. Відкритий ключ відповідальної особи Засвідчувального центру використовується виключно для її ідентифікації, автентифікації та авторизації під час завантаження автоматизованого робочого місця та перевірки електронного цифрового підпису, що накладається нею на документи під час виконання своїх функціональних обов'язків.

11. Строк чинності особистого та відкритого ключів дорівнює строку чинності відповідного сертифіката ключа. Особистий ключ тимчасово не є чинним, якщо сертифікат відповідного йому відкритого ключа заблоковано.

12. Строк чинності особистого та відкритого ключів відповідальної особи Засвідчувального центру становить не більше двох років з дати і часу їх генерування.

13. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний здійснювати процедури генерування та резервування ключів Засвідчувального центру на своєму автоматизованому робочому місці. Процедури здійснюються під контролем адміністратора безпеки Засвідчувального центру. Резервування здійснюється на кількох пристроях АКЗЗІ. Резервування можна провести тільки під час генерування ключів Засвідчувального центру.

14. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний використовувати резервні копії особистих ключів Засвідчувального центру в разі:

виходу з ладу основних пристроїв АКЗЗІ з ключами Засвідчувального центру;

експлуатації резервного автоматизованого робочого місця адміністратора сертифікації Засвідчувального центру.

15. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані виконувати генерування ключів, які використовуватимуться для виконання їх функціональних обов'язків, на своїх спеціалізованих автоматизованих робочих місцях.

16. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний приймати рішення про факт або загрозу компрометації особистих ключів Засвідчувального центру чи паролів доступу до пристроїв АКЗЗІ, на яких вони записані.

17. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі компрометації або підозри на компрометацію будь-якого з особистих ключів Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити скасування або блокування відповідного сертифіката ключа Засвідчувального центру в спосіб, визначений цим Регламентом.

18. Відповідальна особа Засвідчувального центру зобов'язана приймати рішення про факт або загрозу компрометації свого особистого ключа чи пароля доступу до АКЗЗІ.

19. Відповідальна особа Засвідчувального центру зобов'язана ініціювати блокування свого облікового запису та формування нових криптографічних ключів в установленому цим Регламентом порядку в разі компрометації чи підозри на компрометацію особистого ключа.

20. Відповідальна особа Засвідчувального центру зобов'язана припинити роботу в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру та змінити пароль доступу до АКЗЗІ в разі компрометації чи підозри на компрометацію пароля доступу.

21. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний знищити основні та всі резервні копії особистих ключів Засвідчувального центру після закінчення строку їх чинності з використанням методу, що унеможливує їх відновлення.

22. Відповідальні особи Засвідчувального центру зобов'язані знищити свої особисті ключі після закінчення строку їх чинності з використанням методу, що унеможливує їх відновлення.

VIII. Сертифікати ключів у Засвідчувальному центрі

1. Засвідчувальний центр формує сертифікати ключів відповідно до Вимог до формату посиленого сертифіката відкритого ключа, затверджених наказом Міністерства юстиції України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20 серпня 2012 року № 1236/5/453, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20 серпня 2012 року за № 1398/21710 (зі змінами).

2. Центральний засвідчувальний орган формує сертифікати власних ключів Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002.

3. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити формування сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму RSA. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити формування сертифікатів ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа та сертифікатів ключів Центрів.

4. Сертифікати власних ключів Засвідчувального центру використовуються для перевірки списків відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру та сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром.

5. Сертифікати ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа використовуються виключно для перевірки електронного цифрового підпису під час надання послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа, сформованого Засвідчувальним центром.

6. Сертифікати ключів, сформовані в Засвідчувальному центрі для Центру, використовуються для перевірки списку відкликаних сертифікатів ключів Центру та сертифікатів ключів, сформованих Центром.

7. Засвідчувальний центр має право встановлювати обмеження сфери використання сформованих ним сертифікатів ключів. Інформація щодо обмеження сфери їх використання доводиться до відома заявника Центру та зазначається в сертифікаті ключа, сформованого в Засвідчувальному центрі.

8. Строк чинності сертифікатів ключів Засвідчувального центру становить не більше п'яти років. Планова заміна сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру здійснюється згідно з вимогами Регламенту роботи центрального засвідчувального органу, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 29 січня 2013 року № 183/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2013 року за № 191/22723 (зі змінами). Планова заміна сертифікатів ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа здійснюється згідно з вимогами цього Регламенту.

9. Строк чинності сертифіката ключа зареєстрованого Центру становить не більше двох років з дати і часу їх формування в Засвідчувальному центрі, акредитованого Центру – не більше п'яти років.

10. Строк чинності сертифіката ключа закінчується в разі його скасування. Сертифікат ключа тимчасово не є чинним протягом строку його блокування.

ІХ. Порядок подання документів до Засвідчувального центру для проведення регламентних процедур та їх опрацювання

1. Заявник Центру особисто подає до служби реєстрації Засвідчувального центру заяви про реєстрацію, акредитацію, формування сертифіката ключа, зміну статусу сертифіката ключа Центру, унесення змін до реєстраційних даних Центру, видачу дубліката свідоцтва про реєстрацію/акредитацію Центру, договір про надання послуг у паперовій та електронній формах.

2. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру засвідчує заяви про реєстрацію, акредитацію, формування сертифіката ключа, зміну статусу сертифіката ключа Центру, унесення змін до реєстраційних даних Центру, видачу дубліката свідоцтва про реєстрацію/акредитацію Центру, договір про надання послуг в електронній формі шляхом накладення на них електронного цифрового підпису.

3. Центр у разі зміни особи заявника Центру зобов'язаний повідомити про це Засвідчувальний центр. Новий заявник Центру особисто подає до служби реєстрації Засвідчувального центру:

засвідчену в установленому порядку копію паспорта заявника Центру;

засвідчену в установленому порядку довіреність заявника Центру.

4. Служба реєстрації Засвідчувального центру приймає заяви про реєстрацію/акредитацію Центру за наявності всіх документів, визначених цим Регламентом для здійснення зазначених процедур.

5. Всі заяви мають бути заповнені українською мовою, розбірливо, друкованими літерами, без виправлень. Служба реєстрації Засвідчувального центру не приймає на розгляд документи, які містять виправлення, дописки, закреслені слова, написи, а також пошкодження, унаслідок яких їх текст не можна прочитати.

6. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру виконує процедуру ідентифікації (установлення особи) заявника Центру під час отримання заяв про реєстрацію, акредитацію, формування сертифіката ключа, зміну статусу сертифіката ключа Центру, унесення змін до реєстраційних даних Центру, видачу дубліката свідоцтва про реєстрацію/акредитацію Центру. Установлення особи заявника Центру здійснюється за паспортом або документом, що його замінює.

7. Заявник Центру разом із заявою зобов'язаний подати адміністраторові реєстрації Засвідчувального центру засвідчену в установленому порядку довіреність, що підтверджує його повноваження діяти від імені Центру під час організації та проведення регламентних процедур в Засвідчувальному центрі.

8. Підставою для обробки персональних даних у Засвідчувальному центрі є згода суб'єктів персональних даних на обробку їх персональних даних. Така згода оформляється у вигляді письмового дозволу на обробку персональних даних (додаток 9), у якому задокументовано добровільне волевиявлення фізичних осіб щодо надання дозволу на обробку їх персональних даних. Дозвіл на обробку персональних даних надають ті суб'єкти персональних даних, чий персональні дані вперше передаються до Засвідчувального центру для проведення відповідної регламентної процедури. Заявник

Центру подає адміністраторові реєстрації Засвідчувального центру дозвіл на обробку персональних даних разом із відповідною заявою.

9. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний взяти на облік усі документи, що були подані заявником Центру під час проведення всіх регламентних процедур, шляхом формування справи Центру та внесення необхідних даних Центру до реєстру Засвідчувального центру.

10. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний перевірити повноту комплексу поданих заявником Центру документів для проведення відповідної регламентної процедури, правильність їх оформлення і відповідність законодавству України у сфері електронного цифрового підпису.

11. Служба реєстрації Засвідчувального центру за результатом розгляду поданих документів відмовляє в проведенні відповідної регламентної процедури, якщо:

немає необхідних для проведення цієї регламентної процедури документів;

подано неналежним чином засвідчені копії документів;

установлено невідповідність даних, що зазначені в поданих документах, фактичним.

12. Служба реєстрації Засвідчувального центру повертає заявникові Центру подані ним документи в разі відмови в проведенні регламентної процедури. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зазначає підстави для відмови в проведенні регламентної процедури у відповідній заяві в паперовій формі.

13. Центр подає до Засвідчувального центру такі види документів:

засвідчені копії документів на паперовому носії;

оригінали документів на паперовому (з необхідними підписами та печатками) та електронному носіях.

14. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру в разі подання засвідченої копії документа на паперовому носії зобов'язаний:

перевести засвідчену копію документа на паперовому носії в електронний вигляд шляхом сканування;

підшити копії документа на паперовому носії у справу;

унести до бази даних електронний варіант відсканованої копії документа.

15. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру в разі подання оригіналу документа на паперовому (з необхідними підписами та печатками) та електронному носіях зобов'язаний:

перевести оригінал документа на паперовому носії в електронний вигляд шляхом сканування;

підшити оригінал документа на паперовому носії до справи;

унести до бази даних електронний документ, електронний варіант відсканованого оригіналу.

16. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний зберігати справи в сейфі / ящику / шафі, що надійно замикається і до якого(ї) не мають доступу сторонні особи, та несе особисту відповідальність за їх надійне зберігання.

17. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний здійснити порівняння ідентифікаційних даних Центру в заяві про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі чи про зміну статусу сертифіката ключа Центру з даними, занесеними до реєстру Засвідчувального центру.

18. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру зобов'язаний здійснити порівняння ідентифікаційних даних Центру, наведених у заявах про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі і про внесення змін до реєстраційних даних зареєстрованого/акредитованого Центру в Засвідчувальному центрі, з даними, що містяться в копіях документів, які підтверджують ці зміни, якщо формування нового сертифіката ключа відбувається у зв'язку зі зміною ідентифікаційних даних Центру, які внесені до реєстру Засвідчувального центру.

Х. Реєстрація Центру

1. Заявник Центру для здійснення реєстрації Центру в Засвідчувальному центрі зобов'язаний подати такі документи:

заяву про реєстрацію Центру в Засвідчувальному центрі;

заяву про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі;

засвідчені в установленому порядку копії установчих документів (надаються Центром, що є окремою юридичною особою);

засвідчену в установленому порядку копію документа, що підтверджує створення Центру;

засвідчені в установленому порядку копії документів про призначення керівника Центру, заступника(ів) керівника Центру, відповідальних осіб Центру;

засвідчені в установленому порядку копії паспортів заявника, керівника/заступника(ів) керівника Центру;

засвідчену в установленому порядку довіреність заявника Центру;

засвідчену в установленому порядку копію регламенту роботи Центру;

засвідчену в установленому порядку копію положення, у якому визначаються функціональні обов'язки відповідальних осіб Центру;

засвідчену в установленому порядку копію порядку синхронізації із Всесвітнім координованим часом;

засвідчені в установленому порядку копії ліцензій на право проведення господарської діяльності в галузі криптографічного або технічного захисту інформації (за наявності);

фразу-пароль для блокування сертифіката ключа по телефону (у запечатаному конверті, на якому надруковано адресу Центру та телефони для зв'язку).

2. Строк розгляду заяви про реєстрацію Центру в Засвідчувальному центрі становить не більше семи робочих днів від дати її прийняття.

3. Засвідчувальний центр після подання заявником Центру документів проводить реєстрацію Центру в такому порядку:

1) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру опрацьовує подані документи згідно з вимогами, визначеними в розділі IX цього Регламенту;

2) Засвідчувальний центр приймає рішення про реєстрацію / відмову в реєстрації Центру в Засвідчувальному центрі;

3) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру в разі ухвалення рішення про реєстрацію Центру в Засвідчувальному центрі формує унікальне розпізнавальне ім'я Центру згідно з вимогами, визначеними розділом XIII цього Регламенту, та вносить до реєстру Засвідчувального центру реєстраційні дані Центру;

4) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі ухвалення рішення про реєстрацію Центру в Засвідчувальному центрі змінює статус Центру на зареєстрований із зазначенням дати прийняття та номера відповідного рішення про реєстрацію;

5) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру вносить до бази даних Засвідчувального центру відкритий ключ Центру для засвідчення його чинності;

6) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру формує сертифікат ключа Центру і поширює його та дані про статус Центру згідно з вимогами, визначеними цим Регламентом.

4. Служба реєстрації Засвідчувального центру зобов'язана надрукувати свідоцтво про реєстрацію Центру встановленого зразка і надати заявникові Центру це свідоцтво протягом п'яти робочих днів від дати внесення до реєстру Засвідчувального центру запису про реєстрацію Центру.

XI. Акредитація Центру

1. Центр для одержання статусу акредитованого має бути зареєстрованим Центром у Засвідчувальному центрі і відповідати вимогам, установленим цим Регламентом, Законом України «Про електронний цифровий підпис» та іншими нормативно-правовими актами у сфері електронного цифрового підпису.

2. Заявник Центру для здійснення акредитації Центру в Засвідчувальному центрі зобов'язаний подати такі документи:

заяву про акредитацію Центру в Засвідчувальному центрі за формою, визначеною в додатку 4;

заяву про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі за формою, визначеною в додатку 5;

документи, перелік яких наведено в пункті 1 розділу X цього Регламенту;

засвідчені в установленому порядку копії сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації на засоби криптографічного захисту інформації;

засвідчену в установленому порядку копію атестата відповідності комплексної системи захисту інформації Центру;

засвідчену в установленому порядку копію документа «План-схема приміщень Центру та порядок доступу до спеціальних приміщень»;

засвідчену в установленому порядку копію документа «Порядок зберігання окремих резервних копій сертифікатів ключів та списку відкликаних сертифікатів, сформованих акредитованим Центром»;

засвідчену в установленому порядку копію Положення про службу захисту інформації Центру.

3. Засвідчувальний центр у процесі проведення акредитації Центру здійснює перевірку Центру на відповідність вимогам, визначеним нормативно-правовими актами Національного банку України, з урахуванням регламенту роботи Центру.

4. Строк розгляду заяви про акредитацію Центру в Засвідчувальному центрі становить не більше 45 робочих днів від дати її надходження.

5. Засвідчувальний центр після подання заявником Центру документів проводить акредитацію Центру в такому порядку:

1) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру опрацьовує подані документи згідно з вимогами, визначеними в розділі IX цього Регламенту;

2) Засвідчувальний центр приймає рішення про акредитацію / відмову в акредитації Центру в Засвідчувальному центрі;

3) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі ухвалення рішення про акредитацію змінює статус Центру на акредитований із зазначенням дати прийняття та номера відповідного рішення про акредитацію;

4) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру вносить до бази даних Засвідчувального центру відкритий ключ Центру для засвідчення його чинності;

5) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру формує сертифікат ключа Центру і поширює його та дані про статус Центру згідно з вимогами, визначеними цим Регламентом.

6. Служба реєстрації Засвідчувального центру зобов'язана надрукувати свідоцтво про акредитацію Центру установленого зразка зі строком дії п'ять років з дати прийняття рішення про акредитацію і надати заявникові Центру це свідоцтво протягом п'яти робочих днів від дати внесення до реєстру Засвідчувального центру запису про акредитацію Центру.

7. Акредитований Центр проходить повторну акредитацію згідно з вимогами щодо процедури акредитації Центру, визначеними цим Регламентом, у таких випадках:

зміна основних даних (реквізитів), які зазначаються у свідоцтві про акредитацію;

закінчення строку дії свідоцтва про акредитацію;

втрата чинності чи закінчення строку дії атестата відповідності комплексної системи захисту інформації в разі відсутності нового атестата відповідності або внесення до програмно-технічного комплексу Центру змін, які потребують модернізації комплексної системи захисту інформації;

закінчення строку дії сертифіката відповідності або позитивного експертного висновку за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації у разі відсутності нового сертифіката / експертного висновку.

ХІІ. Скасування реєстрації/акредитації та припинення діяльності Центру

1. Засвідчувальний центр приймає рішення про скасування реєстрації/акредитації Центру в таких випадках:

виявлення порушень вимог, установлених Правилами реєстрації, засвідчення чинності відкритого ключа та акредитації центрів сертифікації ключів банків України в Засвідчувальному центрі Національного банку України, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2010 року № 284, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2010 року за № 1035/18330 (зі змінами), іншими нормативно-правовими актами Національного банку України та законодавством у сфері електронного цифрового підпису;

прийняття Центром рішення про припинення своєї діяльності.

2. Засвідчувальний центр зобов'язаний оприлюднити інформацію про рішення щодо скасування реєстрації/акредитації Центру протягом трьох робочих днів після прийняття такого рішення шляхом: розміщення інформації про це рішення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру; повідомлення про це рішення Центру із зазначенням підстав скасування.

3. Центр зобов'язаний повідомити Засвідчувальний центр про рішення щодо припинення своєї діяльності за три місяці до припинення діяльності.

Засвідчувальний центр зобов'язаний розмістити інформацію про рішення щодо припинення діяльності Центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру протягом трьох робочих днів після одержання від Центру повідомлення про рішення щодо припинення своєї діяльності.

4. Зареєстрований Центр не має права формувати нові сертифікати відкритих ключів після оприлюднення інформації про рішення щодо скасування його реєстрації чи припинення діяльності.

Акредитований Центр не має права формувати нові сертифікати ключів після оприлюднення інформації про рішення щодо скасування його акредитації чи припинення діяльності.

5. Засвідчувальний центр скасовує реєстрацію/акредитацію Центру через три місяці після прийняття рішення щодо скасування реєстрації/акредитації Центру або одержання від Центру повідомлення про рішення щодо припинення своєї діяльності.

6. Центр у разі скасування його реєстрації/акредитації чи припинення діяльності зобов'язаний передати документовану інформацію на зберігання Засвідчувальному центру.

7. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру після приймання документованої інформації зобов'язаний скасувати сертифікати ключів Центру та поширити інформацію про зміну статусу сертифіката ключа Центру в порядку, установленому цим Регламентом.

8. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру після скасування реєстрації Центру зобов'язаний змінити статус зареєстрованого Центру на «збережений». Засвідчувальний центр після скасування реєстрації Центру вносить його до списку Центрив, що припинили діяльність.

9. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний змінити статус Центру на «зареєстрований» після скасування його акредитації.

Центр після скасування його акредитації має право подати до Засвідчувального центру відкритий ключ Центру для засвідчення його чинності у встановленому порядку.

У разі неподання Центром свого відкритого ключа для засвідчення його чинності протягом трьох місяців з дати скасування акредитації Центру Засвідчувальний центр вносить Центр до списку Центрив, що припинили діяльність.

10. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру після зміни статусу Центру чи припинення діяльності Центру зобов'язаний поширити інформацію про зміну статусу Центру в порядку, установленому цим Регламентом.

ХІІІ. Формування унікального розпізнавального імені Центру

1. Адміністратор реєстрації Засвідчувального центру формує унікальне розпізнавальне ім'я Центру під час унесення даних про Центр до реєстру Засвідчувального центру. Його унікальність забезпечується шляхом додавання до розпізнавального імені Центру реквізиту «серійний номер» (поле «SERIALNUMBER»).

2. Реквізит «серійний номер» для Центру складається з таких елементів:

UA-[код установи]{-[Додаток]},

де UA – код України;

код установи – ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ;

додаток – необов'язкова послідовність від однієї до чотирьох цифр, що містить додаткову частину ідентифікатора.

XIV. Формування унікального розпізнавального імені відповідальної особи Засвідчувального центру

1. Адміністратор безпеки Засвідчувального центру формує унікальне розпізнавальне ім'я відповідальної особи Засвідчувального центру під час унесення її даних до реєстру Засвідчувального центру. Забезпечення його унікальності відбувається шляхом додавання до розпізнавального імені відповідальної особи Засвідчувального центру (прізвище, ім'я, по батькові) реквізиту «серійний номер» (поле «SERIALNUMBER»).

2. Реквізит «серійний номер» для відповідальної особи Засвідчувального центру складається з таких елементів:

UA-[код структурного підрозділу][табельний номер]{-[Додаток]},

де UA – код України;

код структурного підрозділу – два символи коду структурного підрозділу, які визначаються Правилами кодування підрозділів Національного банку України та визначення ідентифікаторів його працівників, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2004 року № 228;

табельний номер – чотири цифри, що містять табельний номер працівника Національного банку України;

додаток – необов'язкова послідовність від однієї до чотирьох цифр, що містить додаткову частину ідентифікатора.

XV. Формування сертифіката ключа Центру

1. Засвідчувальний центр здійснює формування сертифіката ключа Центру на підставі заяви про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі. Служба реєстрації Засвідчувального центру приймає заяву лише під час реєстрації/акредитації Центру або від зареєстрованого/акредитованого Центру.

2. Заявник Центру подає Засвідчувальному центру разом із заявою про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі запит на формування сертифіката ключа Центру в електронному вигляді. Запит може бути двох видів:

у форматі PKCS#10 з накладеним електронним цифровим підписом з використанням особистого ключа Центру;

самопідписаний сертифікат ключа Центру.

3. Засвідчувальний центр формує сертифікати ключів Центру для відкритих ключів, що згенеровані відповідно до криптографічних алгоритмів ДСТУ 4145-2002 та RSA.

4. Засвідчувальний центр здійснює формування сертифіката ключа Центру на підставі даних, отриманих від Центру під час його реєстрації/акредитації, і даних, що містяться в запиті на формування сертифіката ключа.

5. Строк розгляду заяви про формування сертифіката ключа зареєстрованого/акредитованого Центру в Засвідчувальному центрі становить не більше трьох робочих днів від дати її прийняття.

6. Засвідчувальний центр під час формування сертифіката ключа Центру виконує такі дії:

визначає дату, час початку та закінчення строку чинності сертифіката ключа;

уносить до сертифіката ключа Центру обов'язкові дані, визначені Законом України «Про електронний цифровий підпис»;

уносить до сертифіката ключа Центру додаткові дані за зверненням Центру;

уносить до сертифіката ключа Центру інформацію щодо місця розміщення списку відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру;

забезпечує унікальність реєстраційного номера сертифіката ключа в межах Засвідчувального центру, а також контролює унікальність відкритого ключа Центру та унікальність розпізнавального імені Центру в реєстрі Засвідчувального центру.

7. Служба реєстрації Засвідчувального центру за результатами розгляду поданих Центром документів для формування сертифіката ключа Центру приймає рішення про відмову у формуванні сертифіката ключа Центру, якщо:

виявлено хоча б одну з умов, зазначених у пункті 11 розділу IX Регламенту;
запит на формування сертифіката ключа не відповідає вимогам, визначеним пунктом 2 цього розділу;

поле «серійний номер» («SERIALNUMBER») у запиті на формування сертифіката ключа Центру не відповідає вимогам, визначеним пунктом 2 розділу XIII Регламенту;

особистий та відкритий ключі не відповідають вимогам, визначеним пунктами 6, 7 розділу VII цього Регламенту та пунктом 3 цього розділу.

8. Засвідчувальний центр здійснює формування сертифіката ключа Центру в такому порядку:

1) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру опрацює подані документи згідно з вимогами розділу IX цього Регламенту;

2) Засвідчувальний центр приймає рішення про формування/відмову у формуванні сертифіката ключа Центру;

3) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру вносить до бази даних поданий заявником Центру запит на формування сертифіката ключа Центру (самопідписаний сертифікат ключа Центру);

4) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру здійснює засобами програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру перевірку електронного цифрового підпису в запиті на формування сертифіката ключа Центру (у самопідписаному сертифікаті ключа Центру). Запит на формування сертифіката ключа Центру (самопідписаний сертифікат ключа Центру) вноситься до бази даних лише в разі підтвердження електронного цифрового підпису;

5) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру формує сертифікат ключа Центру в електронній формі. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру під час формування сертифіката ключа Центру виконує вимоги пункту 6 цього розділу;

6) заявник Центру після формування сертифіката ключа Центру зобов'язаний перевірити правильність відомостей, що містяться в кожному сертифікаті ключа Центру. У разі виявлення некоректних даних (помилки в реквізитах) він зобов'язаний повідомити про зазначене адміністратора реєстрації Засвідчувального центру. У цьому разі адміністратор сертифікації Засвідчувального центру скасовує сертифікат ключа Центру та формує новий сертифікат ключа Центру;

7) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру вносить зміни до реєстру чинних сертифікатів ключів Центрів і здійснює поширення сертифіката ключа Центру в спосіб, визначений пунктом 1 розділу XXIII Регламенту.

9. Центр має подати до Засвідчувального центру заяву про формування нового сертифіката ключа Центру не пізніше ніж за десять робочих днів до закінчення строку чинності його поточного сертифіката ключа. У разі неотримання від Центру заяви про формування нового сертифіката ключа Центру у визначений термін Засвідчувальний центр після закінчення строку чинності сертифіката ключа Центру приймає рішення про скасування реєстрації/акредитації.

10. Центр має право подавати до Засвідчувального центру на сертифікацію попередньо засвідчений відкритий ключ Центру протягом строку чинності сертифіката ключа, якщо відповідний йому особистий ключ не був скомпрометований. У такому випадку дата і час закінчення строку чинності нового сертифіката ключа Центру, сформованого на основі попередньо засвідченого відкритого ключа Центру, не може перевищувати дати і часу закінчення строку чинності попереднього сертифіката ключа Центру.

11. Програмно-технічний комплекс Засвідчувального центру в момент закінчення строку чинності сертифіката ключа Центру:

автоматично скасовує поточний сертифікат ключа Центру;

формує та поширює список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру.

XVI. Формування сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру

1. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру здійснює генерування відкритих та особистих власних ключів Засвідчувального центру в спосіб, визначений цим Регламентом та інструкціями щодо роботи з ключовими даними. Відразу після генерування ключів автоматично створюються запити на формування сертифікатів ключів у форматі PKCS#10 та самопідписані сертифікати ключів для криптографічних алгоритмів ДСТУ 4145-2002 та RSA.

2. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру вивантажує запит на формування сертифіката ключа у форматі PKCS#10 та самопідписаний сертифікат ключа для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002 з АКЗЗІ і подає до центрального засвідчувального органу разом з документами, визначеними Регламентом роботи центрального засвідчувального органу, затвердженим наказом Міністерства юстиції України 29 січня 2013 року № 183/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 січня 2013 року за № 191/22723 (зі змінами).

3. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру отримує сформований в Центральному засвідчувальному органі сертифікат ключа для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002 і здійснює активування ключів для криптографічних алгоритмів ДСТУ 4145-2002 та RSA в спосіб, визначений інструкціями щодо роботи з ключовими даними.

4. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру здійснює поширення сертифікатів власних ключів Засвідчувального центру в спосіб, визначений цим Регламентом.

XVII. Формування сертифікатів ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа

1. Формування сертифікатів ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа здійснюється в такому порядку:

1) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру здійснює генерування відкритих та особистих ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа в спосіб, визначений цим Регламентом та інструкціями щодо роботи з ключовими даними. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру формує сертифікати ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа для криптографічних алгоритмів ДСТУ 4145-2002 та RSA;

2) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру здійснює активування ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа для криптографічних алгоритмів ДСТУ 4145-2002 та RSA в спосіб, визначений інструкціями щодо роботи з ключовими даними;

3) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру здійснює поширення сертифікатів ключів послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа в спосіб, визначений цим Регламентом.

2. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру не пізніше ніж за десять робочих днів до закінчення строку чинності поточного сертифіката ключа генерує нові криптографічні ключі та здійснює процедуру формування нового сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа.

XVIII. Зміна статусу сертифіката ключа Центру

1. Засвідчувальний центр блокує/поновлює сертифікат ключа Центру в разі: подання заяви про блокування/поновлення сертифіката ключа Центру від заявника Центру до служби реєстрації Засвідчувального центру за формою, визначеною в додатку 2 до цього Регламенту; наявності рішення суду, що набрало законної сили.

2. Засвідчувальний центр скасовує сертифікат ключа Центру в разі: закінчення строку чинності сертифіката ключа Центру; компрометації особистого ключа Центру; подання заяви про скасування сертифіката ключа Центру від заявника Центру до служби реєстрації Засвідчувального центру за формою, визначеною в додатку 2 до цього Регламенту; наявності рішення суду, що набрало законної сили; надання заявником Центру недостовірних даних; скасування реєстрації/акредитації Центру; припинення діяльності Центру.

3. Центр зобов'язаний звернутися до служби реєстрації Засвідчувального центру щодо блокування/скасування сертифіката ключа внаслідок виявлення даних про: втрату або компрометацію особистого ключа Центру; втрату контролю за особистим ключем Центру через компрометацію пароля (коду, персонального ідентифікаційного номера), доступу до нього; зміну відомостей, зазначених у сертифікаті ключа Центру.

4. Центр має право звернутися до служби реєстрації Засвідчувального центру щодо поновлення сертифіката ключа внаслідок виявлення недостовірності даних про:

втрату або компрометацію особистого ключа Центру;

втрату контролю за особистим ключем Центру через компрометацію пароля (коду, персонального ідентифікаційного номера), доступу до нього;

зміну відомостей, зазначених у сертифікаті ключа Центру.

5. Заявник Центру має право подати адміністраторові реєстрації Засвідчувального центру заяву про блокування сертифіката ключа Центру в усній формі по телефону. У цій заяві мають зазначитися:

ідентифікаційні дані Центру – власника сертифіката ключа;

ідентифікаційні дані заявника Центру;

серійний номер сертифіката ключа Центру, що блокується;

причина блокування;

строк, на який блокується сертифікат ключа Центру;

фраза-пароль (обумовлена в процесі реєстрації/акредитації Центру).

Засвідчувальний центр здійснює блокування сертифіката ключа Центру за заявою в усній формі тільки в разі позитивної автентифікації Центру (відповідність ідентифікаційних даних Центру, заявника Центру, серійного номера сертифіката ключа Центру та фрази-пароля, переданої в усній заяві, інформації з реєстру Засвідчувального центру).

6. Центр зобов'язаний підтвердити заяву про блокування сертифіката ключа Центру в усній формі письмовою заявою про блокування сертифіката ключа Центру за формою, визначеною в додатку 2 до цього Регламенту, протягом двох робочих днів з дати прийняття Засвідчувальним центром заяви в усній формі. У разі ненадходження відповідної письмової заяви, що підтверджує блокування сертифіката ключа Центру, протягом зазначеного строку Засвідчувальний центр блокує сертифікат ключа цього Центру строком на один календарний місяць.

7. Засвідчувальний центр під час зміни статусу сертифіката ключа Центру вносить відповідні зміни до реєстру Засвідчувального центру та списку відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру із зазначенням дати, часу та причин зміни статусу сертифіката ключа Центру.

8. Зміна статусу сертифіката ключа Центру набирає чинності з моменту внесення відповідних змін до реєстру Засвідчувального центру та списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру.

9. Засвідчувальний центр зобов'язаний опрацювати заяву про зміну статусу сертифіката ключа Центру протягом не більше двох годин з моменту її подання.

10. Засвідчувальний центр здійснює зміну статусу сертифіката ключа Центру в такому порядку:

1) адміністратор реєстрації Засвідчувального центру:

опрацьовує подані документи згідно з вимогами розділу IX цього Регламенту;

створює запит на зміну статусу поточного сертифіката ключа Центру;

2) адміністратор сертифікації Засвідчувального центру:

засвідчує запит на зміну статусу поточних сертифіката ключа Центру;

формує список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

поширює інформацію про зміну статусу сертифіката ключа Центру в порядку, установленому пунктами 1 – 3 розділу XXIII цього Регламенту.

XIX. Зміна статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру

1. Зміна статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002 набирає чинності з моменту внесення відповідних змін до реєстру центрального засвідчувального органу та списку відкликаних сертифікатів ключів, сформованого центральним засвідчувальним органом.

Зміна статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму RSA набирає чинності з моменту внесення відповідних змін до реєстру Засвідчувального центру.

2. Керівник / заступник керівника Засвідчувального центру зобов'язаний установити термін блокування сертифіката власного ключа Засвідчувального центру. Цей термін не може перевищувати строку, визначеного законодавством у сфері електронного цифрового підпису.

3. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі зміни статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002 зобов'язаний подати заяву про зміну статусу поточного сертифіката власного ключа Засвідчувального центру до центрального засвідчувального органу відповідно до вимог Регламенту роботи центрального засвідчувального органу, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 29 січня 2013 року № 183/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2013 року за № 191/22723 (зі змінами).

4. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі зміни статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру зобов'язаний поширити інформацію про зміну статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру згідно з вимогами цього Регламенту.

5. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру в разі скасування сертифіката власного ключа Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити формування нового сертифіката власного ключа відповідно до розділу XVI цього Регламенту.

6. Документи, що були підставою для зміни статусу сертифіката власного ключа Засвідчувального центру, зберігаються в центральному засвідчувальному органі та/або в Засвідчувальному центрі.

XX. Зміна статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа

1. Зміна статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа набирає чинності з моменту внесення відповідних змін до реєстру Засвідчувального центру та списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру.

2. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний установити термін блокування сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа. Цей термін не може перевищувати одного календарного місяця. Поновлення сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа можливе лише для сертифіката ключа, що заблокований і термін блокування якого не закінчився. Якщо до закінчення терміну блокування сертифіката ключа він не був поновлений, то адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний скасувати цей сертифікат ключа.

3. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру має право скасувати сертифікат ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа без його блокування.

4. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний негайно заблокувати/скасувати сертифікат ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа в разі:

втрати або компрометації особистого ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа;

втрати контролю за особистим ключем послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа через компрометацію пароля доступу;

зміни відомостей, зазначених у сертифікаті ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа (зокрема у зв'язку зі зміною даних Засвідчувального центру чи зміною налаштувань під час надання відповідних послуг).

5. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний протягом двох годин поновити сертифікат ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа в разі виявлення недостовірності даних про:

втрата або компрометацію особистого ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа;

втрата контролю за особистим ключем послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа через компрометацію пароля доступу;

зміну відомостей, зазначених у сертифікаті ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа.

6. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру під час зміни статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа зобов'язаний:

створити запит на зміну статусу поточного сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа та засвідчити його;

унести відповідні зміни до реєстру Засвідчувального центру із зазначенням дати, часу та причин зміни статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа; сформувати список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру; поширити інформацію про зміну статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа згідно з вимогами цього Регламенту.

7. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний виконати зміну статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа протягом однієї години після прийняття цього рішення.

8. Документи, що були підставою для зміни статусу сертифіката ключа послуги інтерактивного визначення статусу сертифіката ключа, зберігаються в Засвідчувальному центрі.

XXI. Блокування/розблокування облікових записів відповідальних осіб Засвідчувального центру

1. Автоматизоване робоче місце адміністратора безпеки Засвідчувального центру забезпечує можливість блокування облікового запису відповідальної особи Засвідчувального центру. У разі блокування облікового запису відповідальної особи Засвідчувального центру ця відповідальна особа Засвідчувального центру не має можливості працювати в програмно-технічному комплексі Засвідчувального центру.

2. Блокування облікового запису відповідальної особи Засвідчувального центру відбувається в разі:

подання відповідальною особою Засвідчувального центру заяви про блокування свого облікового запису;

закінчення строку чинності особистого та відкритого ключів відповідальної особи Засвідчувального центру, якщо нові криптографічні ключі цієї відповідальної особи Засвідчувального центру ще не введено в експлуатацію.

3. Відповідальна особа Засвідчувального центру зобов'язана звернутися до служби захисту інформації Засвідчувального центру щодо блокування свого облікового запису в разі:

компрометації особистого ключа, що зберігається в АКЗЗІ цієї відповідальної особи Засвідчувального центру;

втрати контролю за особистим ключем цієї відповідальної особи Засвідчувального центру через компрометацію пароля доступу до нього;

виходу з ладу (фізичне пошкодження, збої під час роботи тощо) АКЗЗІ цієї відповідальної особи Засвідчувального центру;

втрати АКЗЗІ цією відповідальною особою Засвідчувального центру.

4. Відповідальна особа Засвідчувального центру зобов'язана звернутися до служби захисту інформації Засвідчувального центру щодо розблокування свого облікового запису в разі виявлення недостовірності даних про:

компрометацію особистого ключа, записаного в АКЗЗІ цієї відповідальної особи Засвідчувального центру;

втрату контролю за особистим ключем цієї відповідальної особи Засвідчувального центру через компрометацію пароля доступу до нього;

вихід з ладу (фізичне пошкодження, збої під час роботи тощо) АКЗЗІ цієї відповідальної особи Засвідчувального центру;

втрату АКЗЗІ цією відповідальною особою Засвідчувального центру.

5. Відповідальна особа Засвідчувального центру подає до служби захисту інформації Засвідчувального центру заяву про блокування/розблокування свого облікового запису в усній формі по телефону. У цій заяві зазначаються:

ідентифікаційні дані цієї відповідальної особи Засвідчувального центру;

унікальне розпізнавальне ім'я відповідальної особи Засвідчувального центру;

причина блокування облікового запису;

ключова фраза (обумовлена в процесі створення облікового запису відповідальної особи Засвідчувального центру).

6. Адміністратор безпеки Засвідчувального центру здійснює блокування/розблокування облікового запису відповідальної особи Засвідчувального центру за заявою в усній формі тільки в разі позитивної автентифікації відповідальної особи Засвідчувального центру (збігання наданих у заяві даних з інформацією з реєстру Засвідчувального центру).

XXII. Інформаційний ресурс Засвідчувального центру

1. Інформаційний ресурс Засвідчувального центру призначений для розміщення на ньому відкритої інформації, яка структурно поділяється на:

довідкову інформацію (режим роботи Засвідчувального центру, регламент роботи Засвідчувального центру, нормативно-правові акти з питань застосування електронного цифрового підпису, зразок договору про надання послуг, форми заяв тощо);

дані про Центри;

сертифікати ключів Засвідчувального центру;

сертифікати ключів Центрів;

списки відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру;

інше.

2. Засвідчувальний центр зобов'язаний оприлюднити інформацію про набуття Центром статусу зареєстрованого/акредитованого, скасування реєстрації/акредитації Центру та припинення діяльності Центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру не пізніше ніж наступного робочого дня після внесення відповідних змін у реєстр Засвідчувального центру.

3. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний розмістити сертифікат власного ключа Засвідчувального центру для криптографічного алгоритму ДСТУ 4145-2002 не пізніше ніж наступного робочого дня після одержання цього сертифіката від центрального засвідчувального органу.

Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний розмістити інші сертифікати ключів Засвідчувального центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру відразу після їх формування.

4. Розміщення сертифікатів ключів Центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру здійснюється за згодою Центру. Інформація про потребу оприлюднення сертифіката ключа Центру вноситься до реєстру Засвідчувального центру під час реєстрації/акредитації.

5. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний розмістити сертифікат ключа Центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру відразу після його формування та перевірки заявником Центру даних, що внесені до сертифіката ключа Центру.

6. Адміністратор сертифікації Засвідчувального центру зобов'язаний розмістити список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру відразу після його формування.

XXIII. Поширення сертифікатів ключів та інформації про статус сертифіката ключа

1. Засвідчувальний центр зобов'язаний розповсюджувати список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру та сертифікати ключів, що сформовані Засвідчувальним центром, шляхом їх розміщення на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру і розсилання засобами e-mail та електронної пошти Національного банку України на адреси, що зазначаються в заяві про формування сертифіката ключа Центру в Засвідчувальному центрі.

2. Засвідчувальний центр поширює інформацію про статус сертифіката ключа Центру:

за запитом на інтерактивну перевірку статусу сертифіката ключа з використанням OCSP-сервера; шляхом розповсюдження списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру.

3. Взаємодія з OCSP-сервером для визначення статусу сертифікатів ключів забезпечується шляхом використання клієнтського програмного забезпечення. Таке програмне забезпечення повинно відповідати Вимогам до протоколу визначення статусу сертифіката, затвердженим наказом Міністерства юстиції України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20 серпня 2012 року № 1236/5/453, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2012 року за № 1403/21715 (зі змінами).

4. Засвідчувальний центр під час формування списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру зобов'язаний забезпечити:

наявність у списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру даних щодо часу формування наступного списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

накладення електронного цифрового підпису на список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру за допомогою особистого ключа Засвідчувального центру.

5. Засвідчувальний центр формує списки відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру згідно з Вимогами до формату списку відкликаних сертифікатів, затвердженими наказом Міністерства юстиції України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20 серпня 2012 року № 1236/5/453, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2012 року за № 1400/21712.

Засвідчувальний центр надає інформацію про статус сформованих ним сертифікатів ключів згідно з Вимогами до протоколу визначення статусу сертифіката, затвердженими наказом Міністерства юстиції України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України від 20 серпня 2012 року № 1236/5/453, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2012 року за № 1403/21715 (зі змінами).

6. Засвідчувальний центр зобов'язаний формувати та розповсюджувати список відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру з такою періодичністю:

один раз на добу, навіть якщо протягом останньої доби до списку відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру не вносилися зміни,

або після зміни статусу сертифіката ключа, сформованого Засвідчувальним центром.

Наступний список відкликаних сертифікатів Засвідчувального центру може бути сформований раніше визначеного часу його формування.

7. Особа, яка має намір використовувати сертифікат ключа, сформований Засвідчувальним центром, зобов'язана перевірити:

чинність цього сертифіката ключа на момент накладення електронного цифрового підпису на документ;

електронний цифровий підпис у сертифікаті ключа (за допомогою сертифіката власного ключа Засвідчувального центру, чинного на момент формування цього сертифіката ключа);

статус цього сертифіката ключа за списком відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру або за запитом на інтерактивну перевірку статусу сертифіката ключа, якщо перевірка здійснюється на момент чинності цього сертифіката ключа;

автентичність і цілісність списку відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру та/чи отриманої відповіді служби інтерактивного визначення статусу сертифіката.

8. Якщо одержати інформацію про статус сертифіката ключа, сформованого Засвідчувальним центром, тимчасово неможливо, то потрібно відмовитися від його використання.

XXIV. Синхронізація часу

1. Механізм синхронізації часу програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру із Всесвітнім координованим часом (UTC) визначається документом «Порядок синхронізації часу програмно-технічного комплексу Засвідчувального центру із Всесвітнім координованим часом», що затверджується керівником / заступником керівника Засвідчувального центру.

2. Засвідчувальний центр надає послугу з постачання передачі сигналів точного часу Центрам. Центри повинні синхронізувати час із серверами надання точного часу територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України, у яких вони зареєстровані/акредитовані.

3. Центр зобов'язаний розробити Порядок синхронізації часу із Всесвітнім координованим часом та погодити його із Засвідчувальним центром.

XXV. Порядок архівного зберігання документованої інформації

1. Засвідчувальний центр здійснює архівне зберігання:

сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром (чинних, скасованих, блокованих), відкритих ключів відповідальних осіб Засвідчувального центру;

реєстру відповідальних осіб Засвідчувального центру, зареєстрованих, акредитованих Центрів та Центрів, що припинили діяльність;

копій і оригіналів документів на паперових носіях та документів на електронних носіях, що подані заявниками Центрів під час проведення регламентних процедур;

списків відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

запитів на інтерактивну перевірку статусу сертифікатів ключів, сформованих Засвідчувальним центром, та відповідей на ці запити;

журналів аудиту;

документованої інформації, яка підлягає передаванню в разі скасування реєстрації, акредитації чи припинення діяльності Центру.

2. Засвідчувальний центр зберігає документи на паперових носіях у порядку, установленому законодавством України про архіви й архівну справу. Засвідчувальний центр зберігає електронні копії бази даних відповідно до вимог пункту 14 розділу V цього Регламенту. Засвідчувальний центр зберігає електронні копії журналів аудиту відповідно до вимог пункту 10 розділу VI цього Регламенту.

3. Документами постійного зберігання в Засвідчувальному центрі є:

сертифікати ключів, сформовані Засвідчувальним центром;

електронний реєстр сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

список відкликаних сертифікатів ключів Засвідчувального центру;

відкриті ключі відповідальних осіб Засвідчувального центру;

сертифікати ключів, сформовані Центрами, що передали документовану інформацію до Засвідчувального центру у зв'язку із скасуванням їх реєстрації/акредитації чи припиненням їх діяльності;

електронні реєстри сертифікатів ключів, сформовані Центрами, що передали документовану інформацію до Засвідчувального центру у зв'язку із скасуванням їх реєстрації/акредитації чи припиненням їх діяльності;

списки відкликаних сертифікатів ключів, сформовані Центрами, що передали документовану інформацію до Засвідчувального центру у зв'язку із скасуванням їх реєстрації/акредитації чи припиненням їх діяльності.

4. Інші документи, що підлягають архівному зберіганню, є документами тимчасового зберігання. Термін зберігання архівних документів становить 10 років.

5. Комісія за безпосередньої участі керівника / заступника керівника Засвідчувального центру та адміністратора безпеки Засвідчувального центру або уповноважених ними відповідальних осіб Засвідчувального центру виконує виділення архівних документів до знищення та їх знищення. За фактом проведення процедури знищення архівних документів складається відповідний акт.

6. Засвідчувальний центр надає доступ до потрібного сертифіката ключа та пов'язаних з ним списків відкликаних сертифікатів ключів з архівних записів Засвідчувального центру за запитом заявників у строки, установлені законодавством України для надання відповідей на звернення громадян.

XXVI. Порядок унесення змін до Регламенту

1. Зміни до цього Регламенту вносяться відповідно до вимог пункту 3.4 Правил посиленої сертифікації, затверджених наказом Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від 13 січня 2005 року № 3, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 27 січня 2005 року за № 104/10384 (у редакції наказу від 10 травня 2006 року № 50).

2. Засвідчувальний центр інформує Центри та відповідальних осіб Засвідчувального центру про внесення змін до цього Регламенту шляхом надсилання офіційного листа. Регламент зі змінами розміщується на інформаційному ресурсі Засвідчувального центру.

3. Зміни до цього Регламенту обов'язково вносяться в разі внесення змін до законодавства України з питань застосування електронного цифрового підпису. Зміни до цього Регламенту можуть бути внесені у зв'язку з розвитком відповідних інформаційних технологій, появою нових міжнародних і національних стандартів України тощо.

4. Договори та інші правочини, умови яких суперечать унесеним змінам до цього Регламенту, повинні бути переукладені протягом трьох місяців з дня набрання чинності цими змінами.

Додаток 1
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 7 розділу I)

**Звіт про роботу центру сертифікації ключів
за період з _____ до _____**

(повне найменування центру сертифікації ключів згідно з ідентифікаційними даними,

унесеними до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України)

(свідоцтво про реєстрацію/акредитацію, серія _____ № _____
від «__» _____ року)

відомості про сертифікати відкритих ключів за весь період існування центру сертифікації ключів ¹:

загальна кількість виданих сертифікатів ключів підписувачів _____;

загальна кількість чинних сертифікатів ключів підписувачів _____;

загальна кількість блокованих сертифікатів ключів підписувачів _____;

загальна кількість скасованих сертифікатів ключів підписувачів _____;

¹ Станом на останній день звітного періоду.

відомості про сертифікати відкритих ключів за звітний період ²:

кількість виданих сертифікатів ключів підписувачів _____;

кількість блокувань сертифікатів ключів підписувачів _____;

кількість поновлень сертифікатів ключів підписувачів _____;

кількість скасування сертифікатів ключів підписувачів _____;

кількість скасування сертифікатів ключів підписувачів без попереднього блокування _____;

скарги підписувачів на неправомірну діяльність (або бездіяльність) центру сертифікації ключів:

загальна кількість скарг підписувачів протягом звітного періоду _____.

№ з/п	Опис скарги підписувача	Дії центру сертифікації ключів щодо задоволення/відхилення скарги

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника центру сертифікації ключів)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 2
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 7 розділу II)

**Заява про зміну статусу
посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____ серія _____ № _____
(назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «__» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)

що діє на підставі довіреності № _____
від «__» _____ року,
контактний телефон _____.

Прошу виконати процедуру блокування / скасування / поновлення посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів відповідно до зазначених відомостей:

_____ (повне найменування центру сертифікації ключів згідно з ідентифікаційними даними,

_____ унесеними до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України)

_____ (свідоцтво про реєстрацію/акредитацію, серія _____ № _____
від «__» _____ року);

унікальний серійний номер центру сертифікації ключів: UA-_____ - _____;

реєстраційний номер посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів: _____;

_____ підстави для зміни статусу посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів: _____

_____ (заповнюється для блокування посиленого сертифіката відкритого ключа).

Строк блокування посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів:

початок з «__» _____ року _____;
(дата) (час)

на період _____
(кількість календарних днів словами)

_____ (заповнюється для поновлення посиленого сертифіката відкритого ключа).

Дата і час блокування посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів:

«__» _____ року _____.
(дата) (час)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника
центру сертифікації ключів)

«__» _____ року

М. П.

Заяву отримано, зареєстровано під № _____, особу заявника центру сертифікації ключів установлено, відомості, зазначені в заяві, перевірено.

Посилений сертифікат ключа центру сертифікації ключів заблоковано / скасовано / поновлено. Відомості щодо блокування / скасування / поновлення посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів унесено до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Центру сертифікації ключів відмовлено в зміні статусу посиленого сертифіката ключа на підставі (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі відмови в зміні статусу посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів):

(зазначити підставу для відмови в зміні статусу посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів)

Рішення про відмову в зміні статусу посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів № _____ від «__» _____ року.

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 3
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Заява про реєстрацію центру сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі
Національного банку України**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____ серія _____ № _____,
(назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «__» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)

що діє на підставі довіреності № _____
від «__» _____ року,
контактний телефон _____.

Прошу внести такі ідентифікаційні дані, зазначені в заяві, до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України:

повне найменування юридичної особи:

_____ ;

повне найменування центру сертифікації ключів:

_____ ;

унікальний серійний номер центру сертифікації ключів¹: UA-_____ - _____ ;

ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ _____ ;

організаційно-правова форма _____ ;

місцезнаходження центру сертифікації ключів:

поштовий індекс _____ ;

область _____ ;

район області _____ ;

населений пункт _____ ;

вулиця _____ ;

будинок _____, корпус _____, офіс _____ ;

телефон _____ ;

факс _____ ;

електронна пошта _____ ;

електронна адреса інформаційного ресурсу _____.

¹ Значення цього реквізиту має такий вигляд:

UA-[код установи]{-[додаток]},

де код установи – ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ;

додаток – необов'язкова послідовність від 1 до 4 цифр, що містить додаткову частину ідентифікатора.

Додаток 4
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Заява про акредитацію центру сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі
Національного банку України**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

серія _____ № _____,
(назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «__» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)
що діє на підставі довіреності № _____
від «__» _____ року,
контактний телефон _____.

Прошу провести акредитацію центру сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі Національного банку України з такими ідентифікаційними даними:
повне найменування юридичної особи:

повне найменування центру сертифікації ключів:

унікальний серійний номер центру сертифікації ключів UA-_____ - _____;
ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ _____;
організаційно-правова форма _____;
свідоцтво про акредитацію ¹: серія _____ № _____ від «__» _____ року;
місцезнаходження центру сертифікації ключів:
поштовий індекс _____;
область _____;
район області _____;
населений пункт _____;
вулиця _____;
будинок _____, корпус _____, офіс _____;
телефон _____;
факс _____;
електронна пошта _____;
електронна адреса інформаційного ресурсу _____.

¹ Зазначаються відомості про раніше видане свідоцтво (за наявності).

До заяви додаються: _____
(перелік документів, які додаються до заяви)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника
центру сертифікації ключів)

«__» _____ року

М. П.

Заяву отримано, зареєстровано під № _____, особу заявника центру сертифікації ключів установлено, відомості, зазначені в заяві, перевірено (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Акредитацію центру сертифікації ключів проведено (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі акредитації центру сертифікації ключів).

Рішення про акредитацію № _____ від «__» _____ року

Свідоцтво про акредитацію: серія _____ № _____ від «__» _____ року

Центру сертифікації ключів відмовлено в акредитації на підставі (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі відмови в акредитації центру сертифікації ключів):

(зазначити підставу для відмови в акредитації центру сертифікації ключів)

Рішення про відмову в акредитації № _____ від «__» _____ року.

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 5
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Заява про формування посиленого сертифіката відкритого ключа
центру сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі
Національного банку України**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____ серія _____ № _____,
(назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «___» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)

що діє на підставі довіреності № _____
від «___» _____ року,
контактний телефон _____.

Прошу виконати процедуру формування посиленого сертифіката відкритого ключа для центру сер-
тифікації ключів відповідно до таких даних:
повне найменування центру сертифікації ключів:

_____;
дані, що вносяться до посиленого сертифіката відкритого ключа:

унікальний серійний номер центру сертифікації ключів: UA-_____ - _____,

область (S) _____;

місто (L) _____;

країна (C) UA _____;

загальна назва (CN) ¹ _____;

підрозділ (OU) ² _____;

організація (O) ³ _____.

Посилений сертифікат відкритого ключа формується на такій основі ⁴:

запит на формування сертифіката _____;

самопідписаний сертифікат _____.

Значення серійного (заводського) номера носія інформації, на якому надається запит на формування
сертифіката / самопідписаний сертифікат: _____.

Розповсюдження посиленого сертифіката відкритого ключа центру сертифікації ключів, крім інфор-
маційного ресурсу Засвідчувального центру Національного банку України, здійснювати:

засобами електронної пошти (e-mail) на адреси ⁵:

_____;
засобами електронної пошти Національного банку України на адреси ⁵:

Розповсюдження списку відкликаних сертифікатів відкритих ключів, крім інформаційного ресурсу Засвідчувального центру Національного банку України, здійснювати:
засобами електронної пошти (e-mail) на адреси ⁵:

_____;
засобами електронної пошти Національного банку України на адреси ⁵:
_____.

¹ Зазначається повне найменування центру сертифікації ключів.

² Зазначається «ЦСК» – для центру сертифікації ключів чи «АЦСК» – для акредитованого центру сертифікації ключів.

³ Зазначається повне найменування юридичної особи за установчими документами або відомостями про державну реєстрацію.

⁴ Зазначається назва файла.

⁵ Зазначається в разі необхідності.

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника
центру сертифікації ключів)

«__» _____ року

М. П.

Заяву отримано, зареєстровано під № _____, особу заявника центру сертифікації ключів встановлено, відомості, зазначені в заяві, перевірено (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Посилений сертифікат відкритого ключа центру сертифікації ключів сформовано. Серійний номер посиленого сертифіката (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі формування посиленого сертифіката відкритого ключа): _____.

Центру сертифікації ключів відмовлено у формуванні посиленого сертифіката відкритого ключа на підставі (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі відмови у формуванні посиленого сертифіката відкритого ключа):

(зазначити підставу відмови у формуванні посиленого сертифіката відкритого ключа)
_____.

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 6
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Заява про внесення змін до реєстраційних даних
zareєстрованого/акредитованого центру сертифікації ключів
у Засвідчувальному центрі Національного банку України**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

_____ серія _____ № _____,
(назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «___» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)
що діє на підставі довіреності № _____
від «___» _____ року,
контактний телефон _____.

У зв'язку зі зміною ідентифікаційних даних центру сертифікації ключів

_____ (повне найменування центру сертифікації ключів згідно з ідентифікаційними даними,

_____ унесеними до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України)

(свідцтво про реєстрацію/акредитацію, серія _____ № _____
від «___» _____ року) прошу внести такі ідентифікаційні дані до реєстру Засвідчува-
льного центру Національного банку України, зазначені в заяві:
повне найменування юридичної особи:

_____ ;
повне найменування центру сертифікації ключів:

_____ ;
унікальний серійний номер центру сертифікації ключів ¹: UA-_____ - _____ ;

_____ ;
ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ _____ ;

_____ ;
організаційно-правова форма _____ ;

місцезнаходження центру сертифікації ключів:

_____ ;
поштовий індекс _____ ;

_____ ;
область _____ ;

_____ ;
район області _____ ;

_____ ;
населений пункт _____ ;

_____ ;
вулиця _____ ;

_____ ;
будинок _____, корпус _____, офіс _____ ;

_____ ;
телефон _____ ;

факс _____ ;
електронна пошта _____ ;
електронна адреса інформаційного ресурсу _____ .

¹ Значення цього реквізиту має такий вигляд:

UA-[код установи]{-[додаток]},

де код установи – ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ;

додаток – необов'язкова послідовність від 1 до 4 цифр, що містить додаткову частину ідентифікатора.

До заяви додаються: _____
(перелік документів, які додаються до заяви про реєстрацію/акредитацію

_____ .
центру сертифікації ключів, що зазнали змін унаслідок зміни реєстраційних даних)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника
центру сертифікації ключів)

« ___ » _____ року

М. П.

Заяву отримано, зареєстровано під № _____, особу заявника Центру сертифікації ключів установлено, відомості, зазначені в заяві, перевірено (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Реєстраційні дані, зазначені в заяві, унесено до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України, центру сертифікації ключів присвоєно унікальний серійний номер UA-_____ - _____ (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Центру сертифікації ключів відмовлено у внесенні змінених ідентифікаційних даних до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України на підставі (заповнюється посадовими особами відповідного територіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України в разі відмови у внесенні змінених ідентифікаційних даних центру сертифікації ключів):

_____ .
(зазначити підставу відмови у внесенні змінених ідентифікаційних даних центру сертифікації ключів)

Рішення про відмову у внесенні змінених ідентифікаційних даних центру сертифікації ключів: № _____ від « ___ » _____ року.

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

« ___ » _____ року

М. П.

Додаток 7
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Заява про видачу дублікату свідоцтва про реєстрацію/акредитацію центру
сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі Національного банку України**

Начальникові Управління Національного банку
України в/у _____ області (Центральної
розрахункової палати Національного банку України)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові заявника)

серія _____ № _____

_____ (назва документа, що посвідчує особу заявника)
виданий «__» _____ року

_____ (найменування органу, який видав документ,
що посвідчує особу заявника)
що діє на підставі довіреності № _____
від «__» _____ року,
контактний телефон _____.

У зв'язку із втратою/пошкодженням свідоцтва про реєстрацію/акредитацію центру сертифікації ключів

_____ (повне найменування центру сертифікації ключів згідно з ідентифікаційними даними,

_____ унесеними до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України)

(свідоцтво про реєстрацію/акредитацію, серія _____ № _____
від «__» _____ року) прошу видати дублікат свідоцтва про реєстрацію/акредитацію
центру сертифікації ключів у Засвідчувальному центрі Національного банку України.

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника / заступника керівника
центру сертифікації ключів)

«__» _____ року

М. П.

Заяву отримано, зареєстровано під № _____, особу заявника центру сертифікації ключів установ-
лено, відомості, зазначені в заяві, перевірено (заповнюється посадовими особами відповідного тери-
торіального управління / Центральної розрахункової палати Національного банку України).

Дублікат свідоцтва про реєстрацію/акредитацію видано.

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 8
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 6 розділу VI)

**Свідоцтво
про реєстрацію/акредитацію центру сертифікації ключів
у Засвідчувальному центрі Національного банку України**

Серія _____ № _____

Згідно з рішенням Засвідчувального центру Національного банку України від «__» _____
року № _____, на підставі заяви центру сертифікації ключів про реєстра-
цію/акредитацію від «__» _____ року № _____

_____ (повне найменування центру сертифікації ключів)

UA- _____ (унікальний серійний номер центру сертифікації ключів)

_____ (повне найменування юридичної особи)

_____ (ідентифікаційний код за ЄДРПОУ)

відповідає вимогам до зареєстрованого/акредитованого центру сертифікації ключів і внесений «__» _____ року до реєстру Засвідчувального центру Національного банку України.

Місцезнаходження зареєстрованого/акредитованого центру сертифікації ключів:

поштовий індекс _____ ;

область _____ ;

район області _____ ;

населений пункт _____ ;

вулиця _____ ;

будинок _____, корпус _____, офіс _____ ;

телефон _____ ;

факс _____ ;

Свідоцтво дійсне до ¹ «__» _____ року.

¹ Зазначається для акредитованого центру сертифікації ключів.

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові начальника територіального управління /
Центральної розрахункової палати Національного банку України)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові адміністратора реєстрації
Засвідчувального центру Національного банку України)

«__» _____ року

М. П.

Додаток 9
до Регламенту роботи
Засвідчувального центру
Національного банку України
(пункт 8 розділу IX)

**Дозвіл суб'єктів персональних даних на обробку їх персональних даних
у Засвідчувальному центрі Національного банку України**

Ми, що нижче підписалися, надаємо дозвіл на обробку наших персональних даних, які передаються до Засвідчувального центру Національного банку України для проведення _____

_____ (назва регламентної процедури)

_____ (повне найменування центру сертифікації ключів)

унікальний серійний номер центру сертифікації ключів: UA-_____ - _____.

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові керівника /
заступника керівника центру сертифікації ключів)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові заявника центру сертифікації ключів)

(підпис)

(посада, прізвище, ім'я, по батькові відповідальної особи
центру сертифікації ключів)

« ____ » _____ року

М. П.

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 9 вересня 2014 р. № 557

Про внесення зміни до постанови
Правління Національного банку України
від 20 серпня 2014 року № 515

Відповідно до статей 7, 25, 44, 45, 56 Закону України «Про Національний банк України», Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Пункт 5 постанови Правління Національного банку України від 20 серпня 2014 року № 515 «Про врегулювання ситуації на валютному ринку України», зі змінами, виключити.
2. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.
3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

Для службового користування
Літер «В»
Прим. №

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 17 вересня 2014 р. № 578/ДСК Літер «В»

Про затвердження Порядку банківського обслуговування мобільними підрозділами банку військових частин, суб'єктів господарювання, населення в разі запровадження надзвичайного режиму роботи

Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України», з метою забезпечення банківського обслуговування військових частин, суб'єктів господарювання, населення в разі запровадження надзвичайного режиму роботи, на виконання постанови Правління Національного банку України від 22 липня 2014 року № 435 «Про затвердження Інструкції щодо організації роботи банківської системи в надзвичайному режимі» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок банківського обслуговування мобільними підрозділами банку військових частин, суб'єктів господарювання, населення в разі запровадження надзвичайного режиму роботи, що додається*.

* Не наводиться.

2. Генеральному департаменту регулювання грошового обігу (Зайвенко В. П.) довести зміст цієї постанови до відома банків України і територіальних управлінь Національного банку України, структурних підрозділів центрального апарату Національного банку України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Ричаківську В. І.

4. Постанова набирає чинності з 22 вересня 2014 року.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 18 вересня 2014 р. № 581

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статті 41 Закону України «Про Національний банк України», статті 68 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою вдосконалення нормативно-правових актів, які встановлюють порядок відображення в бухгалтерському обліку необоротних активів у банках України, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити:

Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 20 грудня 2005 року № 480, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 18 січня 2006 року за № 40/11914 (зі змінами), що додаються;

Зміни до Інструкції з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 10 грудня 2004 року № 625, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2004 року за № 1650/10249 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту бухгалтерського обліку (Лукашевич Б. В.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Ричаківську В. І.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
18 вересня 2014 року № 581

ЗМІНИ
до Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів
і нематеріальних активів банків

1. У розділі II «Необоротні активи»:

1) абзац восьмий підпункту «б» пункту 2.2 глави 2 доповнити цифрами «4431»;

2) у главі 7:

пункт 7.9 викласти в такій редакції:

«7.9. Якщо банк класифікував необоротний актив як утримуваний для продажу, але надалі умови пунктів 7.1, 7.2 цієї глави не виконуються, то такий актив не класифікується як необоротний актив, утримуваний для продажу.

Банк відображає в бухгалтерському обліку переведення необоротних активів, що більше не відповідають умовам, визначеним у пунктах 7.1, 7.2 цієї глави, залежно від намірів щодо способу їх подальшого використання»;

у пункті 7.11:

друге речення абзацу першого після слів «в процесі діяльності» доповнити словами «або інвестиційної нерухомості»;

у підпункті «а»:

абзац перший після слів «в процесі діяльності» доповнити словами «або інвестиційної нерухомості»;

абзац третій після цифр «4400» доповнити цифрами «4410»;

абзац п'ятий після цифр «4409» доповнити цифрами «4419»;

абзац п'ятий підпункту «б» після цифр «4409» доповнити цифрами «4419»;

абзац п'ятий підпункту «в» після цифр «4409» доповнити цифрами «4419»;

абзац третій підпункту «г» після цифр «4409» доповнити цифрами «4419»;

у пункті 7.12:

абзац перший після слів «в процесі діяльності» доповнити словами «або інвестиційної нерухомості»;

абзац третій після цифр «4400» доповнити цифрами «4410»;

доповнити главу новим пунктом такого змісту:

«7.13. Банки здійснюють бухгалтерський облік операцій із необоротними активами, утримуваними для продажу, на які набувають право власності шляхом реалізації прав заставодержателя (заставленим майном), відповідно до глави 2 розділу IX цієї Інструкції».

2. У главі 3 розділу VI «Вибуття основних засобів і нематеріальних активів»:

у пункті 3.1:

перше речення абзацу першого після слів «основних засобів» доповнити словами «або нематеріальних активів»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«4309, 4409»;

абзац шостий викласти в такій редакції:

«4300, 4400 – на суму часткової ліквідації об'єкта»;

у пункті 3.2:

абзац перший після слів «основних засобів» доповнити словами «або нематеріальних активів»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«4309, 4409, 4509»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«4300, 4400, 4500 – на суму зносу»;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«4300, 4400, 4500 – на залишкову вартість».

3. У розділі VIII «Облік лізингових (орендних) операцій»:

1) в абзаці першому пункту 2.2 глави 2 слова «мінімальних лізингових (орендних) платежів» замінити словами «теперішньої вартості мінімальних лізингових (орендних) платежів»;

2) у пункті 3.1 глави 3 слова «на окремому аналітичному рахунку балансових рахунків» замінити словами «за балансовими рахунками».

4. У розділі IX «Застава необоротних активів»:

1) в абзаці першому пункту 1.2 глави 1 слова «окремими аналітичними рахунками балансових рахунків» замінити словами «балансовими рахунками»;

2) у главі 2:

абзаци п'ятий та шостий пункту 2.1 викласти в такій редакції:

«Рахунки для обліку наданих кредитів, рахунки для обліку простроченої заборгованості за наданими кредитами;

Рахунки для обліку процентних доходів за наданими кредитами, рахунки для обліку нарахованих доходів за наданими кредитами, рахунки для обліку прострочених нарахованих доходів, рахунок з обліку сплачених штрафів та пені»;

у пункті 2.2:

абзац перший викласти в такій редакції:

«2.2. Якщо заставлене майно, на яке банком звернено стягнення відповідно до законодавства України, використовується та визнається банком необоротним активом або інвестиційною нерухомістю, то в бухгалтерському обліку здійснюється така проводка»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«4300, 4400, 4410, 4500 – на суму справедливої або балансової вартості отриманого активу»;
доповнити главу новим пунктом такого змісту:

«2.7. Необоротні активи, які банк набув у власність шляхом реалізації права заставодержателя та утримує з метою подальшого продажу, що не відповідають критеріям визнання їх необоротними активами, утримуваними для продажу, та не можуть бути визнані необоротними активами для використання в поточній діяльності або інвестиційною нерухомістю, банк визнає оборотними активами (запасами). У бухгалтерському обліку такі активи визнаються за найменшою з двох вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації. У такому разі здійснюється така бухгалтерська проводка:

Дебет рахунку

3409;

Кредит рахунку

3408».

5. У додатку до Інструкції «Рахунки, що використовуються для обліку операцій з основними засобами та нематеріальними активами»:

назву рахунку 2075 А замінити на «Неамортизована премія за фінансовим лізингом, що наданий суб'єктам господарювання»;

назву рахунку 2078 А замінити на «Нараховані доходи за фінансовим лізингом, що наданий суб'єктам господарювання»;

додаток після рахунку 3408 доповнити новим рахунком такого змісту: «3409 А «Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя».

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Правління

Національного банку України

18 вересня 2014 року № 581

ЗМІНИ

до Інструкції з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України

1. У главі 1 «Загальні положення»:

пункт 1.7 викласти в такій редакції:

«1.7. Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя з метою подальшого продажу, що не відповідає критеріям визнання його необоротним активом, утримуваним для продажу, та не може бути визнане необоротним активом для використання в поточній діяльності або інвестиційною нерухомістю, обліковується за балансовим рахунком 3409 за найменшою з двох вартостей: собівартістю або чистою вартістю реалізації»;

у пункті 1.10:

абзац другий викласти в такій редакції:

«запаси – активи, які утримуються для продажу під час звичайної діяльності, перебувають у процесі виробництва для такого продажу або наявні у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або під час надання послуг»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Інші терміни, які вживаються в цій Інструкції, використовуються в значеннях, визначених законодавчими актами України, нормативно-правовими актами Національного банку, Міжнародними стандартами фінансової звітності».

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 18 вересня 2014 р. № 582

Про внесення зміни до Положення про регулювання
Національним банком України ліквідності банків України

Відповідно до статей 15 та 25 Закону України «Про Національний банк України», з метою забезпечення ефективної підтримки ліквідності банків України в умовах значних внутрішніх і зовнішніх ризиків та беручи до уваги рішення Ради Національного банку України від 11 вересня 2014 року № 27, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Абзац п'ятий пункту 1.1 глави 1 розділу II Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 квітня 2009 року № 259, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 травня 2009 року за № 410/16426 (зі змінами), викласти в такій редакції:

«не має простроченої заборгованості (основна сума кредиту та проценти за користування ним) за кредитами Національного банку та є платоспроможним».

2. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 18 вересня 2014 р. № 585

**Про переведення банків – учасників СЕП на обслуговування
за кореспондентським рахунком до Головного управління
Національного банку України по м. Києву і Київській області**

Відповідно до статей 7, 40, 56 Закону України «Про Національний банк України», пункту 1 глави 10 розділу II Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 16 серпня 2006 року № 320, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 6 вересня 2006 року за № 1035/12909 (далі – Інструкція № 320), та на виконання Стратегічної програми реформування банківської системи та реорганізації Національного банку України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 22 серпня 2014 року № 523, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Керівникам банків – учасників системи електронних платежів Національного банку України, зазначених у додатку до цієї постанови, закрити кореспондентські рахунки в територіальних управліннях Національного банку України та відкрити кореспондентські рахунки в Головному управлінні Національного банку України по м. Києву і Київській області (далі – Головне управління) до 1 листопада 2014 року.

2. Керівникам територіальних управлінь Національного банку України забезпечити переведення банків, зазначених у додатку до цієї постанови, на обслуговування за кореспондентським рахунком до Головного управління відповідно до пунктів 3 – 6 глави 10 розділу II Інструкції № 320 до 1 листопада 2014 року.

3. Керівникам ПАТ «БАНК «ГРАНТ», ПАТ КБ «ІНВЕСТБАНК», ПАТ «ІНТЕГРАЛ-БАНК», ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ», ПАТ «УНІКОМБАНК» ужити заходів щодо закриття кореспондентських рахунків філій, відкритих у територіальних управліннях Національного банку України, до 1 листопада 2014 року.

4. Директорові Департаменту інформаційних технологій Нагорнюку В. В., начальникові Управління інформаційної безпеки Лук'янову Д. О., начальникові Центральної розрахункової палати Годік М. М. забезпечити оперативне вирішення питань, пов'язаних із переведенням банків, зазначених у додатку до цієї постанови, на обслуговування за кореспондентським рахунком до Головного управління.

5. Керівникам підрозділів центрального апарату Національного банку України протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою підготувати та подати в установленому порядку пропозиції щодо приведення нормативно-правових актів Національного банку України у відповідність до цієї постанови.

6. Департаменту платіжних систем та розрахунків (Кравець В. М.) довести зміст цієї постанови до відома підрозділів центрального апарату, Центральної розрахункової палати, Операційного, територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

7. Заступникові Голови Національного банку України Смолю Я. В. здійснювати оперативний контроль за переведенням банків, зазначених у додатку до цієї постанови, на обслуговування за кореспондентським рахунком до Головного управління та закриттям кореспондентських рахунків філій банків, зазначених у пункті 3 цієї постанови.

8. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

9. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

Додаток
до постанови Правління
Національного банку України
18.09.2014 № 585

**Перелік банків – учасників системи електронних платежів
Національного банку України, розташованих поза межами
м. Києва і Київської області (регіональний розріз)**

№ з/п	Область	Банк		
		кількість	найменування	код
1	Дніпропетровська	13	ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»	305299
			АКБ «НОВИЙ»	305062
			ПАТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»	305749
			ПАТ «КБ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ»	305880
			ПАТ «КЛАСИКБАНК»	306704
			ПАТ «АБ «РАДАБАНК»	306500
			ПАТ «БАНК ВОСТОК»	307123
			ПАТ «А-БАНК»	307770
			ПАТ «КБ «АКСІОМА»	307305
			ПАТ «АКБ «КОНКОРД»	307350
			ПАТ «АКТАБАНК»	307394
			ПАТ «ІНТЕРКРЕДИТБАНК»	307424
			ПАТ «МЕЛІОР БАНК»	307435
2	Донецька	9	ПАТ «ПРОФІН БАНК»	334594
			ПАТ «АКБ «КАПІТАЛ»	334828
			ПАТ «ПУМБ»	334851
			ПАТ «УКРБІЗНЕСБАНК»	334969
			ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК»	335946
			ПАТ «УНІКОМБАНК»	335902
			ПАТ «ЄВРОПРОМБАНК»	377090
			ПАТ «КБ «ГЕФЕСТ»	377120
			ПАТ «КБ «УФС»	377777
3	Закарпатська	1	ПАТ «КОМІНВЕСТБАНК»	312248
4	Запорізька	3	ПАТ «МОТОР-БАНК»	313009
			АТ «МетаБанк»	313582
			АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК»	313849
5	Луганська	2	АП «СП БАНК»	304706
			ПАТ «УКРКОМУНБАНК»	304988
6	Львівська	5	ПАТ «Ідея Банк»	336310
			ПАТ АКБ «Львів»	325268
			ПАТ «ОКСІ БАНК»	325990
			ПАТ «ВіЕс Банк»	325213
			ПАТ «КРЕДОБАНК»	325912
7	Одеська	9	ПАТ «ФІНБАНК»	328685
			ПАТ «МАРФІН БАНК»	328168
			АБ «ПОРТО-ФРАНКО»	328180
			Акціонерний банк «Південний»	328209
			ПАТ «КБ «ІНВЕСТБАНК»	328210
			АТ «ФІНРОСТБАНК»	328599
			АТ «МІСТО БАНК»	328760
			АТ «ІМЕКСБАНК»	328384
ПАТ «ЮСБ БАНК»	305987			

ВИПУСК 11/2014

№ з/п	Область	Банк		
		кількість	найменування	код
8	Полтавська	2	ПАТ «Полтава-банк»	331489
			ПАТ «ПФБ»	331768
9	Сумська	1	ПАТ АБ «СТОЛИЧНИЙ»	397133
10	Харківська	5	ПАТ «МЕГАБАНК»	351629
			ПАТ «БАНК «ГРАНТ»	351607
			АТ «РЕГІОН-БАНК»	351254
			АТ «БАНК ЗОЛОТІ ВОРОТА»	351931
			АТ «УКРСИББАНК»	351005
11	Чернігівська	3	ПОЛКОМБАНК	353100
			ПАТ «АСВІО БАНК»	353489
			Банк «Демарк»	353575
Усього		53		

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 18 вересня 2014 р. № 587

Про внесення змін до Положення про кредитування
Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Відповідно до статей 6, 42 Закону України «Про Національний банк України», статей 19, 20, 25 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», з метою забезпечення захисту інтересів вкладників банків Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 березня 2013 року № 95, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 квітня 2013 року за № 543/23075 (зі змінами), такі зміни:

1) у главі 1:

у пункті 1.4 слова «одного року» замінити словами «трьох років»;

пункт 1.6 викласти в такій редакції:

«1.6. Національний банк надає Фонду кредит під забезпечення:

державними облігаціями України, крім облігацій зовнішніх державних позик України, строк погашення яких настає не раніше ніж через 10 днів після строку погашення кредиту, за умови, що вони перебувають у власності Фонду і не обтяжені будь-якими іншими зобов'язаннями, у розмірі 100 процентів від їх балансової вартості, але не вищої від номінальної/амортизаційної вартості цих цінних паперів з урахуванням процентів за користування кредитом;

майнових прав за майбутніми надходженнями на поточний рахунок Фонду в Національному банку, у тому числі від спеціального збору, у розмірі 80 процентів від суми забезпечення з урахуванням процентів за користування кредитом.

Національний банк має право приймати рішення щодо взяття під забезпечення кредиту Фонду однорідної або змішаної застави.

У разі прийняття Національним банком у забезпечення кредиту майнових прав за майбутніми надходженнями на поточний рахунок Фонду в Національному банку та появи у власності Фонду вільних від обтяжень державних облігацій України Фонд повинен замінити частину забезпечення за кредитом на такі цінні папери, про що укладається додатковий договір до договору застави»;

пункт 1.9 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Національний банк пропорційно погашенню кредиту має право частково вивільнити предмет застави за кредитом за умови обов'язкового дотримання відповідності розміру застави та залишків за одержаним кредитом і процентів за користування ним»;

2) підпункт «в» пункту 2.1 глави 2 після слова «регулярного» доповнити словами «та спеціального».

2. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома Операційного управління Національного банку України та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб для керівництва в роботі.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 18 вересня 2014 р. № 589

Про внесення зміни до Положення про надання
Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України

Відповідно до статей 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України» та статей 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності банківської системи, захисту інтересів вкладників і кредиторів Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Абзац перший пункту 2.3 глави 2 Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13 липня 2010 року № 327, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 липня 2010 року № 540/17835 (зі змінами), після слів «процентів за» доповнити словами «три місяці».
2. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.
3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.
4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 22 вересня 2014 р. № 591

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до вимог статті 99 Конституції України, статей 7, 25, 44, 45, 56 Закону України «Про Національний банк України», статей 4, 6 та 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 20 серпня 2014 року № 515 «Про врегулювання ситуації на валютному ринку України» (зі змінами) такі зміни:

1) абзац другий пункту 2 викласти в такій редакції:

«Надходження в іноземній валюті, зазначені в абзаці першому цього пункту, підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку України, у тому числі безпосередньо Національному банку України, у розмірі 75 відсотків. Решта надходжень в іноземній валюті залишається в розпорядженні резидентів та нерезидентів і використовується ними відповідно до правил валютного регулювання»;

2) у пункті 4:

в абзаці першому слова та цифри «в розмірі 100 %» виключити;

в абзаці другому слова «в повному обсязі» виключити.

2. Унести до пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 29 серпня 2014 року № 540 «Про введення додаткових механізмів для стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України» такі зміни:

1) підпункт 3 викласти в такій редакції:

«3) дозволити здійснювати операції з продажу готівкової іноземної валюти одній особі в один операційний (робочий) день у сумі, що не перевищує в еквіваленті 3000 гривень у межах однієї банківської установи.

Обмеження щодо суми операції з продажу готівкової іноземної валюти не поширюються на випадок проведення такої операції банком з фізичною особою-резидентом у разі одночасного дотримання таких умов:

фізична особа купує готівкову іноземну валюту та використовує її виключно на цілі виконання власних зобов'язань в іноземній валюті за кредитним договором, укладеним з уповноваженим банком-кредитором;

банк здійснює продаж готівкової іноземної валюти в сумі, що не перевищує обсяг зобов'язань в іноземній валюті фізичної особи-позичальника за кредитним договором. Банк зобов'язаний забезпечити контроль за неухильним дотриманням фізичною особою-позичальником вимоги щодо цільового використання купленої готівкової іноземної валюти»;

2) підпункт 14 викласти в такій редакції:

«14) заборонити проведення таких операцій в іноземній валюті:

зі здійснення розрахунків за імпорнтними операціями без увезення товару на територію України;

зі здійснення платежів за імпорнтними договорами, за якими продукція була ввезена на територію України та здійснено митне оформлення на підставі ввізної митної декларації, дата оформлення якої перевищує 180 днів;

з повернення за кордон коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями щодо продажу поза межами фондових бірж цінних паперів українських емітентів, крім державних облігацій України;

з повернення за кордон коштів, отриманих іноземними інвесторами за операціями щодо продажу корпоративних прав юридичних осіб, що не оформлені акціями;

з повернення за кордон іноземному інвестору дивідендів (крім випадків повернення дивідендів за цінними паперами, що обертаються на фондових біржах);

на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України (крім випадків здійснення операцій на підставі індивідуальних ліцензій на розміщення валютних цінностей на рахунках за межами України, виданих Національним банком України юридичним особам)».

3. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 22 вересня 2014 р. № 592

Про проведення валютних операцій

З метою врегулювання ситуації на валютному ринку України, керуючись статтею 99 Конституції України, статтями 7, 15, 44, 45 Закону України «Про Національний банк України», статтями 6, 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Дозволити уповноваженим банкам, що допустили порушення значення ліміту загальної довгої відкритої валютної позиції, здійснювати купівлю іноземної валюти в Національного банку України під час здійснення валютних інтервенцій на міжбанківському валютному ринку України.

Зазначена вимога поширюється також на банки, що допустили порушення значення ліміту загальної довгої відкритої валютної позиції до набрання чинності цією постановою.

2. Інші нормативно-правові акти Національного банку України діють у частині, що не суперечить вимогам цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 22 вересня 2014 р. № 593

Про внесення зміни до Положення про застосування
Національним банком України заходів впливу
за порушення банківського законодавства

Відповідно до статті 56 Закону України «Про Національний банк України» та статей 44, 63, 73, 74, 76 Закону України «Про банки і банківську діяльність», на виконання пункту 5 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Пункт 13.1¹ глави 13 розділу II Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 серпня 2012 року № 346, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 вересня 2012 року за № 1590/21902 (зі змінами), після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«Систематичним порушенням банком законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, що створює загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, також є встановлення факту здійснення банком ризикової діяльності та застосування Національним банком два і більше разів протягом трьох років, що передують установленню такого факту, до банку заходів впливу та/або санкцій за порушення цього законодавства».

2. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України та територіальних управлінь Національного банку України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 24 вересня 2014 р. № 596

Про внесення змін до Положення про надання
Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України

Відповідно до статей 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України» та статей 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності банківської системи, захисту інтересів вкладників і кредиторів Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13 липня 2010 року № 327, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 липня 2010 року № 540/17835 (зі змінами), такі зміни:

1) абзац другий пункту 1.7 глави 1 замінити двома новими абзацами такого змісту:

«заборони виплати дивідендів акціонерам, крім виплати дивідендів за привілейованими акціями; заборони розподілу капіталу в будь-якій іншій формі, крім спрямування прибутку на збільшення статутного капіталу банку, формування резервного фонду, покриття збитків минулих років».

У зв'язку з цим абзаци третій – дев'ятий уважати відповідно абзацами четвертим – десятим;

2) у пункті 5.3 глави 5:

абзац перший після слів «за наявності» доповнити словами «одного з»;

абзаци четвертий та п'ятий доповнити словами «(крім випадків, якщо банк віднесено до категорії проблемних)».

2. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 25 вересня 2014 р. № 602

**Про заходи щодо забезпечення повернення кредитів,
наданих Національним банком України**

Ураховуючи складну економічну та політичну ситуацію в Україні, яка впливає на банківський ринок, збройне протистояння та активні бойові дії в окремих областях країни, наслідки цих подій, а також суттєве обмеження доступу банків України до внутрішнього та зовнішнього фондування, керуючись статтями 7, 15, 42, 55 Закону України «Про Національний банк України», статтями 2, 66, 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою недопущення погіршення стану ліквідності банків України, забезпечення ними своєчасного виконання зобов'язань перед вкладниками та кредиторами, запобігання виникненню нестабільної ситуації в банківській системі в цілому, створення сприятливих умов для забезпечення повернення банками України заборгованості за кредитами для підтримки ліквідності / стабілізаційними кредитами під програми фінансового оздоровлення та кредитами для збереження ліквідності банків Національного банку України (далі – Національний банк) Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Національний банк має право з урахуванням монетарних можливостей прийняти рішення про зміну істотних умов кредитних договорів, укладених за кредитами для підтримки ліквідності / стабілізаційними кредитами під програми фінансового оздоровлення та кредитами для збереження ліквідності банків, щодо процентної ставки, строку дії кредитних договорів та графіка повернення заборгованості, переліку забезпечення, а також обмежень та вимог щодо діяльності банку (далі – зміна істотних умов).

2. Рішення про зміну істотних умов приймає Правління Національного банку на підставі клопотання банку за поданням Генерального департаменту банківського нагляду.

3. Зміна істотних умов здійснюється шляхом укладення нового кредитного договору (на всю суму заборгованості на заміну раніше укладених кредитних договорів) та нових договорів застави/іпотеки.

Кредитні договори та договори застави/іпотеки укладаються та реєструються територіальними управліннями Національного банку (далі – територіальні управління) відповідно до вимог законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів та розпорядчих документів Національного банку.

4. Кінцевий строк повернення кредитів, зазначених у пункті 1 цієї постанови, установити не пізніше 20 грудня 2018 року.

Графік повернення заборгованості складається з урахуванням кінцевого строку повернення кредитів з періодичністю не рідше одного разу на місяць у такому порядку:

- протягом 2015 року – не менше ніж 25 процентів;
- протягом 2016 року – не менше ніж 25 процентів;
- протягом 2017 року – не менше ніж 25 процентів;
- протягом 2018 року – не менше ніж 25 процентів.

Сплата процентів здійснюється щомісяця.

Водночас з метою забезпечення інструменту згорання надлишку ліквідності в банківському секторі України в разі стабілізації ситуації в банківській системі та поліпшення стану ліквідності банків Національний банк у кредитному договорі передбачає умову щодо перегляду графіка повернення банком залишку заборгованості в кінці кожного року починаючи з грудня 2015 року.

5. Процентна ставка за кредитним договором визначається на дату його укладення на рівні облікової ставки Національного банку плюс півтора процентного пункту та протягом дії кредитного договору підлягає коригуванню в разі зміни облікової ставки Національного банку.

6. Зміна істотних умов здійснюється за наявності прийняттого та достатнього забезпечення для задоволення вимог Національного банку за кредитним договором, необтяженого іншими зобов'язаннями (крім кредитів, визначених у пункті 1 цієї постанови), на підставі відповідного висновку тери-

торіального управління. Крім того, з власником істотної участі в банку / контролером за його згодою укладається договір фінансової поруки на суму заборгованості.

Перелік прийнятеного забезпечення та коригуючі коефіцієнти (з урахуванням є/немає договору фінансової поруки з власником істотної участі в банку / контролером) визначені в додатку 1 до цієї постанови.

Достатність забезпечення визначається виходячи із суми заборгованості, яка складається із суми кредиту, раніше нарахованих процентів та процентів за три місяці з урахуванням коригуючого коефіцієнта.

7. Національний банк під час зміни істотних умов приймає забезпечення, визначене в пунктах 6, 8, 9 додатка 1 до цієї постанови, за вартістю, визначеною за результатами оцінки, проведеної відповідно до вимог законодавства України незалежним суб'єктом оціночної діяльності (далі – оцінювач), який включений до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності та відповідає таким критеріям:

входить до міжнародної мережі аудиторсько-консалтингових фірм або міжнародної мережі консультантів з нерухомості;

досвід його роботи на ринку України не менше ніж п'ять років;

в його складі є підрозділ оцінки та фінансового моделювання та/або підрозділ оцінки або консультаційних послуг у сфері нерухомості;

в його складі є не менше ніж чотири оцінювачі, які отримали кваліфікаційні свідоцтва оцінювачів та включені до Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності. Такі оцінювачі повинні мати досвід роботи в складі суб'єкта оціночної діяльності не менше ніж півроку до дати початку оцінки;

наявність досвіду оцінювача в оцінці майнових прав за кредитними договорами / нерухомого майна / єдиних (цілісних) майнових комплексів (разом з корпоративними правами) з метою застави протягом 2012, 2013 та 2014 років.

Звіт про оцінку майна повинен бути складений не раніше трьох місяців до дати подання клопотання про зміну істотних умов.

Національний банк у разі суттєвих ринкових коливань має право вимагати проведення нової оцінки вартості забезпечення, визначеного в пунктах 6, 8, 9 додатка 1 до цієї постанови.

8. Банк бере на себе зобов'язання в разі зменшення вартості забезпечення повернути частину заборгованості пропорційно розміру зменшення вартості забезпечення або поповнити чи замінити його забезпеченням, визначеним у додатку 1 до цієї постанови, у розмірі, достатньому для задоволення вимог Національного банку за кредитним договором з урахуванням коригуючого коефіцієнта.

9. У разі погашення банком частини заборгованості територіальне управління має право здійснити виведення частини застави за умови надання банком клопотання з відповідним обґрунтуванням, а також достатності забезпечення (з урахуванням коригуючих коефіцієнтів) для задоволення вимог Національного банку відповідно до вимог статті 19 Закону України «Про заставу» та/або статті 7 Закону України «Про іпотеку».

10. Зміна істотних умов здійснюється за умови взяття банком на себе зобов'язання дотримуватися протягом дії кредитного договору обмежень та вимог щодо його діяльності, установлених Національним банком (додаток 2).

Національний банк не змінює істотних умов, якщо структура власності банку не відповідає вимогам прозорості, установленим Національним банком.

Правління Національного банку надає право Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем розглядати питання про надання банку дозволу щодо проведення окремих операцій, стосовно яких установлені обмеження, за умови надання банком економічного обґрунтування щодо доцільності та економічного ефекту їх проведення.

11. Національний банк протягом дії кредитного договору застосовує процедуру особливого режиму контролю шляхом призначення куратора банку.

12. Банк має право достроково повернути заборгованість і проценти (повністю або частково), письмово повідомивши про це Національний банк, але не пізніше ніж за один робочий день до дня повернення коштів.

13. Пакет документів для зміни істотних умов має містити:

1) клопотання про зміну істотних умов з поясненням причин неспроможності забезпечити виконання зобов'язань;

2) письмове запевнення банку, погоджене його спостережною (наглядовою) радою, щодо збільшення розміру регулятивного капіталу банку на суму не менше ніж 20 процентів від суми заборгованості у строк до 31 грудня 2015 року (включно);

3) програму фінансового оздоровлення банку, затверджену його спостережною (наглядовою) радою, на строк до 31 грудня 2018 року (включно). Ця програма має містити програму капіталізації банку, затверджену його спостережною (наглядовою) радою, яка складена з дотриманням строків та обсягів докапіталізації за результатами діагностичного обстеження банку (у разі наявності таких результатів), а також з урахуванням вимог підпункту 2 цього пункту;

4) графік повернення заборгованості, підписаний головою правління (ради директорів) банку;

5) документи, що підтверджують право власності / вимоги банку або майнового поручителя на запропоноване забезпечення;

6) витяг про те, є чи немає запису в Державному реєстрі обтяжень рухомого майна про обтяження, зміну обтяження, відступлення прав на предмет обтяження (щодо забезпечення, передбаченого пунктами 1, 2, 6, 7, 9 додатка 1 до цієї постанови);

7) звіт про оцінку майна (щодо забезпечення, передбаченого пунктами 6, 8, 9 додатка 1 до цієї постанови);

8) витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Державного реєстру обтяжень рухомого майна (щодо забезпечення, передбаченого пунктом 8 додатка 1 до цієї постанови).

Територіальне управління має право запитати в банку додаткову інформацію / документи з метою визначення прийнятності та достатності забезпечення.

Банк надає документи, визначені підпунктами 1 – 4 цього пункту, до Генерального департаменту банківського нагляду, а документи, визначені підпунктами 5 – 8 цього пункту, а також копію клопотання про зміну істотних умов до територіального управління.

14. Територіальне управління за результатами розгляду документів банку надає Генеральному департаменту банківського нагляду висновок про достатність та прийнятність забезпечення з урахуванням вимог пунктів 3, 6 та 7 цієї постанови.

15. Генеральний департамент банківського нагляду (Шульга А. А.):

забезпечує внесення на розгляд Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем питання про схвалення (погодження) програми фінансового оздоровлення банку;

за результатами розгляду документів банку з урахуванням висновку територіального управління про достатність та прийнятність забезпечення, а також з урахуванням монетарних можливостей Національного банку подає на розгляд Правління Національного банку проект постанови про зміну істотних умов.

16. Управління ризик-менеджменту (Чемерис В. О.) визначає справедливу вартість заборгованості відповідно до методики Національного банку, контролює розрахунок ефективної ставки процента та резерву під зменшення корисності (знецінення) заборгованості.

17. Територіальне управління на виконання постанови Правління Національного банку про зміну істотних умов забезпечує укладення кредитного договору та договорів застави/іпотеки.

18. Банк зобов'язаний щомісяця до 15 числа місяця, наступного за звітним, надавати до Національного банку за встановленою формою інформацію, підписану головою правління (ради директорів) банку, про стан виконання програми фінансового оздоровлення та вимог кредитного договору та договорів застави/іпотеки.

19. Національний банк має право застосувати відповідно до статті 73 Закону України «Про Національний банк України» та умов кредитного договору переважне і безумовне право щодо списання в безспірному порядку заборгованості з рахунків банків та/або достроково розірвати кредитний договір.

20. Структурним підрозділам центрального апарату, структурним одиницям і територіальним управлінням під час зміни істотних умов та контролю за виконанням умов кредитних договорів, договорів застави/іпотеки керуватися вимогами глав 2 – 4 та 6 Технічного порядку проведення операцій з надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 вересня 2010 року № 445 (у редакції

постанови Правління Національного банку України від 18 травня 2013 року № 179), у частині, що не суперечить вимогам цієї постанови.

21. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В., директора Генерального департаменту банківського нагляду Шульгу А. А.

22. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

*Додаток 1
до постанови Правління
Національного банку України
(пункт 6)*

Перелік прийнятного забезпечення

1. Державні облигації України всіх випусків (облигації внутрішньої державної позики України, облигації зовнішньої державної позики України, цільові облигації внутрішньої державної позики України), строк погашення яких настає не раніше ніж через 10 днів після строку повернення заборгованості у відповідному році, за умови, що вони перебувають у власності банку – клієнта депозитарію державних цінних паперів Національного банку України (або депонента клієнта депозитарію).

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,9.

2. Облигації Державної іпотечної установи та підприємств, розміщення яких здійснюється під гарантію Кабінету Міністрів України, надану відповідно до закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,8.

3. Кошти в іноземній валюті (долари США, євро, англійські фунти стерлінгів, швейцарські франки, японські єни), що розміщені банком у Національному банку України у формі гарантійного депозиту (без сплати процентів за ним із зазначенням цього у відповідному договорі).

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,9.

4. Гарантії банків-нерезидентів та/або фінансових установ – нерезидентів, які мають кредитний рейтинг не нижчий, ніж «А-» згідно з міжнародною шкалою, підтверджений у бюлетені агентства (компанії) Standard & Poor's, або аналогічний рейтинг Moody's Investors Service та Fitch IBCA.

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,9.

5. Гарантії міжнародних багатосторонніх банків (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Європейський банк реконструкції та розвитку, Міжнародна фінансова корпорація тощо).

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,9.

6. Ураховані векселі суб'єктів господарювання – резидентів, що авальовані Кабінетом Міністрів України.

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,8.

7. Банківські метали у стандартних або мірних зливках (за умови, що ці метали перебуватимуть на відповідальному зберіганні в Національному банку України).

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення – 0,8.

8. Нерухоме майно, крім об'єктів незавершеного будівництва, яке належить банку або власнику істотної участі в банку, або пов'язаній з власником істотної участі в банку особі та розташоване на території України.

Єдиний (цілісний) майновий комплекс може прийматися в забезпечення разом з корпоративними правами на частку в статутному капіталі юридичної особи, яка є власником цього комплексу, оцінку яких здійснено незалежним суб'єктом оціночної діяльності.

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення в разі укладення договору фінансової поруки з власником істотної участі в банку / контролером – 0,8. У разі неукладення договору фінансової поруки з власником істотної участі в банку / контролером – 0,5.

9. Майнові права за укладеними банком-позичальником кредитними договорами з юридичними особами та фізичними особами – підприємцями, заборгованість за якими класифікована за I та II категоріями якості відповідно до нормативно-правового акта Національного банку України з питань

формування та використання резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, за умови, що:

строк дії кредитного договору не менше ніж строк повернення заборгованості у відповідному році; забезпеченням за кредитом є іпотека, крім об'єктів незавершеного будівництва;

заборгованість за кредитом обліковується за відповідним балансовим рахунком банку не менше ніж 180 календарних днів;

стан обслуговування боргу протягом останніх 180 календарних днів поспіль визначений як «високий» або «добрий»;

кредитні договори укладені не з пов'язаними з банком особами;

оцінка забезпечення здійснена відповідно до законодавства України.

Коригуючий коефіцієнт для цього виду забезпечення в разі укладення договору фінансової поруки з власником істотної участі в банку / контролером – 0,6. У разі неукладення договору фінансової поруки з власником істотної участі в банку / контролером – 0,4.

*Додаток 2
до постанови Правління
Національного банку України
(пункт 9)*

Перелік обмежень та вимог щодо діяльності банку

1. Не здійснювати виплати дивідендів акціонерам, крім виплати дивідендів за привілейованими акціями.

2. Не здійснювати розподілу капіталу в будь-якій формі, крім спрямування прибутку на збільшення статутного капіталу, формування резервного фонду, покриття збитків минулих років.

3. Зупинити виплату інших заохочувальних та компенсаційних виплат, які не є складовою частиною основної та додаткової заробітної плати.

4. Не придбавати основних засобів, що не беруть участі в проведенні банківських операцій, крім тих, що перейшли у власність банку в рахунок погашення боргу за кредитами, наданими банком.

5. Не здійснювати інвестицій та не придбавати цінних паперів (крім державних облігацій України, боргових цінних паперів, що емітовані Національним банком України, облігацій державних підприємств, облігацій Державної іпотечної установи, а також набуття права власності на предмет застави).

6. Здійснювати активні операції з пов'язаними з банком особами та особами, які пов'язані з ними юридичними та/або економічними взаємозв'язками або мають спільні джерела доходів, або мають спільні джерела повернення кредитів, в обсязі, що не перевищує обсягу таких операцій на дату прийняття постанови про реструктуризацію заборгованості (у розрізі валют).

Такий обсяг розраховується без урахування обсягу зобов'язань з кредитування. Таке обмеження не поширюється на операції з надання кредитів овердрафт працівникам банку за зарплатними проектами.

7. Не здійснювати дострокового погашення боргових цінних паперів власної емісії, за винятком, якщо дострокове погашення боргових цінних паперів власної емісії відбувається за ціною, не вищою, ніж 50 відсотків від номіналу, та не призводить до суттєвого погіршення ліквідності банку.

8. Не здійснювати викупу власних акцій.

9. Заборонити надання бланкових кредитів (крім кредитів фізичним особам у сумі не більше ніж 50,0 тис. грн., у тому числі кредитів овердрафт, міжбанківських кредитів/депозитів строком до 30 днів для банків, які мають фінансовий стан не нижче класу «Б»).

10. Не укладати депозитних договорів, що передбачають авансову виплату процентів.

11. Не здійснювати дострокового повернення коштів пов'язаним з банком особам.

12. Не здійснювати операції з похідними фінансовими інструментами (крім валютних операцій на умовах своп до 30 днів та операцій репо з ОВДП).

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 29 вересня 2014 р. № 612

Про внесення зміни до Положення про кредитування
Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

Відповідно до статей 6, 42 Закону України «Про Національний банк України», статей 19, 20, 25 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», з метою забезпечення захисту інтересів вкладників банків та беручи до уваги рішення Ради Національного банку України від 11 вересня 2014 року № 27, Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Абзаци другий та третій пункту 1.6 глави 1 Положення про кредитування Національним банком України Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 18 березня 2013 року № 95, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 квітня 2013 року за № 543/23075, зі змінами (далі – Положення), після слів «процентів за» доповнити словами «три місяці».

2. Операційному управлінню (Подік С. М.) у разі звернення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) до Національного банку України привести у відповідність до вимог Положення договори (кредитні, застави), укладені Національним банком України з Фондом до дня набрання чинності цією постановою.

3. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома Операційного управління та Фонду для використання в роботі.

4. Постанова набирає чинності з дня її офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цієї постанови залишаю за собою.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 30 вересня 2014 р. № 614

Про внесення змін до Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок

Відповідно до статей 7, 15, 55, 56 Закону України «Про Національний банк України», статей 66, 67, 71, 72, 73 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою забезпечення виконання вимог пункту 5 розділу II Закону України від 4 липня 2014 року № 1586-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи» та пункту 3 розділу II Закону України від 4 липня 2014 року № 1587-VII «Про внесення змін до Закону України «Про банки і банківську діяльність» щодо визначення особливостей корпоративного управління в банках» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 липня 2001 року № 276, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2001 року за № 703/5894 (зі змінами), такі зміни:

1) у главі 1:

у пункті 1.4:

у першому реченні слова «банку у відповідність до вимог банківського законодавства України» замінити словами «/перехідного банку у відповідність до вимог банківського законодавства України щодо дотримання нормативів капіталу та ліквідності»;

треє речення виключити;

у пункті 1.8:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«зміна власника (власників) істотної участі в банку або голови ради та/або голови правління банку»;

в абзаці п'ятнадцятому слова «банку у зв'язку з відновленням діяльності такого банку» замінити словами «/перехідного банку у зв'язку з необхідністю підтвердження приведення його діяльності у відповідність до вимог банківського законодавства України щодо дотримання нормативів капіталу та ліквідності»;

2) в абзаці другому пункту 3.4 глави 3 слова «спостережної (наглядової)» та «(ради директорів)» виключити.

2. Департаменту нормативно-методологічного забезпечення банківського регулювання та нагляду (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України, структурних підрозділів центрального апарату Національного банку України та територіальних управлінь Національного банку України для використання в роботі.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім абзаців п'ятого – сьомого підпункту 1 та підпункту 2 пункту 1, які набирають чинності з 10 січня 2015 року.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 2 жовтня 2014 р. № 623

**Про врегулювання питань щодо відкриття та використання рахунків
в уповноважених банках під час обслуговування діяльності,
пов'язаної з угодою про розподіл продукції**

Відповідно до статей 7, 44, 56 Закону України «Про Національний банк України», статей 33 та 34 Закону України «Про угоди про розподіл продукції», статей 5, 10¹, 11 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», з метою врегулювання питань щодо здійснення розрахунків за угодами про розподіл продукції Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Дозволити представництву «ШЕВРОН ЮКРЕЙН Б. В.» (далі – представництво) відкрити в уповноважених банках поточні рахунки в національній та іноземній валюті (далі – рахунки) з урахуванням особливостей, визначених цією постановою, для обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл вуглеводнів, які видобуватимуться в межах ділянки Олеська, від 5 листопада 2013 року (далі – угода про розподіл продукції).

2. Відкриття рахунків здійснюється в установленому Інструкцією про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 12 листопада 2003 року № 492, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 17 грудня 2003 року за № 1172/8493 (зі змінами) (далі – Інструкція), порядку відкриття поточних рахунків типу «П» з урахуванням таких особливостей:

у заяві про відкриття поточного рахунку в рядку «Додаткова інформація» зазначається, що рахунок відкривається для цілей угоди про розподіл продукції;

додатково до банку подаються копії угоди про розподіл продукції та свідоцтва про державну реєстрацію угоди про розподіл продукції. Якщо представництво виконує функції оператора угоди відповідно до Закону України «Про угоди про розподіл продукції», то необхідно подати до банку також копію угоди про операційну діяльність – операційний договір.

3. Установити такий режим використання поточних рахунків представництва:

1) поточний рахунок представництва в національній валюті використовується в порядку, установленому Інструкцією для поточних рахунків юридичних осіб – резидентів;

2) представництво має право здійснювати купівлю іноземної валюти на підставі заяви про купівлю іноземної валюти та копії угоди про розподіл продукції;

3) на поточний рахунок представництва в іноземній валюті дозволяється зараховувати: кошти, перераховані представництву з-за кордону через уповноважені банки України; кошти, перераховані представництву в межах України іншими інвесторами (представництвами іноземних інвесторів на території України) чи державою за угодою про розподіл продукції; кошти, куплені представництвом на міжбанківському валютному ринку України; нараховані проценти за залишком коштів на власному поточному рахунку; кошти, перераховані в межах України з власного поточного або вкладного (депозитного) рахунку; кредити, отримані за кредитними договорами; кошти в готівковій формі у випадках, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють використання готівкової іноземної валюти на території України;

4) з поточного рахунку представництва в іноземній валюті за розпорядженням власника рахунку проводяться такі операції:

продаж коштів на міжбанківському валютному ринку України;

оплата праці працівникам-нерезидентам, які згідно з укладеними трудовими договорами (контрактами) працюють в Україні (виплата готівкою або перерахування на рахунки цих осіб, відкриті в уповноважених банках України, та на їх рахунки, відкриті за кордоном);

виплата готівкою або дорожніми чеками у випадках, визначених нормативно-правовими актами Національного банку України, що регулюють використання готівкової іноземної валюти на території України;

перерахування коштів на власний поточний або вкладний (депозитний) рахунок;

перерахування коштів для погашення заборгованості за отриманим кредитом і сплати процентів за ним;

здійснення розрахунків з державою та інвесторами (представництвами іноземного інвестора на території України) за угодою про розподіл продукції;

здійснення розрахунків за експортно-імпортними операціями для обслуговування діяльності, пов'язаної з угодою про розподіл продукції;

5) використання поточних рахунків представництва для обслуговування діяльності, не пов'язаної з угодою про розподіл продукції, забороняється.

4. Закриття рахунків здійснюється в порядку, установленому Інструкцією.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

Голова В.О. Гонгарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 3 жовтня 2014 р. № 626

Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України
від 29 серпня 2014 року № 540

Відповідно до вимог статті 99 Конституції України, статей 7, 25, 44, 45, 56 Закону України «Про Національний банк України», Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до пункту 1 постанови Правління Національного банку України від 29 серпня 2014 року № 540 «Про введення додаткових механізмів для стабілізації грошово-кредитного та валютного ринків України» (зі змінами) такі зміни:

1) абзац перший підпункту 3 після слів «готівкової іноземної валюти» доповнити словами «або банківських металів»;

2) абзац перший підпункту 9 після слів «готівкових коштів в іноземній валюті» доповнити словами «або банківських металів»;

3) у підпункті 14:

абзац третій доповнити словами «(крім випадків здійснення таких операцій виробниками сільськогосподарської продукції, операцій за участю іноземних експортно-кредитних агентств та операцій за акредитивами, що були виставлені до набрання чинності цією постановою)»;

доповнити підпункт вісьмома новими абзацами такого змісту:

«Вимога абзацу другого цього підпункту не поширюється на проведення розрахунків із нерезидентами за такими операціями:

з оплати туристичних, транспортних та комунікаційних послуг;

з оплати експлуатаційних витрат для транспортних засобів, що виконують рейси за межі України (витрат на паливно-мастильні матеріали, ремонт, технічне та сервісне обслуговування);

з оплати послуг, пов'язаних із забезпеченням функціонування авіаційної транспортної інфраструктури;

з оплати послуг з агентування і фрахтування морського торговельного флоту;

з оплати банками власних зобов'язань, пов'язаних зі сплатою коштів банкам-кореспондентам, міжнародним системам зв'язку, у тому числі інформаційним агенціям REUTERS, SWIFT, BLOOMBERG, за користування їх послугами;

з оплати власних зобов'язань банків – членів міжнародних платіжних систем, пов'язаних з організацією та забезпеченням розрахунків з використанням цих платіжних систем;

переказування благодійними організаціями благодійної допомоги та переказ коштів Міністерством охорони здоров'я України за межі України для оплати лікування фізичних осіб на підставі документів, що підтверджують необхідність такого лікування в іноземному медичному закладі. Таке перерахування не потребує наявності акта цінової експертизи Державного підприємства «Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків» або погодження Національного банку України, а також індивідуальної ліцензії Національного банку України».

2. Генеральному департаменту грошово-кредитної політики (Щербакова О. А.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі, а банкам України – до відома їх клієнтів.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева

ПОСТАНОВА
Правління Національного банку України
від 7 жовтня 2014 р. № 637

Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статей 7, 44 Закону України «Про Національний банк України», статей 11, 13, 16 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 15-93 «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», а також з метою вдосконалення нормативно-правових актів Національного банку України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до Положення про валютний контроль, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 8 лютого 2000 року № 49, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 4 квітня 2000 року за № 209/4430 (зі змінами), такі зміни:

1) в абзаці шостому пункту 2.8 глави 2 слова і цифри «але не менше ніж на суму, еквівалентну 25000 гривень» замінити словами і цифрами «але не менше ніж на суму, еквівалентну 150000 гривень за офіційним курсом гривні до іноземних валют та банківських металів, установленим Національним банком, що діє на 0 годин дати подання звітності про валютні операції»;

2) у тексті Положення слова «за офіційним курсом гривні до іноземних валют та банківських металів, установленим Національним банком на день» у всіх відмінках замінити словами і цифрою «за офіційним курсом гривні до іноземних валют та банківських металів, установленим Національним банком, що діє на 0 годин дня»;

3) в абзаці другому додатків 2 та 3 до Положення слова «і пункту» замінити словами «та відповідно до пункту».

2. Унести до Положення про порядок проведення виїзних, невиїзних (камеральних) перевірок щодо дотримання банками, іншими фінансовими установами, національним оператором поштового зв'язку вимог валютного законодавства України та перевірок пунктів обміну іноземної валюти на території України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 21 вересня 2007 року № 338, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 жовтня 2007 року за № 1220/14487 (зі змінами), такі зміни:

1) у главі 2:

у пункті 2.2:

абзац другий виключити.

У зв'язку з цим абзаци третій – шостий уважати відповідно абзацами другим – п'ятим;

доповнити пункт після абзацу другого новим абзацом третім такого змісту:

«результати аналізу отриманої Національним банком інформації про порушення валютного законодавства».

У зв'язку з цим абзаци третій – п'ятий уважати відповідно абзацами четвертим – шостим;

в абзаці четвертому слова «Національним банком України» замінити словами «Національним банком»;

абзац другий пункту 2.13 після слів «в якому не передбачена посада керівника» доповнити словами «або в разі відсутності керівника на роботі»;

2) у главі 3:

абзац четвертий пункту 3.1 доповнити словами «та/або виявлені під час попередніх перевірок ризику допущення порушень внаслідок недосконалості процедур внутрішнього контролю»;

в абзаці першому пункту 3.4 слова «у випадку, передбаченому» замінити словами «у випадках, передбачених»;

пункт 3.9 доповнити словами «з'ясування процедур внутрішнього контролю за проведенням валютних операцій»;

3) доповнити пункт 4.1 глави 4 після підпункту «д» новим підпунктом «е» такого змісту:

«надавати в акті виїзної перевірки рекомендації банку (фінансовій установі) щодо вдосконалення процедур внутрішнього контролю валютних операцій для зменшення ризиків допущення порушень валютного законодавства».

У зв'язку з цим підпункт «е» вважати підпунктом «є»;

4) у главі 7:

доповнити пункт 7.1 після абзацу шістнадцятого новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«В акті виїзної перевірки можуть надаватися рекомендації банку (фінансовій установі) щодо вдосконалення процедур внутрішнього контролю валютних операцій для зменшення ризиків допущення порушень валютного законодавства».

У зв'язку з цим абзац сімнадцятий уважати абзацом вісімнадцятим;

в абзацах першому та третьому пункту 7.6, в абзаці першому пункту 7.7 та в пункті 7.8 слова «у випадку, передбаченому» замінити словами «у випадках, передбачених»;

5) у пункті 18 додатка до Положення слова «відповідно до дозволу, наданого» замінити словами «відповідно до повноважень, наданих».

3. Департаменту контролю, методології та ліцензування валютних операцій (Хромоногова Г. Д.) довести зміст цієї постанови до відома територіальних управлінь Національного банку України та банків України для використання в роботі.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова В.О. Гонтарева